

Edita:
Fundació
Catalunya Cristiana
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84

Any X N.º 514

Setmana del 30 de juliol
al 5 d'agost del 1989

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Preu: 100 Ptes.

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

"La gent és molt més
estúpida que dolenta.
Només sap veure el
que té a prop, el que
pot agafar de seguida.
I tot el que és a prop
és barat; el car és el
que és lluny."

Màxim Gorki

AFINANT

Gràcies

JOAN E. JARQUE i
JUTGLAR

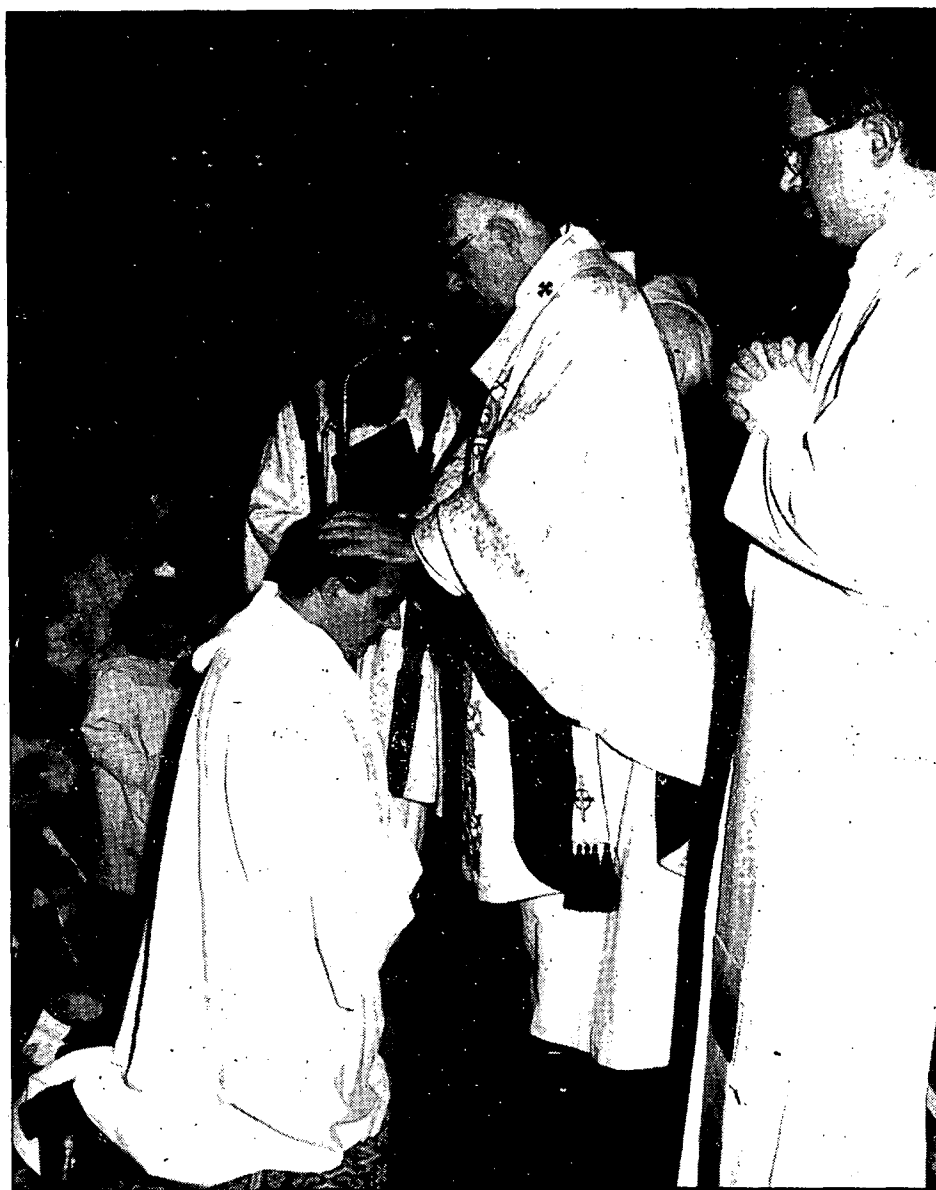
L'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Narcís Jubany, celebra avui junt amb altres condeixebles les noces d'or del seu presbiterat. "Déu ens lliuri de l'hora de les alabaïces", diu la saviesa popular. I té tota la raó. És una xacra comuna entre els humans, en la qual els catalans excel·lim, enyorar i magnificar allò que ja no tenim; i no reconèixer que, quan era al nostre abast, no en fèiem pas el cabal que les nostres lamentacions d'ara podrien fer creure. Per això, el poble es malfia de les lloances pòstumes. Els que fem "CATALUNYA CRISTIANA" volem unir-nos sens dubte a les felicitacions generals que arribaran al Dr. Jubany en aquesta avinentesa, però ens agradaria posar l'accent més aviat en l'agraïment que en la lloança. En un altre "Afinant" ja ho deïem: avui més que mai, a qui exerceix un ministeri en l'Església, oi més el de bisbe —tant quan comença com quan acaba o fa anys—, s'escau més donar-li gràcies que adreçar-li felicitacions.

CINQUANTA ANYS!

Avui, 30 de juliol, es compleixen cinquanta anys de l'ordenació sacerdotal del cardenal-arquebisbe de Barcelona, Narcís Jubany, i també del seu bisbe auxiliar emèrit, Ramon Daumal, i dels sacerdots catalans Josep Bach, Antoni Casanova i Laureà Guibernau.

Aquesta ordenació sacerdotal va tenir lloc a la Universitat Pontifícia de Comillas, un cop acabada la guerra civil, en una data d'ordenacions habitual per als jesuïtes, el dia abans de la festivitat del seu fundador sant Ignasi. Els sacerdots Serafi Alemany i Joan Pujol, ja morts, eren de la mateixa colla de nous ordenats.

No podem passar per alt, doncs, de congratular-nos de les noces d'or sacerdotals del pare i pastor de l'església de Barcelona, el cardenal Jubany, i del bisbe Ramon, i, tot unint-nos a les seves pregàries, esperar l'ocasió de celebrar-ho escaientment passat l'estiu, en els actes que seran anunciats.

L'Escola d'Estiu de Catequistes, a Tortosa i Barcelona

Han participat als cursets 600 catequistes

BARCELONA.— "Anunciar l'Evangeli de Déu treballant nit i dia amb la gent i per terres de Catalunya i les Illes" ha estat el lema de la novena edició de l'Escola d'Estiu de Catequistes de Catalunya i les Illes, celebrada a Tortosa i a Barcelona entre el 10 i el 22 de juliol. Promoguda i dirigida pel Secretariat Interdiocesà de Catequesi (S.I.C.), ha reunit 600 cursetistes, els quals han estat atesos per una vuitantena de professors i amb la possibilitat d'escollir entre vint cursets diferents per a la seva formació i aprofundiment.

Els cursets celebrats al Se-

minari de Tortosa, del 10 al 15 de juliol, van aplegar dos-cents cursetistes, amb un bon nombre de gent jove vinguda de moltes bandes. Els de Barcelona, a la Salle Bonanova, del 17 al 22 de juliol, van comptar amb 400 persones majoritàriament adultes. S'ha constatat un descens de participants, comparat amb altres anys, fet que no ha estat pas valorat negativament ja que han augmentat els participants de les escoles bàsiques de catequistes.

En l'ampli ventall de cursets hi havia des de l'Escola Bàsica fins als d'aprofundi-

ment per a responsables; els de Catequesi d'infants, d'adolescents i joves; de Catequesi familiar... fins als tallers de jocs i dibuix, de contes, de teatre i d'altres camps artístics aplicats a la catequesi. El més sol·licitat ha estat el taller de Catequesi per a adolescents i joves.

No podien faltar a l'Escola d'enguany la religió i el mil·lenni de Catalunya, que van ser tractats al taller: "Fet religiós i Església en els mil anys de Catalunya", amb l'objectiu de fer una reflexió històrica i sociològica sobre el paper de l'Església a les nostres terres. Va arro-

donir el taller una visita a l'exposició "Millennium".

Han complementat els cursets, la pregària i l'eucaristia, i també algunes sortides i exposicions de tallers, amb el full informatiu "El Tinet", de publicació diària, que va amenitzar com sempre la trobada. Van presidir-hi l'eucaristia els diferents bisbes de les diòcesis catalanes i de les Illes. La cloenda de cada una de les tongades de cursos es va celebrar amb l'eucaristia, presidida pel bisbe de la seu corresponent: monsenyor Ricard Carles, a Tortosa, i el cardenal Jubany, a Barcelona.

SUMARI

**Excursionistes
i escoltes
homenatgen
Mn. Batlle**

Pàgs. 12/13

**Jornada Pro
Orantibus**

Pàgs. 10/11

**ESPECIAL
VILANOVA I
LA GELTRÚ**

ACTIVITATS DE "L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA"

I DEMÀ A JERUSALEM...

Pelegrinatge a Terra Santa

Del 13 al 22 d'octubre

Presidida i dirigida pel Pare Sebastià Bartina, professor de Sagrada Escriptura a la Facultat de Teologia de Barcelona.

10 DIES VISITANT: JUDEA, Jerusalem, Betlem, Jericó, Ein-Karem etc.

GALILEA, Natzaret, Ilac de Tiberíades, Cafarnaüm, Mont Carmel, etc.

Aquests i altres llocs Sants ens faran reviure el Nou Testament.

PREUS MOLT ASSEQUIBLES

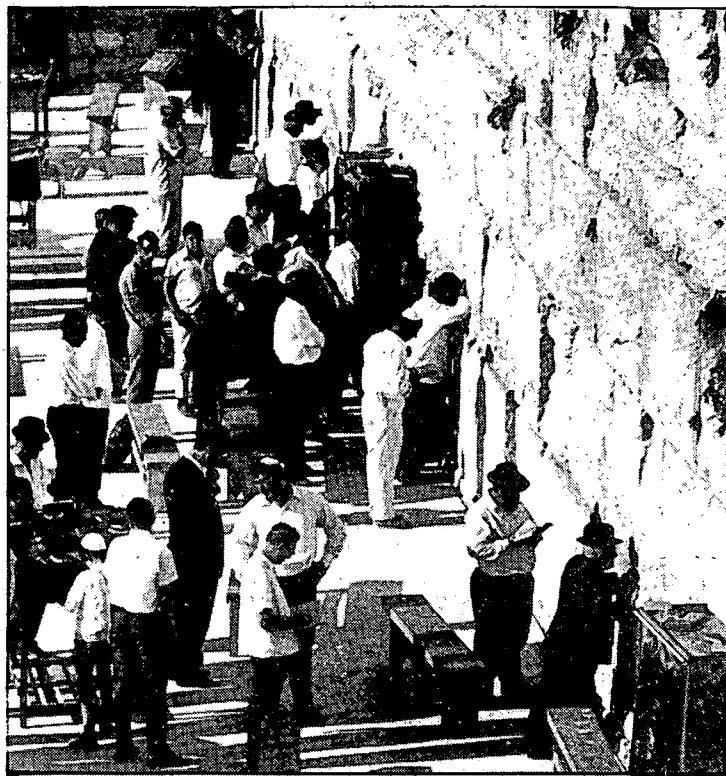
Tots els que heu demanat informació d'aquest pelegrinatge a Terra Santa, ni que estigui tancat el despatx de l'Associació d'Amics de CATALUNYA CRISTIANA, podeu enviar la inscripció per correu. Se us atendrà i se us inscriurà per rigorós ordre de recepció de la inscripció. Us esperem. Perdoneu les molèsties!

Demaneu informació - Oberta la inscripció

GC-8

ESTIMEU-VOS ELS UNS ALS ALTRES

"Déu és Amor"

Mur de les lamentacions

PRÒXIM PELEGRINATGE

SENEGAL: circuit cultural-religiós, visitant les missions.
Del 27 de novembre al 12 de desembre.

NOVETAT:

*A tots els pelegrins que heu anat al Sinaí i a Terra Santa, us recomanem i us oferim el llibre de Mn. Eduard Vivas i Llorens: "DEL SINAÍ A JERUSALEM".
Preu especial pels pelegrins de CATALUNYA CRISTIANA.
Informe-vos.*

AVÍS IMPORTANT

El pelegrinatge a l'U.R.S.S. ens obliga a tancar el despatx de l'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA de la Plaça Urquinaona, 11, 3er. A,

DEL 10 AL 27 D'AGOST

Tornarem a obrir el dia 28 d'agost per tal d'atendreu-us en les inscripcions a Terra Santa i Senegal, en la venda d'imatges de la Mare de Déu, etc., i en a tot el que necessiteu.

"L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA" CONTRIBUEIX ECONÒMICAMENT QUE CADA SETMANA SURTI AL CARRER "CATALUNYA CRISTIANA"

PER A INFORMACIÓ:

Plaça Urquinaona, 11 - 3ª A

08010 BARCELONA - Telf.: 301 37 18

**FES-TE AMIC...
T'esperem!**

COM FER-SE AMIC DE

**Catalunya
Cristiana?**

**L'INFORMAREM AL
TELÈFON 301 37 18**

EDITORIAL

Pro Orantibus: posar ànima a l'Església

Auui, les nostres comunitats, que de tan atafagades en les feines pastorals, fan pensar sovint en l'atabalament de Marta... fixen l'atenció en Maria, l'altra germana, xuclada literalment per la paraula de Jesús. L'amuntegament de coses a fer crea neguit, dispersió interior, caos... Els homes i les dones d'avui, sol·licitats per tantes i tantes propostes, comprenem bé Marta i enyorem de cor Maria. Quan, com aquesta, aconseguim d'entendre que, de coses, només n'hi ha una de necessària, el caos cedeix, tot torna a lloc, retrobem la pau. La pregària i les celebracions eucarístiques ens porten a l'actitud de Maria.

L'esperit del Senyor ha suscitat a l'Església una presència contínua de "maries": allò que la majoria només assolim a estones, elles ho viuen sempre. La seva feina és la contemplació. No sempre, però, han estat prou compreses. I no ens referim ara a la normal incomprensió del món, sinó a la dels altres cristians, ben lamentable. És encara cosa corrent sentir a dir: les monges d'hospitals, les que recullen nens abandonats o atenen vells... sí que les admiro; ara, les de clausura, no les entenc...

Aquestes crítiques velles i actuals palesen un pecat que podríem anomenar d'esquizofrènia moral. És a dir, el pecat de separar allò que és inseparable cristianament. És a la llum de la paternitat de Déu que hem descobert que som

germans i que val la pena dedicar la vida als desvalguts. Quan el sentit de Déu minva, també decau el sentit de la germanor humana. Aleshores, tot s'endureix, fins i tot —i això no passa sempre— si els drets de les persones són respectats, s'ignora aquell dret més pregon a ser comprès, estimat i també perdonat. La societat dels humans no en té prou amb una bona organització: necessita ànima. Les monges contemplatives, que avui portem al centre de l'atenció de les comunitats cristianes, posen ànima a l'Església i al món. Aquella ànima sense la qual no existirien les meravelles de la caritat que pregonen arreu l'amor radicalment anterior del Déu vivent. És mesquinesa seccionar aquest grandios procés per retenir-ne només els aspectes útils...

Molts no ho saben, però, als nostres monestirs contemplatius, és possible de trobar-hi —els coneixen de fa segles— vells camins cap a l'equilibri personal i la joia, que l'ecologia i algunes pràctiques orientals brinden com a novetat...

Enhorabona, doctor Jubany!

Ara fa cinquanta anys, en un moment realment difícil, tot just acabada la guerra civil espanyola, sis seminaristes de Barcelona rebien, al seminari pontifici de Comillas (Santan-

der), l'orde del presbiterat. Entre ells hi havia l'actual cardenal de Barcelona, Narcís Jubany.

No ha estat fàcil —ho és mai?— fer de capellà i de bisbe en aquests cinquanta anys. Del 30 de juliol de 1939 al 30 de juliol de 1989 la història de l'Església i la història del país han fet molta via... Les transformacions han estat extraordinàries en tots els ordres. Però, la gràcia lluminosa del sacerdoti s'ha fet viva en el ministeri fidel de l'actual Arquebisbe de Barcelona, enmig de la diversitat de circumstàncies que li ha escampat de viure.

Auui, la nostra enhorabona s'adreça a la persona del doctor Jubany, com l'anomenem habitualment; no pas estrictament a la seva figura pública. Ben segur que ell es mira aquests cinquanta anys amb emoció i gratitud al Senyor de la vinya pel treball que li ha permès de dur-hi a terme. L'inevitable consciència de les limitacions humanes no ha de treure-li la joia de tot allò —tan abundós i tan bell— que ha aconseguit en l'edificació de l'Església, del qual una bona part resta amagat a l'interior de les consciències, però obert a la mirada de Déu. La seva ha estat una vida de dedicació total i exclusiva a la comunitat: no ha construït una llar privada, ni una empresa, ni una fortuna... Però els creients que el tenim per pare som avui com plançons d'olivera al voltant de la seva taula. Que el Senyor us beneeixi, doctor Jubany, i que pogueu viure molts anys en el goig de la vostra llarga descendència en la fe.

Paraules d'una novícia en la seva professió temporal

Gràcies, Senyor, perquè: "he confiat en Vós des de petita."

Gràcies, perquè: jo havia demanat no perdre-us mai de vista, i Vós m'heu guardat sempre com la nineta dels ulls!"

Gràcies, perquè: Jo m'entristia en no poder-vos veure ja caminant per la terra, "us contemplava al vostre Santuari," darrera els vitralls d'aquella església, i un dia, us vaig presentar, així, de sobte... "La meua ànima es va enamorar de Vós", em va atreure i segellar: havia de ser vostra!"

Gràcies, perquè: "el meu cor se sentia segur, Déu meu", sense saber pas com fer-m'ho, sense camins, ni brúixules, ni costes... Jo pensava: "Sou el meu Déu, teniu el meu destí a les vostres mans"... i mentre, passaven els dies, passaven les estacions, els anys... "Els meus anhels eren davant vostre..."

Gràcies, perquè jo havia demanat un mestre, un guia... i Vós em vaig dir: "Jo mateix t'instruiré, t'ensenyaré el camí que has de seguir..." I en les llargues vesprades, Vós, Senyor, "em mantenieu la llàntia encesa". Quan el neguit m'assetjava, "la vostra vara de pastor era qui m'assenenava..." Gràcies!

Gràcies, perquè Vós us fèieu trobadís enmig de la gentada, dels vals, de la quitxalla... fins a fer-me dir: "Senyor, ningú com Vós no em fa feliç!" I quan enyoradissa, pensava: "Què n'és d'amable el vostre temple, Senyor de l'Univers!" Vós em "vaig triar la possessió, i la part que m'ha tocat és deliciosa, m'encisa la meua heretat!"

Gràcies, perquè: quan "vora els rius de Babilònia m'asseia tot plorant d'enyorança de Sió," se sentia de lluny: "Sigui el Senyor la teua delícia i et donarà el que desitja el teu cor..." I mentre al voltant, tot lluià, talment com si fos

or, i quan jo res no podia abastar, —ni això, massa fals, ni allò altre, tan enllà—, "Vós vaig mudar en joia les meves penes..."

Gràcies, perquè: jo havia demanat una església prop de casa, i Vós m'heu donat "poder viure als aïres de casa vostra." Jo havia demanat uns dies de quietud, de silenci per a escoltar-vos, i Vós m'heu donat poder escoltar-vos, i "viure a la casa del Senyor tots els dies de la vida."

Gràcies, Senyor, perquè: "les vostres promeses sobrepassen el que havíem sentit de Vós." Em dieu: "Jo sóc el teu Déu que t'he tret de la terra d'Egipte, obre la boca que jo te l'ompliré."

Gràcies, Senyor, "m'estimo la casa on habiteu, l'indret on resideix la vostra glòria!" "El goig que m'heu posat al cor és més gran que el que ells tenen quan ha estat bona la collita de blat i de vi..."

Gràcies, perquè: Jo havia de-

manat ajuda, fer camí cap a Vós amb algú que t'esperoni al costat... I Vós m'heu fet tastar "què n'és de bo i agradable viure tots junts els germans!"

Gràcies, perquè: quan jo em passo, elles saben callar i aguantar, perquè la vara de la Mare Mes-tra asserena i conforta com cal...

Gràcies...! Què en son d'admirables les vostres obres! "Vós fecundeu la terra amarant els solcs, aplanant els terrossos, ablanint-la amb els xàfecs..."

Gràcies, pel somriure de cadascuna de les germanes, per la comprensió de les grans, i per la paciència de les altres... Pel sofriment de totes, que —prou ho sabeu— no ho voldria, però a voltes l'he causat...

Gràcies, pels petits serveis, per la discreció de les unes i les altres, per la fidelitat de totes, perquè us busquen amb cor sincer...

Pel vetllar de la Mare Priora nit i dia desperta, pels seus encerts... Per les flors, pels pins, per les plantes... "Beneït sigui Déu dia rera dia; és Ell qui ens porta!" Qui manté la nostra fidelitat. "El vostre amor, Senyor, és gran fins al cel, arriba fins als núvols la vostra lleialtat!"

Gràcies, perquè: jo havia demanat no perdre-us de vista, i Vós, "m'heu aixoplugat dins el recer de casa vostra..." "Com l'olivera en plena vida dins la casa de Déu, confio en el seu amor per sempre més..." ...I, "enmig d'un aplec festiu, enmig del Cor de les germanes, "m'acosto a l'altar de Déu, a Déu que és la meua alegria!"

Gràcies, Senyor: "Què hi trobo al cel fora de Vós? I si us tinc a Vós no desitjo res a la terra!"

S.S.

Monestir de st. Maties. Barcelona

RESPIR

INFANTS GRANS

Entre les belles frases que trobem al llibre del profeta Isaïes, hi ha la següent: "Jo sóc el Senyor, el teu Déu, que et dono la mà i et dic: No tinguïs por; jo t'ajudo". La imatge que empra ací el poeta és la del pare, o de la persona gran, que dona la mà al fill per assegurar-lo i conduir-lo. És cosa normal que, quan comencen de fer-se grans, els fills rebutgin la mà del pare. Em diverteix, aquest gest. La criatura, que vol anar sola, cosa molt natural i necessària; que rebutja la mà que el voldria ajudar, gest necessari també i natural; que pensa que ja va sol del tot, i se'n vanta; potser aquesta criatura no sap que si es priva de la mà del pare és perquè sent que aquesta mà no li faltarà mai. Només sentit això pot anar per les seves amb aquella temeritat segura de l'infant. Quins infants no som els homes en les nostres relacions amb Déu!

MIQUEL ESTRADÉ

Catalunya Cristiana

EL SETMANARI DE MÉS DIFUSIÓ DE CATALUNYA

MEMBRE DE LA UCIPI

Director: Joan E. Jarque i Jutjar
Sots-directors: Francesc Malgosa i Riera, Joan Carrera i Planas
Edita: Fundació Catalunya Cristiana
Gerent: Jaume Roig i Torrentgeneris
Disseny: Josep Samper i Alejo

Redacció, administració, publicitat i fotocomposició: Edifici de la Parròquia de la M. de D. dels Àngels C/ València, 244, 2on. Tels.: 215 / 27 39 - 27 84 FAX: 215 28 05 08007 Barcelona

Impressora: Publiograf, S.A.L. Pte. Valeri Serra, 30 Tels.: 254 / 16 30 - 17 77 Barcelona D.L. B-14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 4.800 Ptes.

Europa: 8.700 Ptes. □ Amèrica: 10.650 Ptes. □ Àsia, Àfrica: 11.400 Ptes. □ Filipines: 11.400 Ptes. □ Àsia (més oriental): 14.200 Ptes. □

ARA MATEIX

Torna la nit transparent: el pensament "fort" de Cardó

Aquesta setmana ha tingut lloc a Barcelona un acte que trobo d'allò més suggestiu: la presentació d'una nova edició —la tercera— d'una obra cabdal de Carles Cardó, "La nit transparent". La suggestió ve, en una bona part, d'un fet, segons com es miri, sorprenent: aquest retorn de Cardó, al cap de més de trenta anys de la seva mort, ha estat propiciat per gent jove. I no pas de qual-sevol manera ni per res relacionable, ni de lluny, amb cap forma d'esnobisme. Una lectura assossegada i discutida després en equip, tot al llarg d'un curs, d'aquest text cardoní, acompanyada, encara, de col·loquis amb coneixedors de l'obra... va dur un grapat de joves i noies a una descoberta, plena d'admiració, del seu autor. La nova edició del llibre n'ha estat el fruit.

Ens trobem, doncs, davant una revalidació de Carles Cardó per membres de les noves generacions, que neix, i aquest és el segon aspecte a remarcar, de l'estudi de la seva obra. Cardó és una figura albiradora de la història recent de la nostra Església. La fermesa de les seves conviccions i la rotunditat de la seva denúncia de les ambigüitats polític-religioses de la guerra civil, que el portaren a l'exili, li valgueren moltes admiracions. Però, en part, la ponderació d'aquests valors testimonials de la seva biografia distraueren l'atenció dels continguts més peculiars de la seva obra. A més a més, les circumstàncies dels últims anys, tant en el vessant civil com en l'esclèsial, afavoriren un discurs centrat en el diàleg, en la rectificació d'errors comesos, en la valoració de la dissidència i la contestació. Un exercici de magnanimitat que tingué, tanmateix, com a contrapartida, l'esllavissament de molts cap a complexos d'inferioritat injustificables, cap a la desconfiança en la possi-

J. CARRERA PLANAS

bilitat de certes, cap a la pèrdua d'identitat i, al capdavant, cap a una barrejadissa d'idees i una al·lèrgia a les decisions fermes. Tot això creà una sensibilitat poc propícia a l'acolliment del Cardó-pensador encara que restés intacta l'estima del Cardó-compromès.

És el cas que aquest pensament de Cardó excedeix les possibilitats de mesuratge que permet la curta vara amb

què se sol detectar si un és conservador o progressista... "Seieu una estona, si us plau", has de dir a qui, amb massa ganes d'anar per feina, et pregunta de quina línia era... No tot és linial, a la vida... La reflexió de Cardó parteix del culte a la veritat: "L'àrea de la veritat és el món real, en el qual caben tots els moviments i totes les recerques; l'àrea de tots els errors inventats i inventables és l'espai imaginari, que no permet sinó moviments imaginaris". Ens ho diu en la "Meditació tomista", un títol que ja ens posa sobre la pista de les seves referències de fons. Però es tracta en ell d'un culte a la veritat humaníssim i solidari, que el deixa molt lluny dels qui tendeixen a fer de la veritat munició contra els altres. "La possessió de la veritat, més que de drets, és una font de deures, més que d'orgull és un motiu d'humilitat; és caritat comprensiva, més que indignació rancuniosa, el que ha d'inspirar-nos", explica en la mateixa "meditació". Aquest desprendrement —"el primer deure de l'amant de la veritat és, doncs, de complir la regla evangèlica de renunciar a si mateix" — el fa capaç de descobrir-la arreu. Així parla amb delicadesa amorosa dels "Fragments de cristia", del "nucli de la veritat del socialisme", de "la idea de la revolució filla directa de la mentalitat creada per l'Evangeli en el món"... sense deixar de ser testimoni de la veritat també davant els errors emparats per la benvolença dels contemporanis i dotats de l'encís de la modernitat.

Després d'una llarga dècada de democràcia, som amb més bones condicions per adonar-nos de la veritat de Cardó que no ho érem fa vint-i-cinc anys. N'és un signe aquesta reedició de "La nit transparent", obra de joves que n'han estudiat el pensament i refan la unitat entre aquest i la seva biografia.

La lliçó d'Aldo Moro

Home d'estat i de govern, Aldo Moro (1916-1978) és, sens dubte, una de les figures més representatives del catolicisme italià i europeu del segle XX. Amic i deixeble de G.B. Montini des dels temps en què aquest fou consiliari nacional de la FUCI, Aldo Moro visqué sempre el compromís polític a partir de les seves profundes conviccions cristianes. Una religiositat, la seva, mai ostentosa, teixida de silenci, de meditació, de participació en la litúrgia. Per ell, la laïcitat de la política no solament significà no renunciar mai a la pròpia identitat cristiana o limitar-se a extreure d'aquesta una simple "inspiració", sinó que la seva manera d'actuar en política era una forma de servir Déu, i un intent d'establir un vincle entre fe i història en termes vitals, cosa que el portà a expressar la seva espiritualitat mitjançant un ferm compromís en la història, treballant per la pau i la justícia social.

Tot i això, és sabut que, amb Aldo Moro, la D.C. italiana deixà de ser en certa manera el "partit catòlic" per convertir-se més visiblement en un **partit d'inspiració cristiana**. ¿Reeixí Moro en aquest canvi de rumb? Perquè aquesta nova orientació —que deslligava més netament el partit de la subordinació a la jerarquia eclesiàstica— demanava que el catolicisme italià continués donant al partit "vocacions" polítiques vàlides, és a dir, homes i dones que es lliressin a la política des d'un compromís de vida realment cristià, a partir d'uns criteris i uns judicis veritablement cristians sobre la realitat. Pel que sembla, aquestes noves fornades no vingueren, i la mentalitat dels homes de la D.C. fou determinada cada cop més per criteris no cristians deixant-se seduir, segons alguns, fins i tot per la mentalitat laicista dominant. D'aquesta manera, el vincle entre l'afirmació de la laïcitat i el reconeixement de la inspiració cristiana del partit s'anà debilitant progressivament. El referèndum sobre el divorci realitzat el 1974 revelà, a més, l'amplitud i la pro-

MANUEL VALLS i SERRA

funditat del procés de secularització. La "inspiració cristiana" arriscava de reduir-se a un vague i insignificant punt de referència.

El 9 de maig de 1978, Aldo Moro queia assassinat per les Brigades Roges que l'havien retingut segrestat, i el seu cos fou trobat acuradament per les bales a Via Caetani, al cor de Roma. El nou enfocament donat per Moro a les relacions amb els comunistes deixaven fora de joc els grups d'extrema esquerra, sense recolzament ni futur polític. En provocar aquest isolament, Moro prestà amb la seva mort un últim i decisiu servei a la societat italiana. L'assassinat de Moro commogué Itàlia i el món sencer. Si algú, però, n'acusà l'impacte com una martellada sobre el seu cor, aquest fou el papa Pau VI. Ens n'ha quedat aquella pregària que composà personalment i que recità als funerals: "... Escolteu, Senyor! Perquè ¿qui pot escoltar la nostra lamentació sinó vós, Déu de la vida i de la mort? Vós no heu atès la nostra súplica per la incolumitat d'Aldo Moro, aquest home bo i pacífic, savi, innocent i amic..." És una peça antològica. Pocs mesos després, el dia 6 d'agost, diada de la Transfiguració, Pau VI seguia les petjades del seu amic cap a l'eternitat.

¿Quina hauria estat la postura d'Aldo Moro avui, si hagués sobreviscut? No ho podem pas saber amb certesa, però pressento que Aldo Moro devia seguir amb inquietud el martiri que patí els darrers anys Pau VI. Si aquest havia manifestat el seu cor als homes amb l'*Ecclesiam suam*, enciclica sobre el diàleg entre l'Església i el món, publicada precisa-

ment catorze anys abans de la seva mort en la mateixa data de la Transfiguració, uns anys després deploraria profundament com entenien molts catòlics aquest diàleg. No costaria gaire fer una antologia d'aquests textos en què les lamentacions montinianes augmenten "in crescendo", fins a semblar gairebé desesperants, si no sabéssim com el sostenia tan fermament la lluminositat de la fe i de l'esperança. Jo crec que Aldo Moro hauria continuat treballant per dotar la democràcia d'un contingut i d'una substància cristianes. ¿Per què, en els darrers temps, Aldo Moro freqüentava les misses dels joves ciellini a Roma? ¿És que veia en aquells joves una promesa de futur?

Vull transcriure per al lector uns fragments d'un text de Moro titulat "Església i democràcia". És de l'any 1950! Una etapa molt diferent de la D.C., marcada per l'estil de Pius XII i del cardenal Ottaviani. No s'havia celebrat encara el Concili Vaticà II. Eren uns altres temps. La veu del laic Aldo Moro sent la necessitat d'explicar l'estret vincle que existeix entre compromís religiós i compromís polític. És bonic veure-hi com posa en relació Església i democràcia amb una finor exquisida, ajudant a superar els recels i les desconfiances "laïques" envers l'Església. En aquest text a què faig referència, Aldo Moro assenyalava que tot i que la naturalesa de l'Església no és de caràcter democràtic, ella contribueix decisivament a la democràcia.

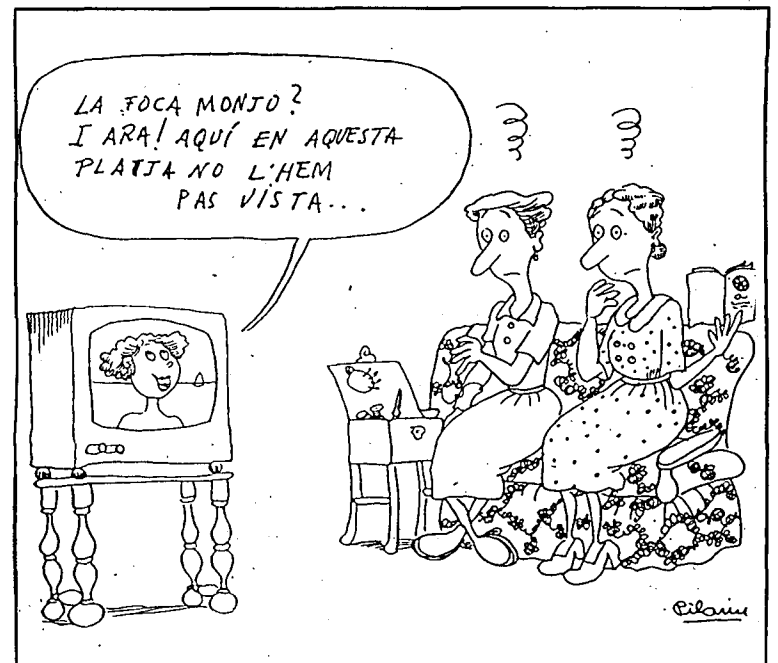
N'és significatiu sobretot el següent paràgraf: "...No es pot dir

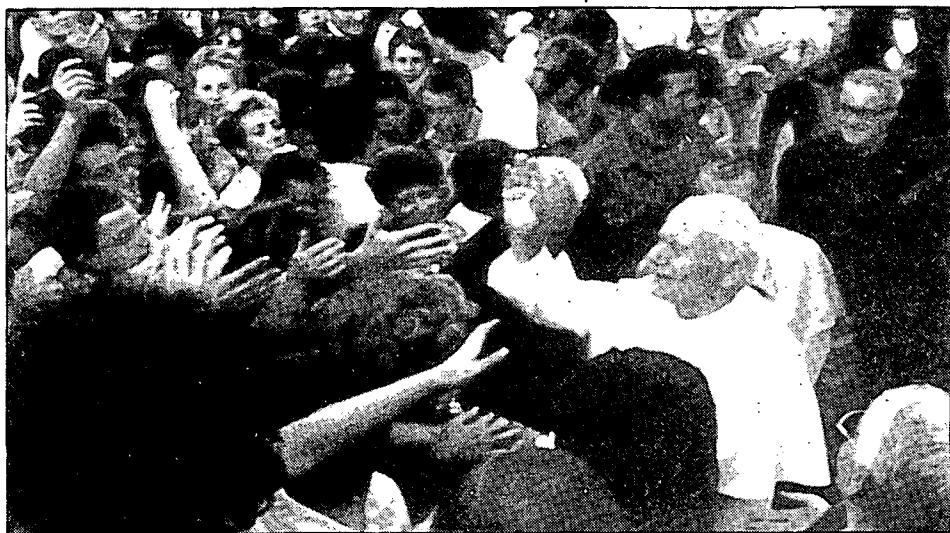
que estiguin absents en la vida de l'Església els trets característics profunds de la democràcia, com són: la confiança en l'home, el reconeixement de la seva dignitat, l'atribució de responsabilitats per l'aportació d'intel·ligència i d'amor que pot oferir a la vida col·lectiva (...). Certament que no trobareu aquí l'esquema típic del debat d'idees i de l'ordenament d'opinions segons la composició de la majoria tal com es troba en una organització civil de bases democràtiques. Tanmateix, en cap altra experiència l'home no està situat en una posició tan elevada com en aquesta, amb una dignitat i una responsabilitat que cap vicissitud no pot enfosquir. En cap altre cas no són tan actius ni vivents l'orientació de tots vers cadascú, l'interès per l'home, per l'home sencer, pel seu benestar i per la seva veritat. **És aquí on es troba, no la tècnica, sinó l'ànima de la democràcia.** Es podrà veure l'enfosquiment de l'essència demo-

cràtica de l'Església, sigui per lentès, sigui per incapacitat dels cristians per estar a l'altura dels seus deures en totes les circumstàncies; potser no arribi a inspirar concretament tota l'activitat humana en el domini social, però no es podrà negar que la vida de l'Església està plena de molt altes significacions per la democràcia".

En fi, tota una lliçó encara vàlida avui. Aldo Moro era, però, molt lúcida quan diu que els homes podem fallar. Ell percebia, per una banda, la grandesa dels valors cristians i, per l'altra, la mesquinesa i les limitacions dels qui hem d'aplicar-los a la història. "La història —escrivia en un dels seus darrers articles— seria molt decebedora i descoratjadora si no fos redimida per l'anunci, sempre present, de l'esperança." És aquesta esperança, la que els cristians compromesos en la política no han de deixar mai d'anunciar amb paraules i amb fets.

ACUDIT

El Papa, a les Combes, amb el jovent

Durant els dies de vacances que ha fet enguany Joan Pau II a la Vall d'Aosta, i com un preludi de la Jornada Mundial, que se celebrarà el mes vinent a Compostel·la, el Sant Pare va saludar centenars de joves aplegats a l'estadi local, la vigília de tornar-se'n cap al Vaticà.

Salvar la pell per anar entre reixes

Aquests tres noiets vietnamites han anat a parar darrerament, junt amb altres fugitius, a un camp de refugiats de Hong Kong. Són pels volts de 50.000 els vietnamites que hi ha en aquesta colònia britànica, en espera d'anar-se'n cap a ultramar o de tornar al seu país.

La Mare de Déu del Carme, passejada pel port de Barcelona

Els pescadors de Barcelona no es resignaven a tenir arraconada la seva Patrona, la Mare de Déu del Carme, i aquest any han reprès la vella tradició de passejar la seva imatge en processó pel port de Barcelona. Milers de fidels acompanyaren els pescadors que, avui com ahir, confien en ella.

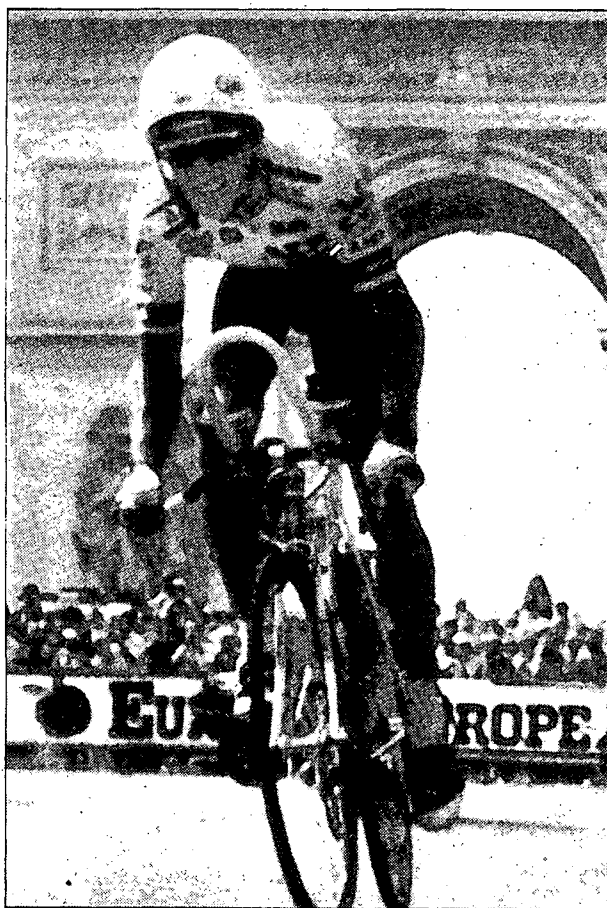
Els miners de l'URSS, en vaga

A diversos centres miners de la Unió Soviètica, els treballadors s'han declarat en vaga en defensa de les seves reivindicacions laborals. Segons manifestacions de les altes autoritats soviètiques, aquest conflicte és el més greu dels que ha desencadenat la "perestroika", i urgentment s'han pres mesures per resoldre'l.

Les restauracions de quadres del Museu del Prado

Sembla que les restauracions de pintures de grans mestres exposades al Museu del Prado, de Madrid, han aixecat polèmica per tal com diversos tècnics han denunciat arbitrarietats en la nova execució.

S'ha acabat el Tour

Amb la victòria del nord-americà Greg Le-Mond, malgrat els esforços del francès Laurent Fignon i de l'espanyol Pedro Delgado, s'ha acabat l'edició corresponent al 1989 de la cursa ciclista més famosa del món... I fins l'any vinent!

Refugiada tailandesa de la minoria Pa-Daung

Aquesta dona Pa-Daung ha hagut de fugir recentment amb la seva família del seu poble, situat entre Burmesa i Thai. Al camp de refugiats tot rentant els plats, no s'està d'exhibir, amb tota dignitat, els braçals i collarets de plata característics del seu grup ètnic.

19-21 d'agost, a Santiago de Compostel·la i Astúries

Programa de l'estada de Joan Pau II

Davant la proximitat de l'estada de Joan Pau II a Santiago i Astúries, consignem tot seguit el programa complet dels actes que s'hi celebraran del dia 19 al 21 d'agost. El Papa vol que el seu trobament amb els joves sigui viscut amb un senzill esperit de pelegrinatge i amb una dimensió penitencial, i que la seva visita no sigui monopolitzada per cap grup d'Església concret.

Dissabte, 19 d'agost
(Roma - Santiago de Compostel·la)

08.00 Sortida en avió de Roma (Fiumicino) cap a Santiago de Compostel·la (DC-9 super 80, Alitalia; temps de vol: 3h. 05min.).

11.05 Arribada a l'aeroport de Labacolla, de Santiago de Compostel·la. Els Reis d'Espanya faran la benvinguda al Papa (discurs del Sant Pare).

11.45 Trasllat en cotxe panoràmic a la catedral (12 km.).

12.10 Arribada a San Francisco. Recorregut a peu fins a la catedral (100 m). Salutació de la ciutat.

12.20 Arribada a la plaça del Obradoiro.

12.30 Entrada a la catedral. Ritu del Peregrí. Litúrgia de la Paraula (discurs del Papa).

13.30 Trasllat a peu al palau arquebisbal (100 m).

14.00 Dinar del Sant Pare amb els bisbes espanyols.

15.00 Descans.

17.15 Trasllat a peu al Seminari Major (100 m).

17.20 Arribada a l'església del Seminari. Trobada amb joves minusvàlids (discurs del Sant Pare).

18.20 Tornada a peu al palau arquebisbal (100 m).

18.45 Sopar en privat.

20.00 Trasllat amb cotxe panoràmic al Monte del Gozo (6 km).

20.15 Arribada al Monte del Gozo.

20.30 Trobada per la Jornada Mundial de la Joventut (discurs del Sant Pare).

22.30 Trasllat en cotxe al palau arquebisbal (6 km).

Diumenge, 20 d'agost
(Santiago de Compostel·la - Astúries)

08.15 Trasllat en cotxe panoràmic al Monte del Gozo (6 km).

09.00 Santa Missa. Homilia-Angelus per als joves presents i els fidels de Galícia.

12.00 Trasllat en cotxe a l'aeroport de Santiago (5 km).

12.15 Arribada a l'aeroport de Labacolla. Comiat d'autoritats.

12.30 Sortida en avió cap a Astúries.

13.15 Arribada a l'aeroport Ranon, d'Astúries. Recepció d'autoritats.

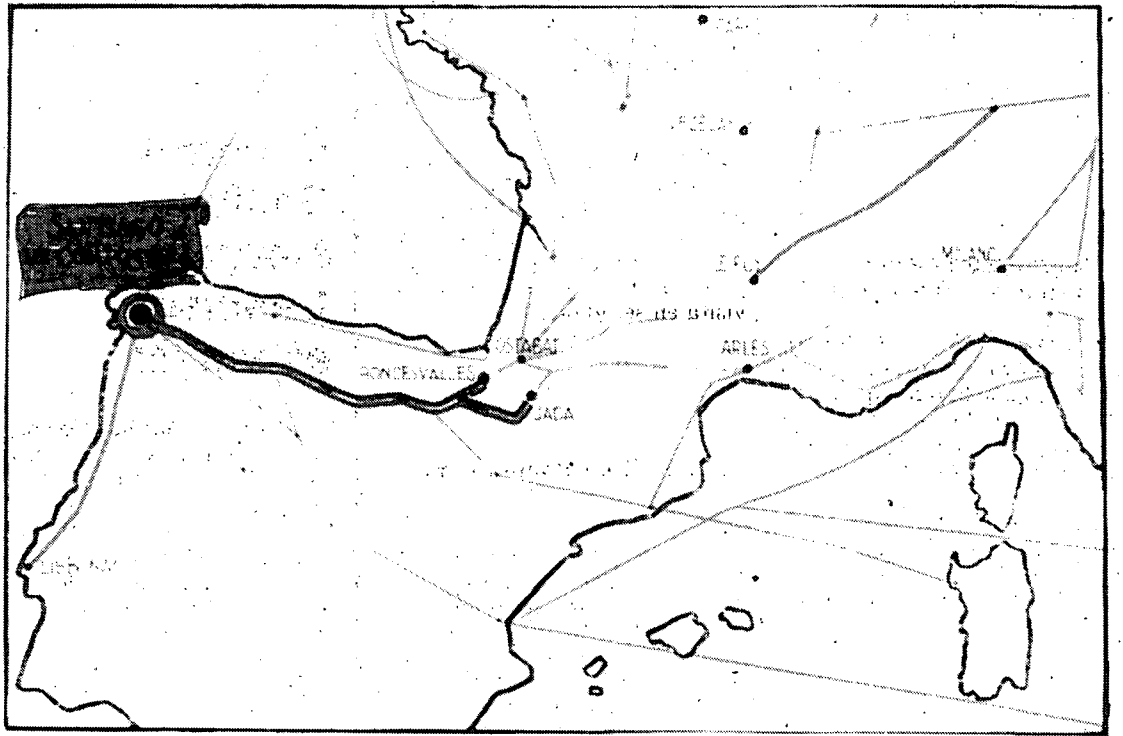
13.20 Trasllat en helicòpter a l'heliport d'Oviedo (camp de futbol del Seminari) (40 km; temps de vol: 30 min.).

14.00 Trasllat en cotxe panoràmic a la casa sacerdotal.

14.15 Arribada a la casa sacerdotal. Dinar en privat. Descans.

16.15 Trasllat a la catedral (50 m).

16.20 Visita a la catedral i a la Cambra Santa. Salutació a

Els camins de Santiago de Compostel·la.

les autoritats i al Capítol de la catedral.

16.40 Trasllat en cotxe a l'heliport d'Oviedo.

17.00 Trasllat en helicòpter a l'aeroclub de Llanera (10 km; temps de vol: 8 min.).

17.30 Santa Misa per als fidels d'Astúries (homilia).

20.00 Trasllat en helicòpter a Cangas de Onís (60 km; temps de vol: 30 min.).

20.30 Arribada a l'heliport de Cangas de Onís (Camp d'esports).

20.40 Trasllat en cotxe a Covadonga (11 km).

21.00 Arribada al santuari de Covadonga (casa d'exercicis). Sopar en privat.

Dilluns, 21 d'agost
(Astúries - Roma)

08.20 Salutació al Patronat de la Cova i la Residència Reial de Covadonga. Hi assistirà el Príncep d'Astúries.

08.40 Trasllat a peu a la santa Cova.

08.45 Visita a la Mare de Déu de Covadonga.

09.00 Trasllat a la basílica (220 m).

09.30 Santa Missa (homilia).

12.00 Trasllat a la casa d'exercicis (200 m).

12.15 Dinar en privat, a la casa d'exercicis. Descans.

16.30 Trasllat en cotxe a Cangas de Onís (11 km).

16.45 Arribada a l'heliport de Cangas de Onís.

16.50 Trasllat en helicòpter a l'aeroport Ranon, d'Astúries (90 km; temps de vol: 30 min.).

17.20 Arribada a l'aeroport Ranon, d'Astúries. Trobada amb les autoritats (discurs). Cerimònia de comiat, a la qual assistirà el president del govern, Felipe González.

18.00 Sortida en avió cap a Roma (Ciampino) (DC-9 Super 80, Alitalia; temps de vol: 2h 30 min.).

20.30 Arribada a l'aeroport de Ciampino.

PER PRIMERA VEGADA, DES DEL CONCILI VATICÀ II, ÉS A L'ABAST DELS FIDELS DE PARLA CATALANA EL

MISSAL FERIAI

EN EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

Amb els textos eucològics i lectures de les misses de totes les fèries de l'any, de les celebracions del Propi dels sants, de les misses del Comú, rituals, per diverses necessitats, votives i de difunts. Ordre de la missa amb les pregàries eucarístiques del Missal romà, la pregària V (del Sínode suís), les de reconciliació i d'infants.

De venda a les llibreries

Format, 11x17 cms. - 2.208 pàgs. paper bibloprint - Impres a dues tintes Enquadernació de simil·pell - P.V.P. (amb IVA), 55,45 ptes.

EDITORIAL REGINA, S.A. - Mallorca, 87 i 89 - 08029 BARCELONA

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Balmes 64 3er 2a.
Tels. 317 41 44 - 302 59 83
Pref. Concert entrevista.

FILTRANT LA NOTÍCIA

La inculturació, personificada en el cardenal Malula

Als 71 anys ha mort a una clínica de Brussel·les, el cardenal arquebisbe de Kinshasa (Zaire) Joseph Malula. Amb ell desapareix una de les figures més rellevants de l'Església africana en el camp de la inculturació, dels drets humans i de la pastoral, no sols en el Zaire sinó en tot el continent negre. El cardenal Malula fou també un dels impulsors d'un Concili africà.

Malula fou una figura clau de la independència de l'antic Congo belga. "Val més que la independència vingui avançada d'un quart d'hora que no pas amb un quart de retard" digué al ser consagrat bisbe l'any 1959. Un any després el Zaire aconseguia la independència.

Malula fou sempre defensor de la dignitat de la dona a el Zaire, denunciant tota mena d'esclavitud, inclosos els costums tradicionals, i fins i tot criticant durament el tribalisme.

Nomenat cardenal l'any 1969, fou un dels creadors de la "Missa zairenya", primera forma litúrgica inculturada a Àfrica, la qual fou autoritzada primer "ad experimentum" per Roma, i aprovada després definitivament amb algunes modificacions.

El cardenal negre creia que una inculturació

dels sagraments necessita recolzar-se en unes bases sòlides per no caure en pur folklorisme. D'aquí la creació feta per ell d'una Facultat de Teologia en el Zaire amb professors acreditats, i diversos centres de formació pastoral. "Els bisbes necessitem teòlegs que ens ajudin a conèixer més bé millor el que hem d'ensenyar". Malula fou un bon teòleg i gran pastor. Elegit president del Simposi de Conferències Episcopals de l'Àfrica i de Madagascar (SCEAM) l'any 1984, una de les preocupacions del cardenal fou la preparació d'un possible Concili africà. Quan el papa Joan Pau II anunciava la convocatòria, el gener d'enguany, d'un Sínode africà, Malula es trobava ja internat en una clínica de Brussel·les, víctima d'una malaltia greu que l'ha dut al sepulcre.

No se celebrarà un Concili, com el cardenal Malula suggeria, però sí un Sínode que aplegarà una representació molt qualificada de l'episcopat de tot el continent, probablement presidit pel Papa. En totes les sessions sinodals certament que alenarà el record d'aquest gran pastor que ha estat el cardenal Joseph Malula.

FRANCESC GAMISSANS

VATICÀ DIA A DIA

Més de 100.000 petxines per als pelegrins

A iniciativa de Pilar Cortizo, professora del col·legi La Salle de Santiago, han estat recollides fins ara més de 100.000 petxines de vieira per tal de donar-les gratuïtament als pelegrins. La Sra. Cortizo rep diàriament dels alumnes i de professors, amics i parents, un gran nombre de petxines.

Quaranta polonesos arribaran en autocar

El professor de la Facultat de Físiques, de Santiago, és l'anfitrió de la visita que hi faran quaranta joves i un sacerdot polonès per tal de trobar-se amb el Papa. Fa poques setmanes que va confirmar l'assistència al professor esmentat, el qual s'havia traslladat a Polònia l'estiu passat, on va fer amistat amb uns quants dels que vindran a participar de la Jornada.

Ràdio Vaticana retransmetrà en set idiomes el viatge papal

Ràdio Vaticana, emissora oficial de la Santa Seu, retransmetrà en directe, per a tot el món, la visita que farà Joan Pau II a Santiago el propinent mes d'agost per celebrar-hi la IV Jornada Mundial de la Joventut.

El director de l'emissora, el P. Bartolomé, va ser el 17 de maig a Santiago per rematar els preparatius de la transmissió. Aquest canal preveu l'emissió ininterrom-

puda del viatge del Papa a la capital gallega.

El director de Ràdio Vaticana va estudiar, en la visita a Santiago, les línies microfòniques que faran falta per a una retransmissió tan complicada. L'endemà d'aquesta visita "in situ" es va arribar a Madrid per tal d'entrevistar-se amb responsables de la Telefónica.

Ràdio Vaticana instal·larà un estudi al Seminari Major Compostel·là, des d'on radiarà per a tot el món. L'emissora durà a Galícia nombrosos periodistes que parlaran de les incidències de la visita en set idiomes.

Mons. Rouco demana un esperit d'acolliment

L'arquebisbe de Santiago, Antonio M. Rouco Varela, va demanar en una carta pastoral —en castellà i gallec—, amb motiu de la Pentecosta i pensant en la preparació de la IV Jornada Mundial de la Joventut, la col·laboració i l'ajut de tot el poble, "sobretot de la població de la Corunya i Santiago, les ciutats més afectades per la pelegrinació juvenil".

El prelat, després d'analitzar el significat pastoral d'aquesta Jornada i la responsabilitat de l'Arxidiòcesi, demana que s'intensifiqui la preparació catequètica i espiritual, i fa notar que es necessiten "joves voluntaris disposats a formar part del VAS—Voluntaris per l'Animació i el Servei—; famílies disposades a oferir casa i habitació als pelegrins; ajut econòmic

per afrontar les despeses extraordinàries que comporta la celebració dels actes de la Jornada i de la setmana prèvia", i sobretot "de la vostra oració".

Desigs d'humilitat i llibertat

Diversos grups de cristians han declarat que esperen que el viatge de Joan Pau II a Santiago de Compostel·la es realitzi amb una gran llibertat d'esperit, se-

gons l'Evangeli; que la senzillesa dels actes i la pobresa de mitjans sigui la tònica dominant per tal de donar testimoni, davant del món, d'humilitat i de solidaritat amb els qui pateixen més.

El premi Galileu, atorgat a un franciscà espanyol

Antonio García García, religiós franciscà i professor a la Universitat Pontifícia de Salamanca, ha estat guardonat amb el Premi Internacional Galileu Galilei, que atorga cada any Itàlia als estrangers més destacats en la investigació de la cultura italiana.

L'atorgament d'aquest important guardó, en l'edició del 1989, a l'esmentat professor de Salamanca es basa en el fet que les seves publicacions (més d'una dotzena de llibres i un centenar d'articles d'investigació) tracten del dret comú romanò-canònic medieval, originat a Itàlia i difós des d'allí per tot Europa. Fou l'únic ordenament que es va ensenyar a les universitats europees fins a la fi de l'antic règim, i constitueix una base important dels drets moderns del món occidental.

Es la primera vegada que aquest premi és atorgat a un estudiós castellànoparlant. Fins ara, havia estat adjudicat a nord-americans, alemanys, anglesos, francesos i, en proporció més baixa, a eslaus, ja-

ponesos, etc. També és la primera vegada que el premi Galileu Galilei va a parar a un eclesiàstic.

El lliurament del premi tindrà lloc a la Universitat de Pisa l'octubre propinent.

A V I S O S I C O M U N I C A T S

AMICS DE MEDJUGORJE

Missatge del 25 de juny del 1989

Estimats fills, avui us faig a tots la invitació de viure els missatges que us he donat durant els darrers vuit anys. Aquest és un temps de gràcies i desitjo, fillets, que sigui gran per a cadascun de vosaltres la gràcia de Déu. Us beneeixo i us estimo amb un amor particular. Gràcies per haver respost a la meua crida.

BARCELONA

Solemnitat de santa Clara d'Assís.— La comunitat de monges clarisses de Santa Maria de Pedralbes celebrarà el dia 10, a dos quarts de 8 del vespre, la primera missa de la solemnitat, després de vespres; l'endemà, dia 11, diada tradicional de celebració del traspàs de santa Clara, hi haurà Laudes a dos quarts de 9 del matí; ofici de Lectura i Sexta a dos quarts d'una, i, a dos quarts de 7 del vespre, missa de la solemnitat.

Festa de la Mare de Déu de les Neus.— Se celebra el dia 5 d'agost, dissabte. Cal destacar la imatge, de més de 300 anys d'antiguitat, que hi ha a la parròquia dels sants Just i Pastor, de Barcelona, a la qual havien estat atribuïts antigament molt miracles.

Exercicis Espirituals Eclesiàstics.— Els organitzen, dirigits pel pare Jaume Solsona, els Grups d'Oració i d'Amis-

tat, del 21 (sopar) al 26 d'agost (dinar), al casal Bellesguard, a la Bonanova. Informació i inscripcions als telèfons (93) 841 74 93 i 217 94 46.

Centre d'Estudis Pastoral.— Anuncia l'obertura de la matrícula per al "Curs bàsic de Pastoral", destinat als qui treballen en comunitats i moviments; per al "Curs general sobre la Bíblia" i per als de "Qüestions actuals de l'Església", tots els quals començaran la segona quinzena d'octubre. Per a més informació, programes i inscripcions, a partir del 4 de setembre, a la secretaria del Centre: Rivadeneyra 6, 3r, 08002 Barcelona, Tel (93) 317 48-58.

Aplegament de dades sobre sant Genís.— La titularitat del Sant actor (no el notari!) a la parròquia de Plegamans; des d'inicis d'aquest segle, ha fet interessar per recollir-ne notícia de totes les altres titularitats, capelles, goigs, estampes, gravats i foto-

grafies d'imatges que se'n coneguin, així com de tradicions relatives a sant Genís el comediant (sembla que hi havia un "contrapàs", i potser alguna sardana). La tramesa d'informacions i documents serà correspost amb la dels goigs i una fotografia de sant Genís de Plegamans. Cal prendre contacte amb Ramon Folch i Camarasa, Cerdanya 19, 08184 Palau de Plegamans, tel. (93) 864 80 73.

SOLSONA

Aplec a Lourdes de la Nou.— Aquest darrer diumenge de juliol se'n celebra el tretzè, amb malalts i minusvàlids, dels bisbats de Vic i de Solsona, presidit per monsenyor Miquel Moncadas, amb missa a les 12, dinar de germanor i un acte religiós a la tarda.

per la Pau
exposició itinerant
Tel (93) 302 51 29 (matins de 9 a 2)
Fundació per la Pau
Pau Claris 72, 3er 2ª B 08010 Barcelona

TARRAGONA

Antoni Coll, director del Diari de Tarragona, premi Bravo de premsa

"Si sant Pau visqués avui, seria periodista"

TARRAGONA.— "El premi Bravo de premsa" —va anunciar Joan Pujol, secretari de la comissió episcopal de Mitjans de comunicació— correspon a Antoni Coll Gilabert, periodista i director del "Diari de Tarragona", per la seva tasca professional com a cristià en els mitjans de comunicació social". Hi dialoguem després del lliurament dels premis.

—Li ha fet il·lusió, el premi?

—"Ha estat una sorpresa molt agradable per mi, ja que en aquest premi hom no es presenta, el presenten".

—Qui l'ha presentat, a vostè?

—"La Comissió episcopal de Mitjans de comunicació social de l'arquebisbat de Tarragona".

—Per què creu vostè que l'han presentat?

—Els membres de la Comissió diocesana de mitjans varen creure que era una persona adequada pels meus ja vint-i-tres anys de tasca periodística professional des d'un tarannà cristià".

En efecte, Antoni Coll Gilabert va néixer a Ivars d'Urgell l'any 1943. Va estudiar periodisme a la Universitat de Navarra (1963-1966). Va co-

mençar la seva activitat periodística al "Diari de Lleida", del qual va ser redactor en cap. Més ençà es va traslladar a "El Noticiero" de Saragossa, des d'on va desenvolupar els càrrecs de redactor, sots-director i director. També fou sots-director del "Diario de Barcelona", cap de redacció de nacional de "El Correo Catalán" i redactor de "La Vanguardia". Des de l'any 1984, és director del "Diari de Tarragona".

—El premi és un bonic reconeixement a tota una vida dedicada al periodisme?

—"Evidentment, aquest premi crec que se'm va concedir per tota una trajectòria professional durant molts anys i en molts i diversos mitjans".

—Com a director del Diari de Tarragona, quina importància dedica al seu periòdic a la informació religiosa?

—"No tenim una secció fixa, però sempre que sorgeix algun tema religiós noticable el fem incloure a les pàgines del diari, així com un article setmanal de l'arquebisbe de Tarragona, monsenyor Torrella, ja que pensem que el tema religiós no ha d'estar segregat de la resta de la informació".

—Continua sent, llavors, notícia, la notícia religiosa?

—Evidentment. Es notíciat, a més a més, notícia a vegades molt propera a la gent, perquè afecta les seves més íntimes creences".

—I, en canvi, els grans periòdics, i els mitjans de comunicació en general, cada vegada redueixen més l'espai dedicat a la informació religiosa".

—Sí, i crec que és un gravíssim error reduir la paginació dels periòdics als temes polítics i econòmics, obviat els missatges religiosos i de valors, que tenen una influència molt gran en la vida de les persones i de la societat".

"El que és estrany és allò que és noticable"

—Els bisbes es queixen, sovint, del tractament esbiaixat o poc prudent que es fa del tema religiós als mitjans informatius. Està d'acord vostè amb el parer episcopal?

—"En part tenen raó, però hi ha una altra cosa que han de considerar, una mena de llei que prima en el periodisme: el que és estrany és noticable. I els mitjans no poden substreure's a aquesta llei. Això no vol dir que es caigui en l'exageració de certs periòdics, que con-

verteixen allò estrany en normal i habitual. Cal posar les coses en el seu terme just".

—Com veu el moment actual de l'Església catalana des de la seva talaia privilegiada d'informador i director d'un periòdic?

—"Em sembla un moment esperançador. Vivim encara l'esperit del postconcili, amb les seves crisis de creixement normals però amb un saldo general altament positiu. Hi ha hagut, per exemple, un apropament de l'Església a la societat, una manca creixent de vocacions sacerdotals i una sèrie de problemes de diversa índole, que, poc a poc, s'intenten solucionar".

"Sant Pau seria periodista"

—És vostè creient?

—"Miro de ser-ho i de viure com a tal".

—¿La figura i el missatge de Jesús continua sent un model per als joves d'un món secularitzat com el nostre?

—"N'estic segur: és l'únic model real i veritable".

—Un dels esculls amb què ensopeguen més habitualment els joves a l'hora de connectar amb Jesús és l'Església insti-

tució. Haurà de canviar d'imatge l'Església per afavorir aquest apropament?

—"Segurament que l'Església no té la imatge adequada per arribar i impactar els joves actuals, per això molts, quan pensen en l'Església, pensen en una cosa d'un altre temps o bé obscurantista. Sens dubte, la imatge que els joves d'avui tenen de l'Església no és gaire positiva".

—Es pot canviar aquesta imatge?, com?

—"No crec que es tracti de cercar un canvi d'imatge a l'americana. Els americans ja ho haurien fet. Crec que l'Església canviarà d'imatge en la mesura que els diversos sectors que la componen, des de la jerarquia fins als fidels, donin un testimoni més gran de l'Evangeli i de sensibilitat social vers les necessitats més apressants del nostre temps".

—¿Els mitjans de comunicació poden ser els canals adequats per transmetre aquest testimoni i aquesta sensibilitat evangèliques de les quals vostè ens parla?

—"Sí, penso que sí. Si sant Pau visqués avui, seria periodista".

JOSE MANUEL VIDAL

FETS I CRITERIS

Va estimar l'Església

Diumenge vinent, 6 d'agost, festa de la Transfiguració del Senyor, farà onze anys que Pau VI tancava els ulls en aquesta terra "dolorosa, dramàtica i magnífica", com havia escrit ell mateix. Eren les 9 del vespre i 40 minuts.

Ara es coneixen més detalls de la seva mort. El vespre abans de morir va demanar que li llegissin el capítol sobre Jesús del "Petit catecisme", de Jean Guittou. L'amor a Jesucrist va inspirar tota la seva vida.

L'endemà, diumenge, a dos quarts de sis de la tarda, des del llit, amb l'estola posada, va participar en l'Eucaristia que va celebrar el seu secretari particular. Després va rebre la unció dels malalts. Més tard, sense mostrar cap més altra preocupació, va anar repetint la pregària del Parenostre, l'Avemaria, la Salve Regina i el Magníficat, repetits amb emoció també pels presents.

Pau VI feia mesos que tenia la convicció que la seva mort no era llunyana i aquest sentiment es va anar accentuant. Monsenyor Magee ha explicat que el dia 3 de juny d'aquell mateix any, quan Pau

VI va pujar a les seves habitacions després d'haver celebrat la Missa de l'aniversari de la mort de Joan XXIII, li va obrir la porta i li va dir: "Ben tornat, Santetat", i ell li va respondre: "Per última vegada, la propera serà per mi".

Dues característiques essencials de l'espiritualitat de Pau eren la humilitat i l'amor. L'amor a Crist i a l'Església. Respecte d'això són molt significatives les paraules del seu escrit "Pensament a la mort": "Demano al Senyor que em doni la gràcia de fer de la meua propera mort un do d'amor a l'Església. Podria dir que sempre l'he estimada... però voldria que l'Església ho sabés; i que jo tingués el coratge de dir-li-ho, com una confidència del cor que només en l'últim moment de la vida es té el coratge de dir".

I en aquest mateix escrit sobre la meditació de la mort, parlant de l'Església, diu també: "Jo voldria abraçar-la, saludar-la en cada ésser que fa part d'ella, en cada bisbe i sacerdot que l'assisteix i la guia, en cada ànima que la viu i la il·lumina. Voldria beneir-la". I acaba aquest escrit tan important del

pensament sobre la mort, amb aquestes paraules: "Les benediccions de Déu siguin sobre l'Església. Tingues consciència de la teua naturalesa i de la teua missió; tingues el sentit de les necessitats veritables i profundes de la humanitat, i camina pobra, és a dir lliure, forta i amorosa, vers Crist".

Déu nostre Senyor va fer la gràcia a Pau VI que anés cap a la casa del Pare el dia de la festa de la Transfiguració, quan feia 14 anys que havia escrit la seva primera encíclica "Ecclesiam suam", una encíclica dissortadament potser massa oblidada.

En aquesta primera encíclica, Pau VI, havia fet una crida insistent a la comprensió del món modern i al diàleg fratern amb tots els cristians, els creients i els homes de bona voluntat. Ho va remarcar amb paraules incisives: "l'Església es fa paraula, es fa missatge, l'Església es fa col·loqui". Feia un any, en l'obertura de la segona sessió del Concili, ja havia parlat amb accent vibrant de l'amor radical de l'Església per la humanitat.

+ RAMON TORRELLA i CASCANTE
Arquebisbe de Tarragona i Prímat

PERE ROVIRA

Vinyes, Cellers i Destil·leries.

Blanc de Belart • Alta Mar • Vinya d'Irto • Viña Montal • Raquel Rosé • Viña Mater • Dry Solera • Ranci • Vinum Misae • Mas dels Frares • CALISAY.

Tel. (93) 337 18 12

FINESTRAL DE LA CARITAT

Elles ho tenen pitjor

Estudis recents demostren que avui a Espanya les dones separades amb càrregues familiars formen un dels sectors de la "Nova Pobresa". En un 90% dels casos han de fer-se càrrec dels fills i quan l'economia és dèbil normalment es queden sense recursos econòmics per fer front a la seva manutenció i educació.

La dona en aquestes condicions té dificultat d'inserció en el món laboral i sovint quan troba alguna feina la seva retribució és mínima.

Aquesta reflexió, pot portar-nos a canviar alguna actitud?

193.- Esposa separada amb tres fills a càrrec seu. Subsisteix de feines de neteja. Els seus ingressos no cobreixen les necessitats familiars. Per a ajuda aliments, 20.000 ptes.

194.- Viuda amb tres fills en edat escolar. No té dret a pensió per falta de cotitzacions. Només ingressa de feines de neteja. Per evitar el desnonament urgeixen 150.000 ptes.

195.- Matrimoni amb dos fills petits. Subsisteixen de la venda ambulant. Necessiten ajuda per a la llicència fiscal i compra de gènere. Són 25.000 ptes.

196.- Pare de família en atur i sense subsidi. Només troba feines eventuals. Per a ajuda aliments li calen 30.000 ptes.

197.- Anciana amb una modesta pensió de viduitat i una filla soltera a càrrec seu. Té rebuts pendents de llum i gas. Li falten 25.494 ptes.

198.- Matrimoni amb un fill de pocs mesos. Per falta de recursos econòmics la mare va mal nutrida. el marit està sense feina. Demanen ajuda per a aliments i dos mesos de lloguer. són 50.000 ptes.

199.- Disminuït físic a conseqüència d'un accident. Cobra una pensió de 25.000 ptes. al mes. S'ha endarrerit en el pagament d'aigua i de llum. Li falten 19.074 ptes.

200.- Mare de família amb tres fills. El marit l'ha abandonat. Té deutes de llum i de gas que pugen 26.296 ptes.

201.- Senyora de 60 anys fa feines de neteja a domicili. Té una filla malalta a l'hospital i els néts estan a càrrec seu. Tenen deutes de lloguer que pugen 31.225 ptes.

202.- Esposa separada amb una filla de tres anys. Només ingressa 22.000 ptes. mes. Per evitar el desnonament, 53.000 ptes.

203.- Matrimoni amb cinc fills. Els ingressos familiars són reduïts i no cobreixen les necessitats bàsiques. Per a deutes de llum i gas, 29.378 ptes.

204.- Viuda amb una petita pensió i un fill en atur a càrrec seu. Per motius de salut ha tingut despeses extres d'alimentació que no pot pagar. Necessita 21.760 ptes.

205.- Senyora sola s'ha endarrerit en el pagament del lloguer i té un judici per desnonament. Urgeixen 75.000 ptes.

206.- Esposa separada amb tres fills a càrrec seu. No tenen ingressos. Demana ajuda per a aliments.

207.- Cap de família amb tres fills i un nét a càrrec seu. Els han tallat la llum per falta de pagament. Per a recobrar el subministrament urgeixen 28.316 ptes.

208.- Matrimoni d'edat avançada i de salut precària, no cobren cap pensió. Mentre se'ls tramita, demanen ajuda per a aliments. Són 30.000 ptes.

NOTA: Tots els donatius envieu-los a:
CARITAS DIOCESANA. Plaça Nova, 1.
08002 BARCELONA. Tel: 301 35 50.

GIRONA

El Bisbe de Girona s'adreça als foresters de vacances

Els turistes poden fer bé, però també mal als qui els reben

GIRONA.— El bisbe de Girona, Monsenyor Jaume Camprodon, ha escrit una salutació als turistes al Full Parroquial que comença amb les paraules tradicionals: "Déu vos guard!" A continuació els recorda que "Déu sempre ens acompanya i que els qui hi creiem no hem d'esperar pas el 93 per eliminar fronteres".

Pel que fa al terme "vos" monsenyor Camprodon diu que "significa un respecte per a l'individu a qui s'adreça, del més gran al més petit són mereixedors del nostre respecte per allò que fonamentalment som persones". I afegeix que

"quan demanem a Déu que ens guardi, pensem en la seva mirada que és un reflex del seu cor i de la seva mirada vigilant".

A partir d'aquestes primeres paraules de salutació, el bisbe de Girona diu: "Mercès pel bé que ens feu, ens porteu la vida, ens porteu riquesa: moviment de l'economia, llocs de treball que es tradueix en benestar". Monsenyor Camprodon afegeix: "Ens porteu també una major obertura de les relacions humanes, que als habitants d'aquestes comarques a l'entrada a Europa ens

és més planera, gràcies al turisme". I encara: "Igualment ens feu bé als cristians practicants perquè amb la vostra actitud religiosa testimonieu l'esperança que us anima enmig de tanta varietat de formes d'enfocar la vida".

Però, Monsenyor Camprodon també adverteix als turistes que "ens podeu fer mal si anteposeu els propis interessos de benestar a la dignitat de les persones que teniu a l'entorn". El bisbe de Girona firma que "quan obrem així ens fem mal mútuament perquè dificultem la dinàmica de l'amor de Déu".

Final de curs a l'Institut de Teologia

Al Seminari Conciliar ha tingut lloc l'acte de cloenda del Primer Curs de l'Institut de Teologia de Girona amb una conferència-col·loqui de mossèn Modest Prats sobre la relació entre fe i cultura, la celebració de la Paraula presidida per monsenyor Jaume Camprodon, i un sopar de germanor. En total, han participat en les classes d'aquest primer curs un total de 62 alumnes, la majoria d'ells laics, que eren 43.

Durant aquest curs s'ha signat un conveni de vinculació

de l'Institut amb la Facultat de Teologia de Catalunya el que suposa el reconeixement dels estudis que es donen a Girona i el títol de Diplomats pels que compleixin les condicions escolars previstes. Segons Monsenyor Camprodon aquest conveni "dóna als estudis que s'imparteixen a l'Institut de Teologia de Girona carta de naturalesa en l'àmbit de l'Església universal". El mateix senyor Bisbe recordava en el seu discurs de cloenda que "heu estat enriquits en tot, en tota mena de Paraula i de coneixement. Que ell us mantingui ferm fins a la fi".

ment. Que ell us mantingui ferm fins a la fi.

El proper curs s'impartiran ja les classes corresponents al primer i segon any de Teologia i les inscripcions es podran fer a partir del 19 de setembre i fins el 3 d'octubre. Aviat s'enviarà a totes les parròquies el programa detallat del proper any acadèmic. L'horari de les classes serà el mateix que s'ha seguit aquest curs, és a dir, de dimarts a dijous, de set a dos quarts de deu del vespre.

M. CABALLÉ

GLOSSES DOMINICALS

Ara fa cinquanta anys

Ara fa cinquanta anys, sis seminaristes de Barcelona vam rebre l'ordenació sacerdotal. Aquesta tingué lloc a l'església del Seminari Pontifici de Comillas (Santander) el dia 30 de juliol de 1939. La gràcia de l'Esperit Sant emplenà el nostre cor i ens configurà a Crist-Cap, fent-nos ministres seus, com a dispensadors dels misteris de Déu i testimonis qualificats de l'Evangeli.

El nostre camí —el del seguiment de la vocació— havia estat llarg i difícil. Cadascun de nosaltres era protagonista de la seva pròpia història: sobretot la de les hores tenebroses del temps de la guerra civil. Però en tots hi havia una realitat essencial: la de la trobada amb Jesucrist, que ens invitava a seguir-lo amb generositat. Ho vam fer: anàrem darrera seu vers el desconegut, però amb la confiança certa que el Déu que crida mai no abandona ningú. La vocació de Déu és un misteri que el jove que l'acull, viu en la intimitat del seu ésser.

Potser ningú com el profeta Jeremies ha descrit millor la vocació: "Abans que et modelés en les entranyes de la mare —diu el Senyor— ja et vaig conèixer; abans de néixer, ja et vaig consagrar i et vaig fer profeta destinat a les nacions. Tot és gratuïtat d'amor en la vocació sacerdotal. L'elecció no és mai cap menyspreu de ningú, sinó una preferència a causa d'una missió. "Tu aniràs a trobar tothom a qui jo t'enviaré —continua dient el Senyor— i els diràs allò que et manaré".

L'ordenació presbiteral és plena d'emoció: la solemne pregària del bisbe, la imposició de les seves mans sagrades sobre el cap dels ordenands, la unió de les mans amb el sant crisma, el bes de pau com a signe de la divina comunió amb el sacerdoti de Jesucrist. Quantes coses, Déu meu, que troben explicació adequada en l'amor fidelíssim del Senyor!

Aquell dia 30 de juliol vam rebre "la gràcia del dijous sant": un misteri admirable, sobretot en l'atmosfera paganitzada del món d'avui. I jo pensava dintre meu durant aquella ordenació: què en faré de les meves mans consagrades? I dels meus llavis barroers? Perquè no era pas un sant, separat dels pecadors; em sentia subjecte a la feblesa i necessitat d'oferir a Déu pregàries pels meus propis pecats, i no solament pels del poble. Però ell, el Senyor, em digué a cau d'orella: no tinguis por, jo et faré costat!

I des d'aleshores, els nostres llavis en l'Eucaristia van convertir l'hòstia blanca i el vi del calze en el cos i la sang de Jesucrist. I les nostres paraules van poder anunciar la vinguda del Regne i perdonar els pecats en nom de Déu. I obrírem el cor per estimar tots els homes, consolar els desvalguts i ajudar els necessitats. Com Jesús que passà pel món fent el bé. Quina meravella i quin misteri!

Aquell matí de juliol una pau immensa emplenà la nostra ànima. Vam entendre que valia la pena ser sacerdots. Feia pocs mesos que havia finalitzat la

guerra civil espanyola: aquella rauxa, tan plena d'odis i xopa de sang. El nostre poble volia la pau i desitjava retrobar la seva identitat cristiana. Aquells nous preveres volíem anar arreu del nostre bisbat de Barcelona per anunciar la Bona Nova de l'Evangeli. Portàvem un foc nou en els nostres cors i sabíem que, d'alguna manera, Déu comptava amb nosaltres, que els seus plans estaven sotmesos a la nostra lliure col·laboració i a l'oferiment de les nostres vides. Estàvem convençuts d'allò que Déu digué al profeta Isaïes: "T'he fet llum de tots els pobles, perquè la meua salvació arribi d'un cap a l'altre de la terra".

Han passat cinquanta anys. És hora de fer un balanç. Sabem que les errades han estat moltes i les mancances també. Però Déu ens ha acompanyat sempre i ha fet que, al nostre pas, la fe florís en moltes consciències i la vida cristiana de no poques persones fos ornada de virtuts.

Entretant, al pas dels anys, hem après de perseverar en el treball pastoral, perquè la fidelitat del sacerdot és un dels signes més clarificadors de la fidelitat de Déu. I d'altra banda, ens hem endinsat cada vegada més en aquella gran veritat profètica del poeta Eliot: "Cal que l'Església no pari mai de construir, perquè sempre s'enfonsa per dintre i sempre és atacada de fora estant".

NARCÍS JUBANY
Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

Diverses persones parlen de la seva experiència de pregària

Jornada Pro Orantibus:

La pregària és una experiència íntima i pregona que en la seva totalitat no es pot expressar en paraules. Malgrat que els mots puguin ser vacil·lants, dues monges benetes i quatre seglars, amb motiu de la jornada "pro orantibus", han expressat un testimoni senzill que ens introdueix pels camins de l'oració. Més que un tractat teòric o unes consideracions boniques, voldrien convidar a tastar la pregària, a tastar Déu.

—Certament, la pregària, fa de molt bon viure, però l'experiència de pregària costa molt de transmetre, perquè tota relació amorosa i íntima, que es basa en estimar algú, i més si aquest algú és Déu, costa de traduir en paraules. —**Ho explica la Roser, monja dels 21 anys, en té 58. Va entrar al convent del carrer Angli, de Barcelona, després de meditar la crida que sentia de Déu. Somriu des de la pau del cor que es reflecteix en el seu rostre, en els seus gestos. Riu: La pau del claustre, sí... la pau és del cor, perquè sempre estem molt enfeinades, i hem d'evitar que la feina ens atabali i ens destorbi la pregària, que "en acabar, haig de fer aquesta feina i allò altre..."**

El lema de sant Benet és "Prega i treballa"

—És veritat —**afegeix la Mª Gràcia**—; jo no he tingut temps d'avorrir-me des que sóc aquí. —**Als 22 anys va entrar al convent benedictí d'Angli, ja fa 3 anys, i se la veu molt joiosa i alegre; el seu parlar és molt espontani.** —Bé, jo diria que, per mi, la pregària és un moment important de trobament amb el Crist; encara que la nostra vida hauria de ser un trobament constant amb Jesús a través dels germans, de les situacions... Comparo una mica la pregària a dos amics que fan coses junts durant el dia, però necessiten trobar-se sols. I trobo el Crist —com ho diria?— sota diferents aspectes. Com a Senyor de la vida i de la història. Com aquell que ens revela i ens porta cap al Pare. Com a home que ha arribat a la plenitud de l'home i que ens ensenya a ser homes i dones en plenitud. I com el Crist ressuscitat, present i viu entre nosaltres.

—**La pregària litúrgica i la personal es complementen?**

—**La Mª Gràcia respon:** Sí, és fonamental; igualment es complementen la pregària i la vida; encara que no hauria d'haver-hi diferències entre elles; però sabem que som limitats.

—**La Roser explica una mica la tradició monàstica i el seu contingut:** La vida de comunitat contemplativa es basa en una vida teològica molt rica, amb molta esperança, fe i caritat; Déu és qui hi dona sentit. Cal viure en Déu, no només amb conceptes i paraules sobre Déu, sinó en una profunda comunió: una comunió que ens porta als nostres germans. Pateixes amb els qui pateixen, sents com a propis els goigs i les penes del món, i no d'una manera cerebral.

La vida del monjo o de la monja es pot resumir en la dita de sant Benet: "Ora et labora", prega i treballa. Tenim llargues hores d'oració i de treball, i la pregària preeminent és la pregària litúrgica, l'oració de les hores o l'ofici diví. El més bonic de la pregària litúrgica és que preguem amb la paraula de Déu: les lectures, els càntics, els salms. Ara, també hi ha la pregària personal, més individual, i potser és més l'ex-

periència que s'ha captat en el cor, la pregària comuna interioritzada; més assaborida, un ressò vivencial de la pregària en comunitat. D'aquesta manera tot és viscut en cristià i tot té valor... Tanmateix, d'aquestes belles paraules, n'hem d'aterrar i viure-ho.

—**La Mª Gràcia diu:** És que aquí tenim la vida molt fàcil; com podem estar en comunió amb el germà que pateix? Hi haurà moltes experiències que no passarem mai. Crec que els salms ens ajuden perquè expressen els sentiments més pregons, tot al llarg de la història, dels homes d'ahir i d'avui, i suposo que de sempre.

—**Creieu que és necessari dedicar cada dia una estona a la pregària?**

—Indubtablement —**res-**

L'oració pot ser una dansa o un combat

pon la Roser—; si un amor no es vetlla, acabarà per pansir-se. Si el món dediqués cada dia 5 hores a fer pregària, segur que les coses anirien d'una altra manera. No puc concebre la vida sense pregària. —**I jo no podria viure —afegeix la Mª Gràcia.**

La pregària dona sentit a la vida.

La pregària pot ser una dansa o un combat

Viuen la pregària des de la seva vida quotidiana, amb problemes, amb dubtes, amb errors, amb joies i encerts; són persones normals que estan convençudes que els cristians, si no preguen, no poden alimentar la seva vida, són com un arbre que sense aigua es va asseccant.

La Judith, estudiant d'enginyer industrial, diu: "Prego de tant en tant, perquè estic convençuda que em fa bé; és com la vinguda de l'Esperit Sant —**fa una pausa**—; és el que intueixo que deu ser la pregària. La meua pregària és sobretot contemplativa; no demano coses, deixo que em penetri, i veus les coses d'una altra manera, es veuen les coses des de l'òptica de Déu. El ritme de pregària va a èpoques, i prego a l'autobús, al carrer, a tot arreu... Si no prego sovint, es nota, les coses em van malament. Vaig descobrir que la pregària valia realment la pena perquè influïa tota la meua vida; això m'ajuda a viure; si no, no tindria sentit... I pel que fa a la pregària comuna, hi aprens coses, em serveix; totes dues hi han de ser, però potser arribes més a fons en la pregària a soles".

—**Què diries a una persona que volgués pregar?**

—**"Que s'hi entossudeixi; que es descobreixi a base de no donar-se per vençut; que tingui confiança, humilitat i bona fe... —fa un gest amb les mans— i ja se'n sortirà".**

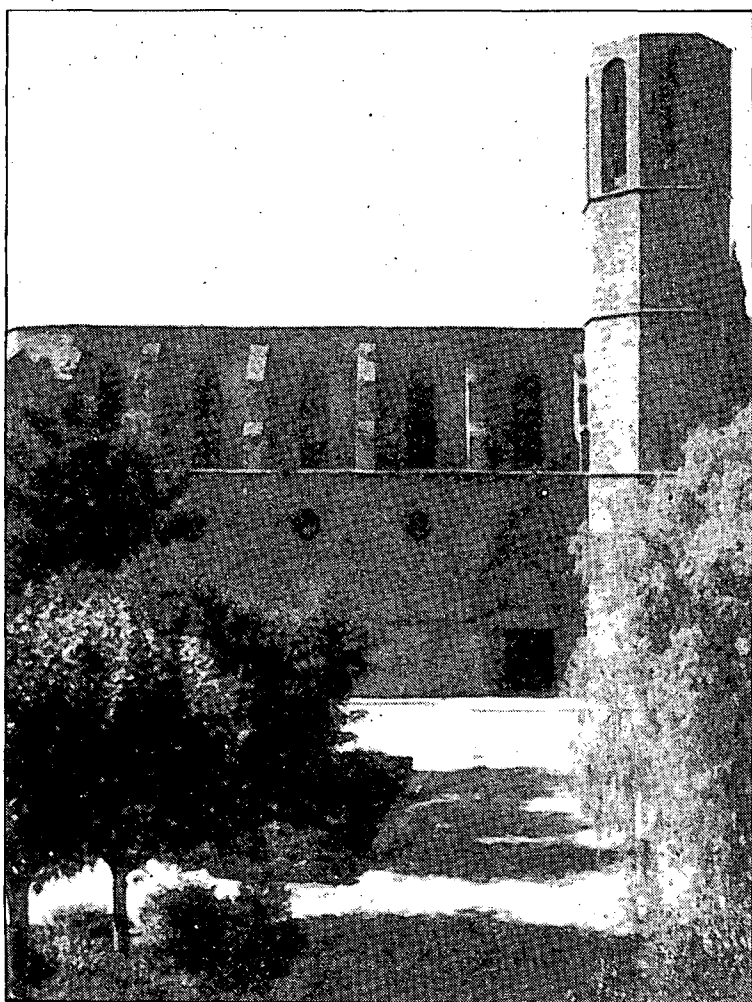
En canvi, la Glòria, una dona vídua de 50 anys, hi dona una mirada més reposada: "Per mi, és essencial pregar; prego perquè, si no pregués, em sentiria morta. Prego sobre coses de la vida de cada dia, sobre moments difícils, i a partir de l'Evangeli... —**Parla pausadament i medita les paraules que pronuncia**—. Sempre que puc, faig la pregària de les hores, al matí i al vespre. A partir d'aquesta pregària he entrat en la pregària d'adoració i de silenci. Amb pobresa, esperant... Però, amb la pressa i la mala organització de casa, no sempre puc fer la pregària del matí. La litúrgia de les hores em posa en comunió amb tot el món, amb tota l'Església especialment. —**Hi afegeix:** És millor buscar un lloc recollit per a pregar; el silenci exterior ajuda el silenci interior. A casa, ho fem; els meus fills, quan ho senten així, m'acompanyen en la pregària i preguem junts; la família ha de pregar junta..."

—**La pregària pot ser dura?**

—**"La pregària pot costar molt, no sentir res i passar-ho malament... i, així i tot, ha de portar a un compromís: comprometre't amb el més pròxim; si no, no és pregària autèntica. A mesura que es prega, hom se sent viu. Jo, què en trec?; em sento viva! En moments dolorosos de la meua vida, en què a més no pregava, estava com morta. Estava tan aclaparada pel dolor, que em tancava... era egoista. Però, la petita llum de Déu no s'havia apagat del tot... S'ha de tastar la pregària i dedicar-hi temps; és possible dur una vida de pregària en família.**

La Roser, també mare de família, explica que el seu salm preferit és el 63: "Senyor jo us cerco, tot jo tinc set de Vós...". Perquè la vida sigui pregària, hi ha moments en què la pregària ho ha de ser tot... Déu és un Pare bo que ens estima, ens porta a les mans; el més important és la confiança, i per la fe, amb el Senyor, ho podem tot.

N.O.P.

VALENTINE

La pintura ideal

Viure per poder pregar, pregar per poder viure

La divisa de sant Benet és "prega i treballa".

—Però també deuen haver-hi molts moments de foscor?

—La Roser pren la paraula: Per això s'ha de tenir molta fe, molta esperança i molt amor a Déu; un Déu personal. Oferim tota la vida a Déu, no a una idea; jo per un concepte no oferiria la meua vida... I si estem aquí, és per construir el Regne de Déu, igual com d'altres que se'n van a missions o treballen a una parròquia... També els nostres pares feien el que feien pel Regne de Déu, estar-se a casa i més. Cal cultivar l'amor —afirma convençuda—.

hores, per exemple. I, en canvi, la descobreixes, i veus que la paraula de Déu... En optar per la vida monàstica; en sentia atreta en principi per la vida en comunitat, i més per la pregària personal; tanmateix, en desvetllar-se la pregària litúrgica...

—Jesús feia el mateix en els moments més importants de la seva vida; quan havia de transmetre una vivència molt profunda del Pare, se serveix de les paraules de l'Antic Testament, que torna noves, és clar —i somriu.

—Si algú volgués comen-

çar a pregar, què li diríeu?

—La Roser diu: Si és un cristià, que ressi molt a poc a poc el Parenostre i el Credo; assaborint-los... I que agafi el saltiri i pregui segons el seu estat d'ànim; si està trist, hi ha salms que expressen penes, o si està content, amb salms de joia i de lloança, o que pregui pel dolor dels altres... Expressar a Déu el que es porta al cor, tant si creu com si no sap si creu. Les introduccions als salms fetes per Hilari Ràguer, els fan més accessibles, i que es deixi estimar per Déu; però que no esperi sentir res, emo-

cions o coses sobrenaturals; com una cosa natural.

—Que cerqui Déu de cor —explica la Mª Gràcia— i no es cerqui ell mateix. El comportament que tinguem des-

—Què podeu dir de la pregària pel silenci?

—Que és pura gràcia de Déu —diu rient la Mª Gràcia—; és un do...

—Mira, el diàleg alimenta la relació amorosa; així i tot, arriba un moment que les paraules no poden expressar... Aleshores, fins els sentits deixen de tenir part en aquesta pregària —murmureja la Roser—; entres en una dimensió fora de l'espai i del temps. Tan bont punt t'adones del que ha passat, tot s'esborra i la vivència s'acaba... Mentre contemples una posta de sol, la vius; quan et dius: que és maca aquesta posta de sol!, perd tota la consistència... Per acabar, voldria dir que, avui, la moda és mesurar l'home i les coses segons l'alçada, però jo em quedo amb valorar l'home per les profunditats, com el mar.

NÚRIA ORIOL PALAREA

L'oració dona sentit a la vida

—Se m'acaba d'acudir una cosa —interromp la Mª Gràcia—; no sé... que quan pregués és com retrobar-te amb Déu i amb tu mateixa, i recuperar cadascú el seu lloc. Que en la vida també ha de ser així, però és més senzill en la pregària. Et sents petita, petita, i Ell et dona forces.

—Et sents com una goteta enmig del mar; sense deixar de ser goteta, et sents no-res davant la immensitat, però la grandesa no et destrueix —diu la Roser per completar la idea.

—Per què doneu tanta importància a la pregària litúrgica?

—El fet de pregar amb la paraula de Déu, omple del tot —diu la Mª Gràcia—. Quan vaig entrar al convent, jo ja pregava a casa, però desconeixia bastant la pregària de les

Editorial Claret

Roger de Llúria, 5 - 08010 Barcelona - Tel.: (93) 301 08 87

Gaspar Mora - Ignasi Salvat

**FENT CAMÍ
AMB LES
PARELLES**

1
Diàlegs pre-matrimonials

CPM

Editorial Claret

FENT CAMÍ AMB LES PARELLES

(2 volums)

Gaspar Mora - Ignasi Salvat

¿Com entendre avui el matrimoni i la família? ¿Quin model familiar cal promoure? ¿Quin és el camí més adequat en aquest treball?

El primer volum, *Diàlegs pre-matrimonials*, explica què són i com treballen els Centres de Preparació per al Matrimoni (CPM). El CPM s'insereix en el conjunt de la tasca eclesial respecte al matrimoni i la família.

El segon volum, *Materials per als diàlegs pre-matrimonials*, resumeix, concreta i aplica les orientacions del primer.

Fent camí amb les parelles, 1. Diàlegs pre-matrimonials. Col·lecció Eines, 1. 336 pàgines.

Fent camí amb les parelles, 2. Materials per als diàlegs pre-matrimonials. Col·lecció Eines, 2. 80 pàgines.

Demaneu-los a la vostra llibreria, o a LLIBRERIA CLARET amb aquesta butlleta de comanda:
Us prego que m'envieu contra-reembossament (sense despeses) els llibres següents:

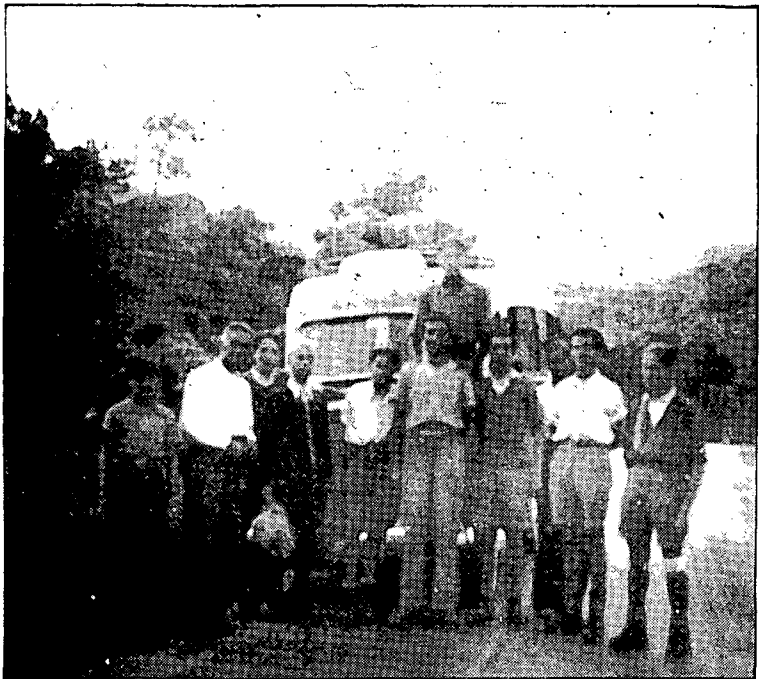
Nom Telèfon

Adreça

Població

Cloenda dels actes del centenari del seu naixement

Excursionistes i escoltes homenatgen mossèn Batlle a l'alta Vall Ferrera

Tal com va anunciar "Catalunya Cristiana" en un número recent, dediquem un ampli espai a l'homenatge que excursionistes i escoltes catalans han fet a mossèn Batlle, fundador de l'escoltisme a casa nostra, amb motiu del centenari del seu naixement. Els actes van celebrar-se en el marc de la Vall Ferrera, al Pallars Sobirà, on fa 53 anys mossèn Batlle pujava, amb els seus minyons, a la Pica d'Estats, el cim més alt de Catalunya. Aquella va ser una època difícil ja que els homes iniciaren una lluita fratricida. Mossèn Batlle ja va anunciar les calamitats que seguirien aquella guerra civil. Dividits en diferents equips, els escoltes i els excursionistes van intentar de netejar de deixalles i escombraries els pendents de la Pica i les regions dels llacs d'Estats i de Sotllo.

En la cloenda ja del centenari del naixement d'Antoni Batlle (Sitges, 1888 - Barcelona, 1955) el Mossèn dels Minyons de Muntanya, i promoguts per l'Associació d'Antics i Amics de Minyons Escoltes/Guies Sant Jordi de Catalunya, tingueren lloc una llarga sèrie d'actes d'homenatge a la seva persona, i de record a l'ascensió que féu a la Pica d'Estats el juliol del 1936 amb una colla de Minyons de la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat.

A Àreu bon nombre dels minyons supervivents d'aquell campament d'estiu del 1936 que hauria pogut acabar en tragèdia, es donaren cita per recordar els fets, i l'Associació Mossèn Batlle instal·là una exposició documental commemorativa de l'obra del Mossèn, i acollí els visitants.

El campament plantat qua-

si a dos mil metres d'altura, al Pla de Boet, reuní un centenar de tendes, i uns tres-cents excursionistes i escoltes, per acollir el divendres la Flama del Canigó i encendre el foc de Sant Joan al cim més alt de Catalunya.

La diada del dissabte es dedicà a "deixar aquest món un xic millor de com l'hem trobat" d'acord amb l'esperit fundador de l'escoltisme i la sensibilitat ecològica actual. Dividits en diferents equips els escoltes i excursionistes intentaren netejar de deixalles i escombraries els pendents de la Pica i les regions dels llacs d'Estats i de Sotllo, a la vegada que afermaven altra vegada la creu i la placa commemorativa del cim, substituïen la passera sobre el barranc de Sotllo i deixaven senyalitzat el camí. El servei d'helicòpter del Cos de Bombers de la Vall d'A-

ran col·laborà a la pujada de materials als alts paratges i al transport de les saques de deixalles a l'abocador.

L'exemplaritat de les instal·lacions, el cerimonial del foc de camp, l'esperit de convivència, de servei i de compartició entre tots foren la nota destacada d'aquestes jornades a la Vall Ferrera, que es tancaren amb la inauguració de la Font del Mossèn al Pla de Boet, la celebració eucarística del diumenge presidida pel P. Genís Samper, consiliari de l'Associació d'Antics i Amics, així com el dinar de germanor i la rotllana dels adéus que enllaçà en una mateixa rotllana des dels primers Minyons de Muntanya i la colla de Minyons de la Lliga, afortunats protagonistes d'aquella històrica ascensió, fins els joves caps i pioners dels agrupaments Puig i Moliné, de Barcelona, i Xaloc, de Tarragona que, fent servei, s'incorporaven a la llarga cordada de Minyons de Mossèn Batlle.

El Conseller de Benestar Social, Sr. Antoni Comas, en representació del govern de la Generalitat de Catalunya assistí al foc de camp i presidí la inauguració de la Font del Mossèn, acompanyat dels alcaldes de la Vall Ferrera i els presidents de diferents entitats excursionistes. En el seu parlament elogiat la figura cabdal d'Antoni Batlle educador de Minyons i reconegué públicament l'aportació cívica i patriòtica feta per l'escoltisme a Catalunya.

El dia en què va fer 48 anys

Mossèn Antoni Batlle havia nascut a Sitges el 31 de juliol del 1888. A la mateixa data del 1936, deu dies després de pujar a la Pica, feia el seu 48è. aniversari.

Si tot hagués anat bé al campament dels Minyons de la Lliga Espiritual hi hauria hagut festa a vessar. Però aquell any no pogué ser així, pel fet que aquell any no s'assemblava gens als altres anys, i al país les coses anaven malades.

El dia de l'aniversari, Mossèn Batlle i una dotzena de minyons de 14 a 17 anys, eren a Llavorsí, on havien estat traslladats en un camió requisat, des d'Àreu, el dia 29 de juliol.

El dia abans, el Mossèn el passà amagat, perquè tota persona que no fos del poble era sospitosa, i si es descobria que era capella —els nois estaven acostumats a nomenar-lo en veu alta Mossèn— podia ser

home mort. Mentre els altres grans de l'expedició que havia pujat a la Pica s'havien fet escàpols, el "professor" Batlle s'havia quedat prop dels seus nois bé que entaforat en el corral del ferrer d'Àneu perquè no fos trobat, mentre es feien tràmits a fi i efecte de poder tornar a Barcelona els nois que les famílies li havien confiat.

A Llavorsí, Mossèn no devia deixar-se veure pas fora de la fonda. En efecte, el cronista no cita per res el Mossèn ni el 30 ni el 31 que era el dia de l'aniversari. Això que aquest dia fou sonat en la vida de la colla. Els minyons estaven segurs que s'haurien d'estar a Llavorsí encara tres o quatre dies (en realitat foren dues setmanes) i s'organitzaren: al matí podrien sortir a fer alguna petita excursió i a la tarda farien (el Mossèn faria) alguna conferència o reunió, i per començar a omplir i aprofitar el temps es posen ja des d'aquest dia 31 a assajar una comèdia. Al vespre

del mateix dia els minyons es veieren embolicats en les conseqüències d'un accident de cotxe que féu un mort: els nois fan els primers auxilis a dos dels ferits, el diumenge van a Esterrí i presencien un xic desconcertats l'enterrament patriòtic-anarquista del jove mort en l'accident.

És a la tarda d'aquest mateix diumenge, dia 2 d'agost, que reunits a baix al riu amb el Mossèn, aquest els confia el sentit del que estan dramàticament vivint. El cronista ho apunta fidelment: "Mossèn Batlle ens parla de les calamitats que seguiran a aquesta guerra civil, i que ara més que mai hem de complir la nostra Llei Escolta". Però del seu aniversari aquell any no se'n digué res entre els minyons. I això que el 1936 Mossèn Batlle i tota la gent d'aquest país no van créixer d'un any més, sinó de molts anys més.

GENIS SAMPER

Fragments escollits de la Crònica escrita per Enric Ros, un dels minyons que pujà a la Pica

Dia 20 de juliol del 1936. Dilluns.

Ens llevem a 2/4 de 4 i després de repartir la teca vam anar davant de la creu; vàrem resar i senyar-nos amb aigua beneïta. Marxem a 1/4 de 5.

Mn. Ramon (Grau)* amb els germans Maluquer varen marxar abans que nosaltres per diferent camí. Abans d'arribar al Llac dels Estats trobem Mn. Ramon. Aquí jo que intentava arribar a dalt dejú per combregar em sembla que no puc aguantar més i menjo quelcom.

A dalt de la Pica hi vam arribar primers (a 1/4 d'1) en Xic, en Fargas, en Rovira i jo. De seguida arriba l'Albèrni i tots plegats aviat som a dalt.

Començem a muntar l'altar i quan està muntat comença la missa, amb una amenaça contínua d'una tempesta. Combreguen en Lluís, en Marià Maluquer, Josep M. Cire-ra, Xic i Fornt.

Acabada la missa comença a gotejar i a baixar la boira. Tot seguit baixem. Arribem al campament a un quart de 7. Com que anem molt mullats de peus ens canviem i sopem molt aviat. A més del sopar prenem llet amb cacau i anem a dormir de seguida.

Dia 21 de juliol del 1936. Dimarts.

Com que es pot dormir a voluntat tothom dorm fins tard. Jo em llevo a les 10. Els que s'han llevat abans han anat a missa.

Dies 22 a 26 de juliol del 1936

(El cronista no deixa constància d'aquests dies)

Dia 27 de juliol del 1936. Dilluns.

Aquest matí Mn. Batlle ha escrit a n'en Gassol explicant-li la nostra situació. Passejant una mica pel poble veiem Mn. Ramon a la finestra i pugem a veure'l i a escoltar la ràdio. Va vestit de paisà i està molt espantat, igual com Mn. Joan rector d'Àreu. Abans de sopar fem cantar una mica els nois del poble i fem barrila. Sopem cap a les 8 o quarts de 9 i després de sopar a dormir.

Dia 28 de juliol del 1936. Dimarts.

...va córrer el rumor que la FAI anava per tots els pobles saquejant, cremant i assassinant. Per aquest motiu nosaltres ens vam espantar moltíssim i vam anar a acomiadar els que marxaven que es van reunir a la Rectoria. Abans de marxar, Mn. Ramon ens confessà a tots. A Mn. Batlle el va anar a amagar la majordona. Nosaltres ens vam quedar a la fonda, amb el degut horror i espant encara que els carrabiners ens deien que res no ens havia de passar.

Quan ja ens vam tranquil·litzar una mica, la nostra primera preocupació va ésser de saber on era amagat Mn. Batlle. A l'últim ho va descobrir en Gibert, i jo i ell vam anar a portar-li quelcom.

Dia 29 de juliol del 1936. Dimecres

A 1/4 de 5 arriba el camió d'en Batista amb les inscripcions de UHP. UGT. FAI REQUISAT, que ens diu que ja podem marxar amb Mn. Batlle i tot. A 2/4 de 6 marxem: Mn Batlle va al davant amb el xofer i el president del Comitè... A 1/4 de 7 arribem a Llavorsí.

La crònica segueix narrant les peripècies d'aquells dies fins el dia 12 d'agost. Sembla que fou el 13 que sortiren de Llavorsí amb l'autocar B.63373 enviat pel Govern de la Generalitat, i que hi viatjaren, com es desprèn del "pase" escrit de puny i lletra del Mossèn, els nois Pere Gibert, Joan Nonell, Enric Ros, Manuel Buira, Josep M. Fargas, Joan E. Bou, Lluís Garcia, Josep M. Prenafeta, Marcel·lí Majó, juntament amb Antoni Batlle, professor de l'Escol. Prof. de la Generalitat de Cat., el Sr. Joaquim Ros (pare de l'Enric) que ha pujat amb l'autocar, i 2 milicians d'escolta. Arribaren a Barcelona el dia 14 d'agost, al local de Palestra (c/. Consell de Cent, entre Rambla Catalunya i Balmes), on deixaren el bagatge.

C.C.

* Mossèn Ramon Grau, rector d'Erill la Vall, era amic de Mossèn Batlle i l'acompanyà més d'una vegada en les excursions pel Pirineu. Aquesta vegada, ell i els germans Marià i Joan Maluquer, s'havia unit a l'expedició a la Poble de Segur. Mossèn Ramon fou el qui digué la missa dalt la Pica, puix que la llei del dejuni eucarístic impedí que tant Mn. Batlle pogués dir aquesta missa en dejú, com a d'altres de combregar (els qui ho feren són nomenats en la crònica com herois que han pujat la Pica en dejú).

ESPECIAL VILANOVA I LA GELTRÚ

L'any 1958 es publicava a Mèxic —com a tribut d'homenatge de l'Institut Català de Cultura— un llibre del polític i historiador exiliat Lluís Nicolau d'Olwer. El títol d'aquest llibre és **Caliu. Records de mestres i amics**.

En el capítol anomenat "Aquell sol de Vilanova...", l'il·lustre humanista reporta el fet del seu alliberament —excepcional i gairebé miraculós— de les terribles urpes dels serveis parissencs de la tristament cèlebre Gestapo.

Gràcies al record d'una vinculació espiritual amb Vilanova —a través del pintor i amic comú Rafael Sala—, reconeguda per l'oficial germànic que duia a terme l'espantable interrogatori, en Lluís Nicolau d'Olwer pogué salvar la seva pell.

Per aquest motiu extraordinari, l'autor del llibre referenciat s'endinsa en l'elogi, total i contundent, de la trama social i cultural de la nostra vila. Passa, per tant, llarga i puntual revista dels personatges i institucions que han donat a Vilanova un perfil d'especial identitat; fent particular menció —alhora— dels pintors vilanovins, que han interpretat plàsticament el nostre entorn de cep i nansa i la nostra peculiar inserció dins dels condicio-

Més enllà d'una proposta de visita als museus de Vilanova

nants i resultats d'aquest entorn.

Situat en la perspectiva dels anys 1915/1916, en Nicolau d'Olwer escriu:

... la Masia d'En Cabanyes, elegant vil·la italiana del segle XVIII, entremig de camps i vinyes, santuari del record del malaguanyat poeta, «Píndar de Catalunya», que li digué Costa i Llobera; el Museu-Biblioteca, edifici *ad hoc* per a conservar els llibres, els papers i les heteròclites col·leccions del «Trobador de Montserrat»; les antigues ruïnes del castell de La Geltrú, que la Junta de Museus de Barcelona havia de refer, a canvi de la col·lecció de rajoles de Font i Gumà —i, fent un salt de molts segles, l'Escola Industrial, una de les millors de Catalunya—, tot plegat donava a Vilanova un relleu cultural superior al d'altres ciutats catalanes més grans.

Aquestes esmentades realitats resten naturalment totes dempeus, amb l'acompliment feliç de la memorable restaura-

ció del castell geltrunenc el 1920.

L'estiu del 1989 en Lluís Nicolau d'Olwer —si li fos viable— podria afegir els reconeixements que segueixen:

—La Masia d'En Cabanyes és actualment propietat de l'Ajuntament i, després de ser àmpliament reestructurada, s'ha accentuat potser més el seu valor arquitectònic que el sentimental envers el poeta (Manuel de Cabanyes, 1808 / 1833) i envers el pintor i darrer estadant (Alexandre de Cabanyes, 1877 / 1972).

—El Museu-Biblioteca Víctor Balaguer perpetua tota la volguda magnificència inicial (edifici, pinacoteca, objectes insòlits i rars, llibres) amb una mancança greu: l'**Anunciació** del Greco. Després d'una peripècia fortuïta, la llarga pugna entre l'administració local i l'administració llunyana s'ha saldat —com era malauradament d'esperar— amb una victòria del discurs i de les teories de sempre. I, en conseqüència, el Greco —enaltit durant un segle a Vilanova— ara ha estat confinat als paratges singulars del rovell de l'ou de la capital del Regne.

—El Castell de La Geltrú, havent guanyat als baixos una nova sala després d'una afortunada remodelació afectant-ne l'accés, ha quedat enriquit amb dues valuoses col·leccions de pintures, de significació dispar.

La primera (1956) és constituïda per la donació Plandiura, que consta —si el recompte no falla— de cent cinquantes olis i de setze gravats, corresponents a l'autoria de seixanta-vuit artistes catalans de finals del segle XIX i començaments de l'actual. Hom pot gairebé passar —des d'un Josep Amat fins a un Joaquim Vayreda— per tots els noms il·lustres de la penúltima o avantpenúltima pintura del país.

L'altra col·lecció (1968), que s'estotja al primer pis del Castell, suposa un centenar d'obres de tendència informalista. Les referides obres constitueixen la base d'un futur Museu d'Art Contemporani amb seu al Cap i Casal. Aquesta pretensió no va arribar a bon terme i Vilanova va poder caçar, com qui diu, al vol aquest respectable conjunt, que dona testimoni fefaent del nou concepte o tipus de plàstica imposat i practicat al país durant els anys cinquanta i que va trencar —amb gran escàndol generalitzat— els esquemes habituals de la pintura tradicional,

titllada despectivament de burgesa i figurativa.

S'hi pot visualitzar des d'un Cardona Torrandell fins a un Tharrats, i hom pot constatar també —en quasi tota l'obra aplegada— les tres característiques principals que l'informalisme suposa: la violència expressiva de la forma, l'alliberament de la clàssica necessitat de la representació i la contundència de les textures matèriques.

—Una valuosa realització museística, que —pel senzill imperatiu de la cronologia— en Nicolau d'Olwer no va poder inserir en el seu elogi primerenc de la nostra vila, és la Casa Papiol (segle XVIII), ubicada al Carrer Major, conceptuada com a Museu Romàntic i conservada gràcies als serveis de la Diputació barcelonina.

Es podrien continuar reproduint més fragments de **Caliu** en honor de Vilanova, però —amb la constatació que s'ha fet— sembla que ja n'hi ha prou.

Amb en Nicolau d'Olwer hem pogut realitzar tal vegada

l'esbós de guia per als museus de Vilanova que se'ns demanava, i hem pogut aprendre —alhora— una lliçó de cabdal significació. Per això ens ha semblat oportú d'orientar la petita informació d'aquesta manera.

En aquest sentit cal dir, doncs, que almenys tenim l'exemple d'una persona, la salvació material de la qual —en una situació única i gravíssima— s'ha realitzat per la força i la memòria purificadora d'un remot espai civilitzat.

Conseqüentment es fa necessari —aquesta podria ser la interpretació congruent— que totes les col·lectivitats, per petites que siguin, sàpiguin crear i puguin fomentar relacions d'expectació i civilitat, i que els signes i fruits d'aquest capteniment cultural no siguin altres que el diàleg, el respecte, la generositat i la construcció de la pau.

El testimoni colpidor d'en Lluís Nicolau d'Olwer —emparat pel símbol d'**aquell sol de Vilanova** reportat— val la pena de ser conegut, expandit i difós. Va més enllà —pressuposant-la— que una simple proposta de formulació cultural per a qualsevol indret.

JOAN CALLEJÓN CABRERA
Vilanova i La Geltrú.
16 de juliol de 1989.
Festivitat de la Mare de Déu del Carme.

LLIBRERIA - PAPERERIA

VIRELLA

MATERIAL D'OFICINA

Plaça de la Vila, 10 - Telèf.: 893 00 92
VILANOVA I LA GELTRÚ

COL·LEGI DE LA
IMMACULADA CONCEPCIÓ

S'UNEIX A L'ALEGRIA
DELS VILANOVINS
AMB MOTIU
DE LA
FESTA MAJOR

Plaça dels Cotxes, 3

LLEGIU

MEDITACIONS AL ROSARI

de

Luís Albalate i Guillamon

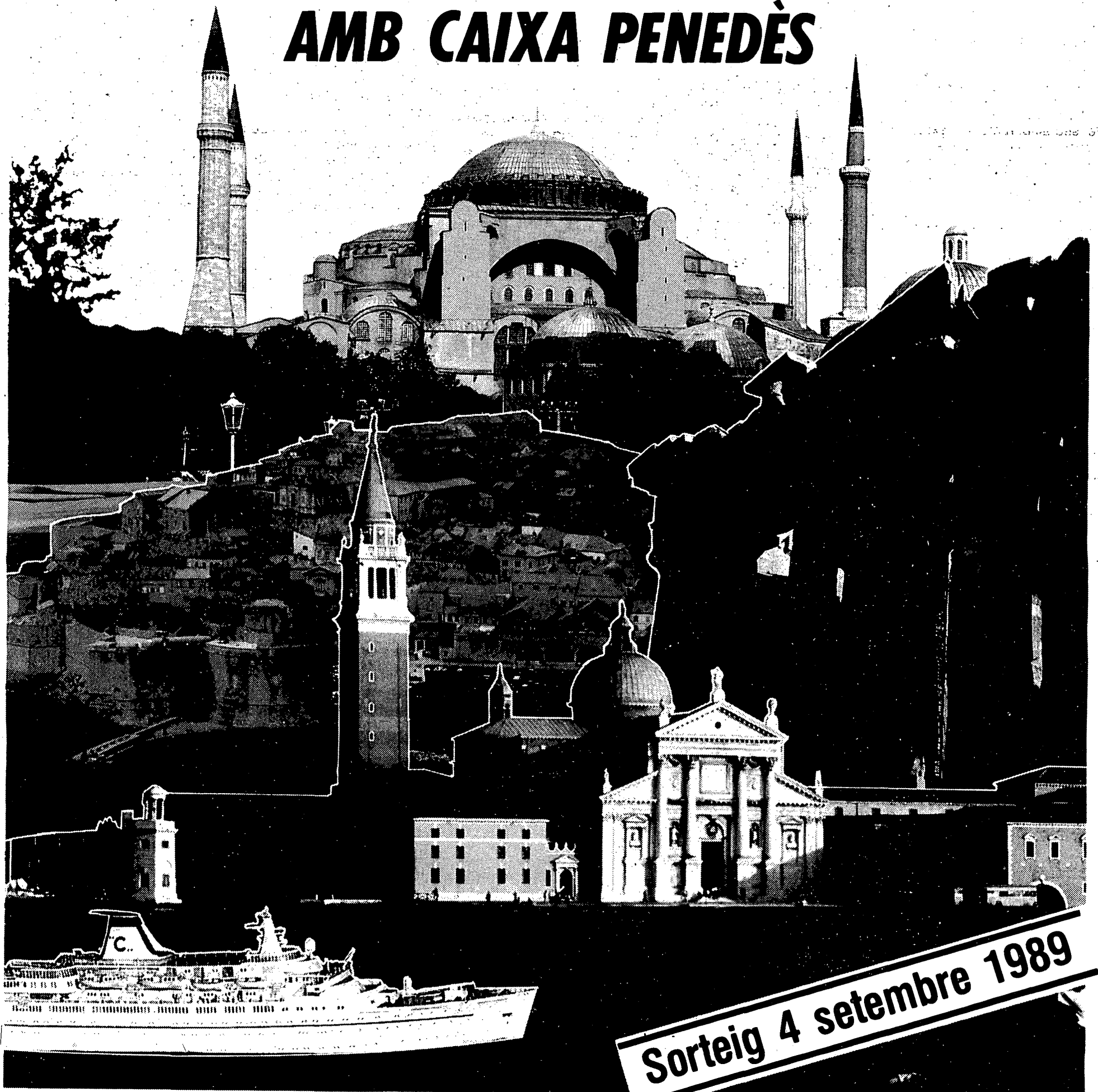
Editat per la parròquia de
Sant Antoni

VILANOVA I LA GELTRÚ

Tel.: 893 03 24

VACANCES A LA MAR, 89

**GUANYI UN CREUER PEL MEDITERRANI
AMB CAIXA Penedès**

Sorteig 4 setembre 1989

nogué & cia

Demani informació a qualsevol de les nostres oficines.

Caixa Penedès

Vilanova i la Geltrú sap celebrar les festes tradicionals, que n'hi ha varies. D'aquestes festes, la major part tenen arrels cristianes, i han penetrat per centúries la manera de viure dels seus ciutadans. Com direm, hi ha festes generals a la població, i d'altres de més locals.

Anunciem-les per ordre cronològic:

Festes Nadalenques

És una festa esperada. Les parròquies es volquen

preparant aquesta festa, on totes celebren la missa de mitjanit, com també les capelles d'alguns col·legis de religiosos.

Sigui per l'estació de l'any, que no convida massa a sortir a fora, com també per la tradició, moltes famílies celebren anant a missa aquesta festa.

Pel que es pot dir, a l'església parroquial de la Geltrú, a les onze de la nit de Nadal l'església ja està ocupada pels fidels. A dos quarts de dotze comença el cant de Matines pel Cor Parroquial i el poble. Tot seguit, la missa de mitjanit.

FESTES PO

En sortir de l'església, el pessebre vivent que organitzen els esplais de la parròquia. Molt tard, a dormir.

Festa de Sant Antoni Abat

És el dia 17 de gener. És la festa titular de la Parròquia principal de la població. Festa a tota la ciutat.

Al matí, missa concelebrada per tots els preveres de l'Arxiprestat a l'església de Sant Antoni abat. La gran nau de l'església és totalment plena.

A les dotze, a la plaça de Sant Antoni, benedicció d'animals de càrrega. Pas dels Tres Tombs, bella presentació de carros de tir, tartanes típiques de la nostra terra, carruatges de passeig antics, montures de cavalls. Una llarga cavalcada del que era anys passats, i del que és ara per l'esplai.

Setmana Santa

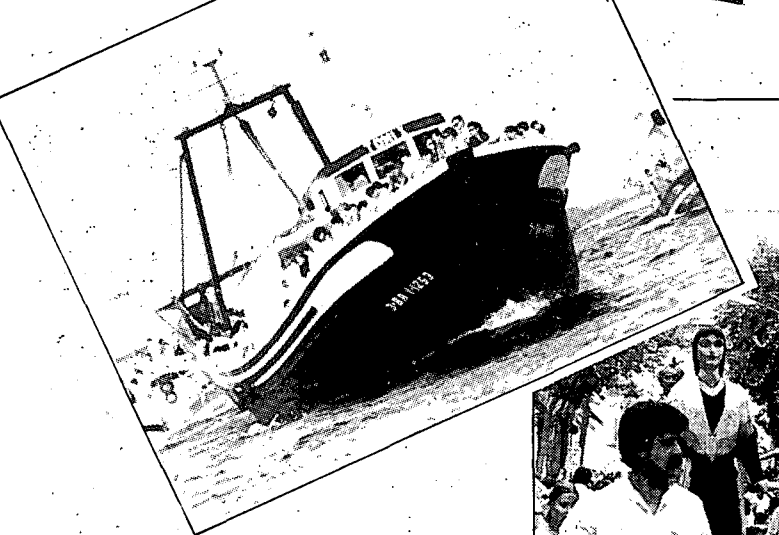
Els actes litúrgics a les parròquies són ben assistits. És notable també l'assistència al Viacrucis.

Destaca la Nit de Pasqua, molt preparada, amb l'església totalment plena de fidels. La litúrgia de la Nit de Pasqua, amb més de dues hores de duració, acaba amb la gran joia de Jesús ressuscitat.

Aquests actes es fa possible de celebrar-los bé, ja que el jovent no marxa, i col·labora en tots els actes.

Setmana del mar

Se celebra la setmana de Sant Pere, patró dels pesca-

dors: És una setmana en què al barri de mar se celebren diferents actes festius, alguns presidits per les autoritats de Marina. La parròquia de la Immaculada es fa càrrec dels actes religiosos.

Destaca la Processó amb barques portant la imatge de Sant Pere, seguida per moltes

altres barques de pescar, que amb els fidels que ho desitgin, segueixen la processó fins fo-

PARRÒQUIA DE LA IMMACULADA CONCEPCIÓ

LOCAL PARROQUIAL PELS JOVES

CULTES

Vigílies	19'30
Diumenges	9'30 Estiu
	10'30 Català
	11'30 Castellà
	12'30 Castellà
	19'30 Castellà

DIVA I LA GELTRÚ

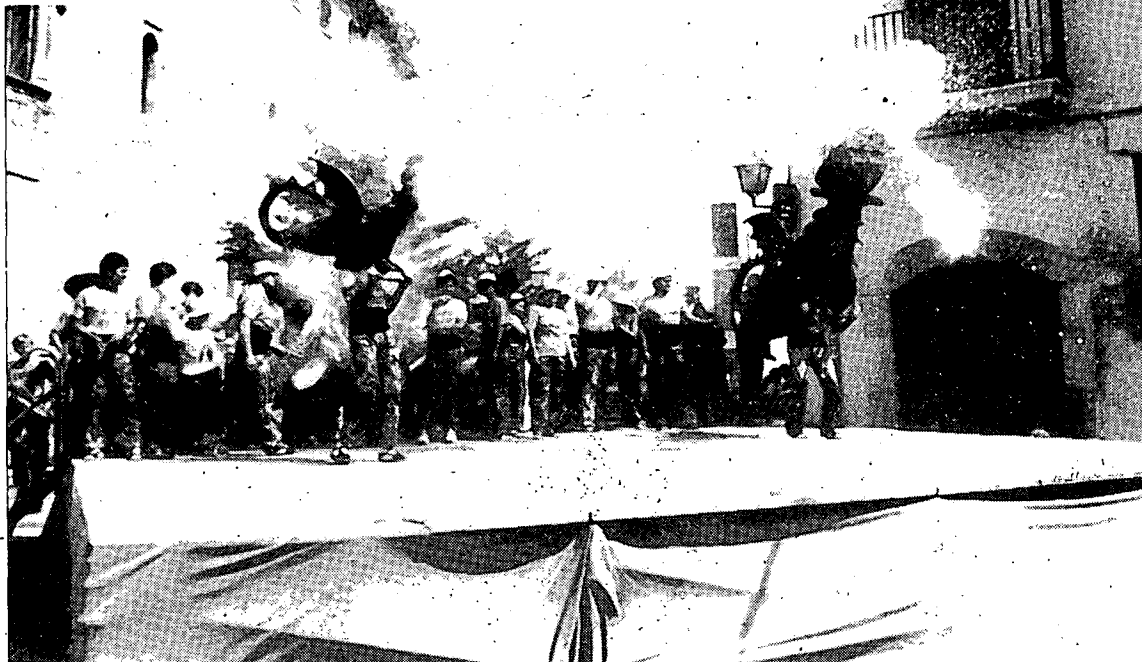
PULARS

ra de port. Aquesta processó sempre s'ha fet, sense que se n'hagi interromput la tradició.

Mare de Déu de les Neus

Se celebra el dia 5 d'agost,

festa titular de la Mare de Déu. Se celebra per un vot de poble des de l'any 1791. Hi hagué aquell any una pedregada que no deixà un raïm als ceps. Els diumenges que seguien aquesta desgràcia, el rector de Sant Antoni abat demanà als fidels, durant tres diumenges seguits, si volien fer un vot de celebrar en honor de la Mare de Déu, posant-se sota la seva protecció. Els fidels, drets, responien afirmativament. Fou la manera com aquells cristians responien davant la prova.

La imatge de la Mare de Déu amb l'Infant porta un raïm primerenc a la mà. És Festa Major a Vilanova i la Geltrú. Al matí, és concelebra la missa a l'església de Sant Antoni abat per tots els preveres de l'Arxiprestat. Els fidels renoven el Vot de Poble a l'ofertori.

Al vespre, les autoritats locals, presidides pel Sr. Batlle, renoven el Vot de Poble a la plaça de les Neus. Hi assisteixen molts fidels.

És en aquest dia que surten al carrer tots els balls populars: gegants, capgrossos, diables, dracs, ball de bastons, castells, falcons, cercolets, ball de gitanes, gralles... Molt soroll per allà on passen.

Festa Major de la Geltrú

És el barri més antic de Vilanova i la Geltrú. Els carrers a l'entorn de l'església van ser marcats als segles XII, XIV, XVI. La imatge de la Mare de Déu en el misteri de l'Assumpció presideix el retaule barroc del segle XVII.

Tot i ser temps calorós, hi assisteixen omplint l'església per la missa major. A la missa intervenen els dos cors de la Parròquia, els acòlits i el poble fidel.

A la sortida d'ofici ens esperen els gegants, capgrossos, balls populars i una traca que juntament amb els diables fan força soroll.

L'Associació de Veïns organitza les festes del carrer, per a infants i grans. El Círcol Catòlic estrena, la vigília, a la nit, una obra de teatre. Les festes duren uns quatre dies.

Hi ha a la ciutat altres festes més locals, com la festa de la Immaculada, a la parròquia de Mar; la de Sant Joan, titular d'aquesta parròquia.

Podem esmentar la festa de Santa Magdalena, a la seva ermita. A la tarda, celebració de la missa, i en sortint ballada de sardanes per cobla.

A l'ermita de Sant Cristòfor, benedicció de cotxes. L'ermita toca a mar.

L'aplec de tardor, al costat de l'ermita de Lourdes. La festa de Reis, i altres de caràcter més local.

Totes aquestes festivitats han anat teixint la vida de la nostra ciutat. És un tresor que hem heretat dels avantpassats, i que hem de transmetre com un patrimoni espiritual del poble.

L'Església que peregrina ha guardat, fins on ha pogut, aquestes tradicions, ajudada sempre pels fidels, que es troben entre tots els estaments de la ciutat.

PERE SITJA, pure.

"CÍRCOL CATÒLIC"

(local refrigerat)

FESTA MAJOR DE LA GELTRÚ

Dia 14 d'agost
a dos quarts d'onze de la nit

"QUE VAGI DE GUST,
SENYOR COMISSARI"

ESPECIAL VILANOVA I LA GELTRÚ

L'estiu passat, després de més d'una hora d'esperar el tres, arribà l'Oriol, de Castellar de N'Hug, per passar uns dies a Vilanova. Camí de casa ens feu observar que Vilanova i la Geltrú era l'única capital de comarca catalana que ostenta una conjunció en el seu nom. Tot seguit, afegí que trobava molt curiosa la "i" copulativa de Vilanova i la Geltrú i que li semblava una solució salomònica per col·locar les dues poblacions en un pla d'igualtat, sense fer dependre l'una de l'altra. Ell era del parer que la denominació escaient hauria de ser Vilanova de la Geltrú. Ràpidament vaig replicar dient-li que estava equivocat i que partia de la base que la vila vella era la Geltrú i que la nova, nascuda a l'altra banda del torrent de la Pastera, era Vilanova. Va callar. Feia massa calor per entretenir-se en disquisicions històriques, i el tema va quedar penjat durant tota la seva estada.

Quan, fa un parell de mesos, se'm va demanar que escrivís uns mots històrics per "Catalunya Cristiana", no sé per què vaig pensar de seguida en l'Oriol i en el seu malentès. És per això que em sembla oportú aprofitar l'ocasió per aclarir als molts "Oriols" de Catalunya la raó històrica de la tan significativa "i" copulativa.

Vagi per endavant que la Geltrú i Vilanova, malgrat estendre's com un sol casc urbà, no tenen res a veure en el seu origen. Vilanova s'anomenà així per aposició a una vila vella, però aquesta no era la Geltrú, sinó la més allunyada de Cubelles.

La nostra "i"

Fa gairebé mil anys, els termes dels castells de Cubelles i de la Geltrú eren llinants i separats només per l'anomenat torrent de la Pastera; amb el temps, Cubelles esdevindria reial, mentre que la Geltrú anava mantenint el seu caràcter feudal. A mitjan segle XIII, pel que fos, s'havia format dins el terme de Cubelles, a llevant, just enfront de la Geltrú, un nucli de població incipient que aviat, el 1274, fou afavorit per Jaume I mitjançant carta de poblament. Vilanova, doncs, nasqué com a Vilanova de Cubelles, denominació que mantindria fins al segle XVIII. Així, de finals del segle XIII fins ben entrat el XIV, les universitats de Cubelles i de Vilanova tingueren un batlle comú, que podia ser un veí de qualsevol de les dues poblacions.

Tot un seguit de privile-

gis reials potenciaren tant la vila nova, que aquesta començà a per minvar la vila vella de Cubelles, sota l'atenta mirada dels encara infeudats habitants del terme veí, els geltrunencs, separats només per un torrent.

Aquests últims, veient els avantatges de ser reialenc, l'any 1368 oferiren al rei Pere el Cerimoniós els deu mil sous barcelonins que Berenguer de Sanaüja, el 1359, havia satisfet a Bernat d'Olzinelles per la com-

pra de la Geltrú. El rei els lliurà a Berenguer de Sanaüja i, a partir d'aquell moment, les universitats de Vilanova, Cubelles i la Geltrú es regiren com un sol municipi. La Geltrú, en cert moment, tornà a caure en mans senyorials, però a grans trets es pot dir que el règim comú perdurà fins l'any 1768, data en què Cubelles se separà definitivament. És també el moment en què es perfilà el nou municipi de "Villanueva y-Geltrú".

El visitant actual observarà una vila compacta i gairebé no sabrà distingir què és Vilanova i què és la Geltrú. Malgrat tot, els vilanovins encara "van a la Geltrú", i els geltrunencs, a Vilanova; això és perquè saben que l'anomenat carrer de la Unió no fa més que amagar un torrent que, de tant en tant, quan plou massa, rebenta la bòveda i veu la llum per demostrar que la Geltrú i Vilanova foren en altre temps dues viles.

GERTRUDIS FOIX

La Carpeta Moderna

Fundada l'any 1872

"117 anys al servei del llibre"

LLIBRERIA - PAPERERIA
MATERIAL ESCOLAR I DE DIBUIX
OBJECTES D'ESCRITORI
MÀQUINES D'ESCRIBRE I CALCULAR

Plaça de la Vila, 14-15 - Telèfon 803 03 44
VILANOVA I LA GELTRÚ

ESCOLA SANTA TERESA

Nivells educatius:

Jardí d'infants
3 anys

Pre-escolar

EGB

Formació Professional
1er Grau Branca
Administrativa

Col·legi concertat

Rambla Principal, 71
Tel.: 893 06 17

VILANOVA I LA GELTRÚ

ORRI

SABONS INDUSTRIALS

Tel.: 893 05 98
VILANOVA I LA GELTRÚ

ESPECIAL VILANOVA I LA GELTRÚ

El cinquantenari de la guerra civil ha remogut una qüestió que, sempre latent en la consciència de moltes persones, semblava que havia perdut aquell interès que va venir durant tants anys per a uns i altres.

Enguany s'escau el cinquantenari del final de la guerra i el començ per a alguns de l'exili. Durant aquests tres anys la bibliografia sobre la guerra civil ha crescut, sobretot en qualitat. Durant dècades havien sortit massa llibres sectaris, partidistes. Darrerament els que han tractat la qüestió ho fan, en general, amb serenitat i sense passió. En tenim un parell de models recents. Un és l'opuscle sobre l'Església i la guerra a la Conca de Barberà, escrit per Mn. Àngel Bergadà, actual plebà de Montblanc. L'altre fóra l'extens **Martirologi** de la diòcesi de Solsona, que ha recopilat i ha escrit Lluís Badia i Torras.

Ben recent, però, és el llibre de Bonaventura Orriols i Ferret, vilanoví i cristià, que acaba de publicar **L'Església Catòlica a Vilanova i la Geltrú**. Té cent-vint planes, és il·lustrat i recull, amb esperit de memorialista i de notari, els sagnants episodis de la contesa a la seva ciutat. Orriols era molt jove, pertanyia a la Federació de Joves Cristians i va

L'Església a Vilanova el 1936

viure de ple aquella tràgica etapa.

Avui no hi ha cap dubte que la revolta militar de 1936 es convertí en pocs dies, a Catalunya, en una atènica persecució religiosa, no gaire explorable si tenim en compte que la clerecia catalana, descomp-

tant-ne unes mínimes excepcions, era catalanista, avançada i il·lustrada. Com ha recordat Josep Benet no fa gaire, els clergues que tenien fills amb els que preparaven l'alçament a Catalunya no devien passar de mitja dotzena. Però l'odi anticlerical es va desfermar irracionalment i s'acarnissà contra l'Església, els seus temples, els seus museus, els seus arxius i els seus ministres. Vilanova no va ésser una excepció. La crònica de Bonaventura Orriols ho testimonia a bastament. Fins i tot l'església arxiprestal de Sant Antoni fou en gran part enderrocada. No obstant això, es va poder salvar el valuós retaula de la Geltrú, gràcies a l'esforç d'algun benemèrit vilanoví. No podem oblidar que en el salvament de clergues i de tresors de l'Església hi van participar alguns revolucionaris de filiació anarquista.

El primer senyal de l'odi contra l'Església fou, poc temps abans de l'esclat de 1936, l'enderrocament de diverses creus de terme que així es van poder salvar. Tanmateix, en veure el caire sagnant i iconoclasta que prenia la revolució, un nombre de catòlics es van mobilitzar per salvar sobretot les persones dels clergues i dels religiosos i religioses. La xarxa s'anà estenent i cal destacar-hi la família Ivern, que tenia una impremta a Barcelona i que acollia tota mena de perseguits. Dels deu sacerdots que hi havia a Vilanova, sis es van salvar i quatre foren assassinats. La gràcia del llibre d'Orriols és que ens explica l'aventura personal dels que van poder fugir i feliçment es van salvar.

El llibre que glossem és tant un text d'història com un recull de records. Així evita

l'autor la fredor erudita amb què de vegades es judiquen períodes històrics. D'altra banda, és de molt bon llegir perquè l'autor no fa retòrica de cap mena i és molt precís en el detall, sense que mai s'allargassi en res.

El vicari episcopal del Pe-

nedès i del Garraf, mossèn Josep Maria Aragonès, en el pròleg del llibre hi diu unes paraules que no em sé estar de copiar-les: "Aquestes pàgines són escrites amb serenitat. La serenitat que confereix la distància del temps entre els fets i la seva narració. Una serenitat neta d'odi i de ressentiment. També plena d'amor envers aquelles persones que en la joventut de l'autor forjaren els fonaments de la seva personalitat i de la seva vida, sobretot en la Federació de Joves Cristians de Catalunya i en les institucions i associacions vilanovines. Una serenitat amurada de respecte per aquelles altres persones que, pel que sigui, es trobaren a l'altre costat —potser hauríem de dir enfrontades— de les postures de l'autor. Serenitat, deixeu-m'ho dir, en definitiva cristiana. Aquella serenitat que pot menar-nos al perdó, que no a l'oblit".

L'Església Catòlica a Vilanova i la Geltrú el 1936, llibre editat pel Círcol Catòlic de la ciutat, és un model perquè l'imitin altres investigadors que vulguin recollir, abans que es perdi irremediablment, la memòria històrica d'uns fets que no han de caure en l'oblit perquè formen part de la Catalunya contemporània.

ALBERT MANENT

ajm

anjosmare .s.a.

Treballs de pintura i decoració.

Raig de sorra

Treballs d'aplicació

Pintures Epoxi

Drogueria, pintures, papers, moquetes, suro i articles de decoració.

Marc de tots els estils i tot el material relacionat amb les belles arts.

C/. Havana, 22 - ☎ 815 54 12 - Vilanova i la Geltrú

ESCOLA DIVINA PROVIDÈNCIA

- ESCOLA CONFENSIONAL CATÒLICA
- CATALANA

IMPARTEIX ENSENYAMENTS DE:

— PRE-ESCOLAR | Jardí d'Infància
Parvulari 4 anys
Parvulari 5 anys

— E.G.B.

C/. de la Providència, n.º 1 - VILANOVA I LA GELTRÚ

**TALLERS
SENSO**

PLANXISTERIA I PINTURA

Soldadura sobre alumini, coure i bronze

Unió, 101 - Tel.: 893 29 07
VILANOVA I LA GELTRÚ (Barcelona)

PIZZERIA
TRATTORIA

RESTAURANT

RAMBLA EXPOSICION 31. TF.: 893 42 98
VILANOVA I LA GELTRÚ
(BARCELONA)

ESPECIAL VILANOVA I LA GELTRÚ

En l'acte de final de curs d'enguany, que va acceptar de presidir el President de la Generalitat de Catalunya, aquest posava de manifest la qualitat d'ensenyament que imparteix l'Escola Familiar Agrària "Camp Joliu" del Penedès com un exemple demostratiu per tal de formar bons empresaris del camp. Va destacar alhora que aquesta era una bona mostra de la funció social que ostenta sovint la iniciativa privada davant les necessitats d'un país.

De fet, la de "Camp Joliu" constitueix no tan sols una experiència de formació eficaç pels seus propòsits i iniciativa, sinó que se la pot considerar ja ben arrelada per la pauta d'actuació i sobretot pels seus resultats.

De la mateixa manera que el 1982 esdevenia realitat la idea de posar en marxa una escola d'aquesta mena, sota el concepte de formació agrària i familiar alhora, gràcies al suport que hi prestava una entitat com la Caixa del Penedès, podem dir que la continuïtat d'aquest suport, junt amb les més de dues-centes famílies que hi han pogut preparar professionalment algun dels seus fills (corresponents a cent pobles de catorze comarques catalanes), són l'exponent de validesa i efectivitat d'aquella iniciativa.

Què és "Camp Joliu"

Es tracta d'una escola familiar agrària on s'imparteix la Formació Professional Agrària de Primer i Segon Grau a joves del medi rural, futurs agricultors, que volen tenir una sòlida formació integral per tal d'afrontar amb èxit la professió que pretenen exercir.

El funcionament del centre es basa en el sistema pedagògic de l'alternança; és a dir que els alumnes passen una setmana a l'Escola i dues a l'explotació familiar, la qual cosa facilita que la formació dels joves no resti tancada dins els límits del centre, sinó que es

Can Gallart, a l'Arboç del Penedès, centre de formació de l'obra social de la Caixa del Penedès.

Per una formació adequada dels empresaris del camp

L'Escola Familiar Agrària "Camp Joliu", de l'obra social de la Caixa del Penedès

El president Pujol visita els nous equipaments.

transvasi constantment a la realitat del seu medi concret, amb el qual estan sempre en contacte. I això no és pas un dir, sinó que durant els períodes d'estada a l'explotació, els alumnes observen i analitzen tota l'experiència transmesa pels seus pares o responsables, com a caps d'explotació, i ho anoten al "quadern de l'empresa familiar".

Per altra banda, pares i fills reflexionen junts, orientats per l'Equip de Direcció de l'Escola, durant les visites que aquest realitza a les famílies en cada un dels cicles de l'alternança.

Pla d'activitats

El programa d'ensenyament abasta els temes propis

dels cinc cursos d'especialitat, distribuïts per alternances. I cada setmana d'Escola, en els diferents cursos, es realitzen visites d'estudi a diverses empreses i explotacions agropecuàries per tal de conèixer els aspectes empresarials de cada una (història, evolució, organització comercial...) i de veure, alhora, la part tècnica de l'explotació, tot fent referència al pla temàtic de la setmana.

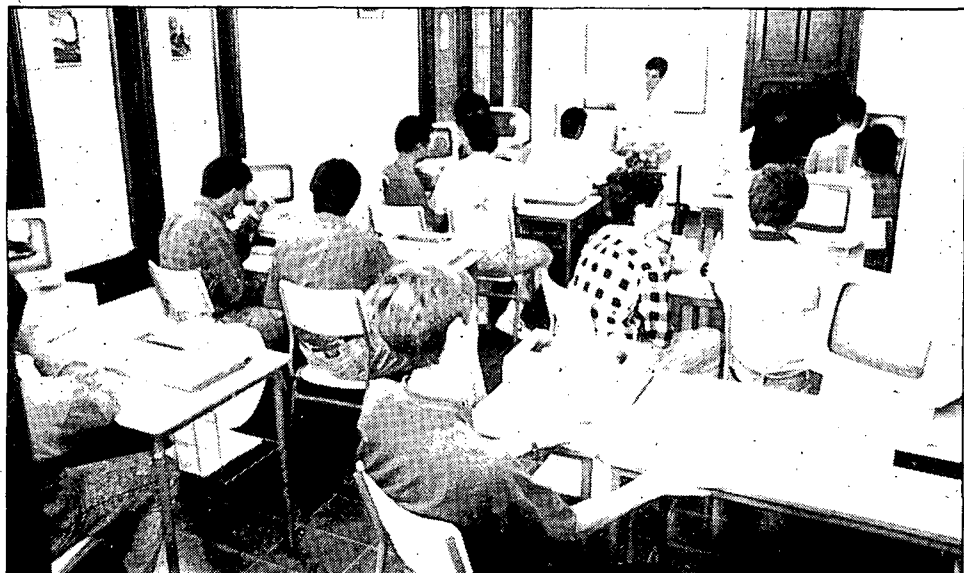
Aquestes visites són complementades amb les tertúlies professionals, les quals no tenen res a veure amb una conferència, sinó que consisteixen en un diàleg amb un professional agrari sobre experiències concretes de treball.

Al llarg de cinc anys de vida a l'Escola, l'alumne arriba a conèixer prop d'un centenar d'explotacions diferents. Però, a més, cada curs es destina una setmana o quinze dies per fer estades de coneixement aprofundit d'altres indrets, tant de l'Estat Espanyol com d'altres països de la Comunitat Europea.

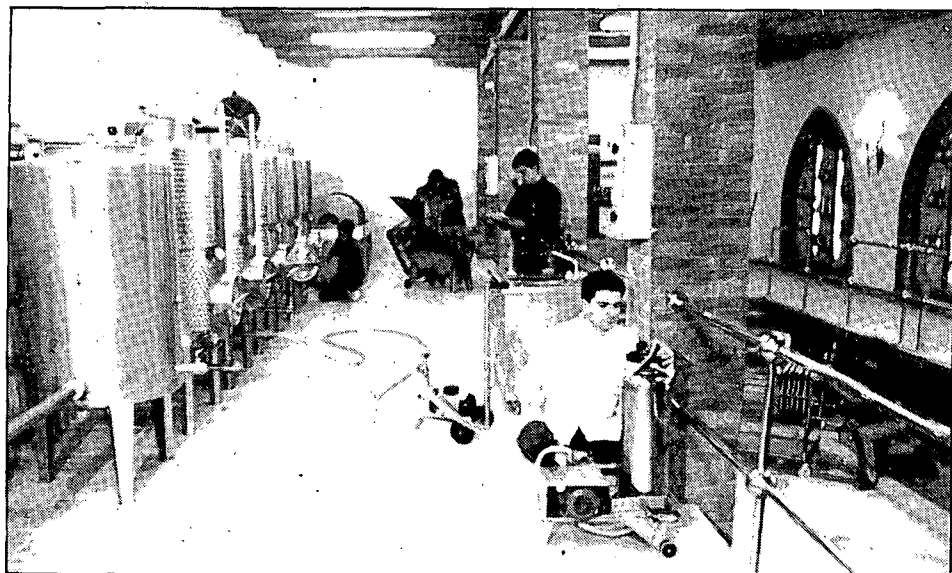
Equipament i perspectives

L'Escola Familiar Agrària "Camp Joliu" del Penedès, fincada a Can Gallart (l'Arboç del Penedès), propietat de la Caixa del Penedès, ha realitzat aquest darrer curs diverses ampliacions, com ara el Taller-Celler d'Enologia, a l'antic celler de la casa; un Hivernacle-Laboratori, per tal de poder-hi experimentar, i una Aula d'Informàtica, equipada amb deu aparells PC compatibles. Aquestes millores han comptat amb el suport i la col·laboració, a més, d'altres corporacions i entitats.

L'Escola col·labora, per la seva banda, a impartir els cursos de l'INEM, i manté relació, entre d'altres, amb el Centre Divulgador de la Informàtica, de la Generalitat de Catalunya, així com amb la Unió Nacional d'Escoles Familiars Agràries, que agrupa la quarantena d'escoles que hi ha per tot l'Estat, integrades dins l'Associació Internacional, la qual compta amb centres a dinou països.

Els alumnes de "Camp Joliu" a la nova aula d'informàtica.

L'antic celler de la casa, renovat en l'equipament.

ESPECIAL VILANOVA I LA GELTRÚ

Grallers de Vilanova i la Geltrú, a la processó del Corpus d'aquesta ciutat, vers el 1950.

La part de la Missa on les gralles tenen el seu lloc per excel·lència és, però, l'Ofertori, o el temps immediat anterior, quan s'acostuma a fer la veneració de les relíquies o de la imatge del Sant patró de la diada. Quan una de les ofrenes és un pilar o un ball popular, es poden sentir les gralles que l'acompanyen; però hi ha un toc especial per a l'ocasió, que és el Toc d'Ofertori. Aquest toc, que ha estat molts anys submergit, no era un de sol, ja que sembla que cada grup que s'apreciés tenia el seu toc específic. Recentment n'han sortit dos, que els podem qualificar de monuments de la nostra música tradicional. Un d'ells sortí entre els pares dels hereus de Joan Amades, i havia estat recollit per ell i, segurament, pel mestre J. Tomàs, a Vilafranca i al Vendrell. En aquesta darrera vila, un vell graller encara en guardava memòria i l'havia anotat. L'altre fou recollit la tardor passada, també al Vendrell, en una missió de recerca de la Fonoteca del Centre de Documentació i Recerca de la Cultura Tradicional de la Generalitat.

Actualment, no és molt freqüent sentir les gralles en els recintes sagrats. Potser hi tornaran a entrar a mesura que es vagi assolint la manera delicada d'interpretar que tenien els antics grallers i els seus tabalers.

Un dels llocs on es poden sentir anualment alguns d'aquests tocs sagrats de la gralla és a l'ofici de l'Assumpció, a la parroquial de Santa Maria de la Geltrú, com en altres llocs del Penedès i del Camp de Tarragona. Tenint present l'esclat recent sense precedents, de la gralla arreu del país, aquesta pràctica, amb la mesura i el respecte adequats, es podria introduir potser en molts altres indrets.

XAVIER ORRIOLS

Les gralles i la litúrgia

Un dels trets essencials de la música ètnica és la seva funcionalitat, és a dir el seu lligam amb tots els actes i rituals de la vida d'una comunitat. Així, no ens ha d'estranyar que la gralla, malgrat el seu volum de so i la seva estridència, la poguem trobar, quan s'escau, fins a dins dels temples, en actes litúrgics, complint diverses funcions que amb els segles s'han anat perfilant. No és per casualitat que molts orgues hispànics portin el registre de dolçaina.

De fet, la gralla, la podem trobar acompanyant qualsevol acte que conformi una festa major; i, pel que fa a espais sagrats, sempre l'hem trobada a les processons, especialment la del Corpus Christi, acompanyant balls populars i entremesos, sempre però davant dels gontanons. Hi ha una bella melodia anònima, localitzada a les comarques castelleses, coneguda com a Toc de Processó, que serveix per acompanyar els castellers a les processons. També es feia i es fa servir quan les gralles acompanyen qualsevol processó o manifestació religiosa, com els enterraments d'algun casteller il·lustre, fet que com es pot comprendre produeix una forta emoció entre els assistents. De les manifestacions sacres de carrer, cal assenyalar també els Combregars, ja que es coneix un Toc de Viàtic, recollit a Girona el segle passat, anomenat popularment "les Gralles del Combregar".

Un dels acompanyaments clàssics de la gralla és el de les Moixigangues, i és aquest el motiu del fet que la gralla sigui l'acompanyament obligat dels Castells, Torres i Pilars.

A la Catalunya Nova, la Moixiganga és un ball complex en què es van mostrant els Misteris de la Passió de nostre Senyor entremig de passos de dansa, on els balladors llueixen sobre fons blanc una aco-

lorida indumentària. És un ball d'origen incert, que recull molts elements ancestrals, però ens arriba de la mà dels gremis en el seguici de la Processó del Corpus, i passa posteriorment a les Festes Majors.

La Moixiganga i el seu solemne acompanyament sònic de gralles i tabals van gaudir de certs privilegis que altres balls i entremesos no tenien, si n'excloem l'Àliga. A Vilafranca, anaven a la processó just al davant de Sant Fèlix. A Vilanova i la Geltrú, el segle passat, aquesta dansa encara es representava dins de l'arxiprestal de Sant Antoni Abat el dia del Corpus, tot constituint una de les ocasions de sentir la gralla dins el temple.

Fa cinc o sis anys, es va trobar en un llibre d'organista de l'Arxiu de Santa Maria de la Geltrú, escrit els primers anys del segle XIX, la melodia d'una Moixiganga inèdita que se suma a la dotzena aproximada de conegudes, dues de les quals es representen encara pels carrers de Sitges i de Vilafranca del Penedès.

Dins l'Ordinari de la Misa, la gralla també hi té el seu lloc, encara que en ocasions especials, és clar, com són determinades festes majors o misses de les comarques i diades castelleses. Un moment en què la

música tenia el seu lloc era en Alçar Déu. En certes èpoques històriques, sembla que les gralles hi havien interpretat la marxa reial, encara que en temps més relaxats i en festes castelleses ho feien amb el Toc de Castells.

TEIXITS - CONFECCIONS - ROBA DE LA LLAR

Especialitat en confecció i col·locació de cortines

La Rosa
(Fundada en 1852)

Plaça de la Vila, 12, i Francesc Macià, 2
Tel.: 893 09 31
08800 Vilanova i la Geltrú

C/. Sant Joan, 5
Tel.: 892 29 99
08720 Vilafranca del Penedès

**RESTAURANT
LYS**

SALÓ ESPECIAL PER A BANQUETS

Rambla Ventosa, 1
Tel.: 815 42 92-815 54 96

VILANOVA I LA GELTRÚ

CALENDARI

Diumenge, 30 de juliol. XVII del temps ordinari. Sants Pere Crisòleg, bisbe doctor; Abdó i Senén (Nin i Non) màrtirs. Festa major a Almoher, Biosca, Gallifa, Orrius, Sant Vicenç dels Horts, Sta. Maria de Palautordera i Sarrià.

Dilluns, 31 de juliol. Sant Ignasi de Loiola, fundador; sant Fabi, màrtir, i sant Germà, bisbe. Festa major a Sort.

Dimarts, 1 d'agost. Sants Alfons M. de Liguori, bisbe dr.; Fèlix, màrtir. Stes. Fe, Esperança i Caritat, verges màrtirs. Festa major a Alella, Cabrera de Mar, Constantí, Gerri de la Sal, Sant Feliu de Guíxols, Ollana i altres pobles.

Dimecres, 2 d'agost. Mare de Déu dels Àngels. Sants Eusebi, bisbe, i Esteve I, papa màrtir. Festa major a Ollana.

Dijous, 3 d'agost. Sts. Gamaliel i Nicodem, confessors Gustau, bisbe. Stes Lidia i Ciria, verges. Festa major a Bagà, la Garriga, Pardines i Vila-seca.

Divendres, 4 d'agost. Sant Joan M. Vianney, patró dels rectors de parròquia, i santa Perpètua, màrtir. Festa major a Argentona, Pals, Poboleta i Serra d'Almós.

Dissabte, 5 d'agost. Mare de Déu de les Neus, Sant Osvold, rei, i Sta. Afra, màrtir. Festa major a Betlan, la Molina, el Port de la Selva i Vilanova i la Geltrú.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

30 de juliol. Diumenge XVII de durant l'any. Lectures: Primera Gn 18,20-32, S 137, segona Col 2,13-14, tercera Lc 11,1-13.

31 de juliol. Dilluns de la setmana XVII de durant l'any. Lectures: Prim. Ex 32,15-24,30-34, S 105, segona Mt 13,31-35.

1 d'agost. Dimarts de la setmana XVII de durant l'any. Lectures: Primera Ex 33,7-11; 34,5b-9,28, S 102, segona Mt 13,36-43.

2 d'agost. Dimecres de la setmana XVII de durant l'any. Lectures: Primera Ex 34,29-35, S 98, segona Mt 13,44-45.

3 d'agost. Dijous de la setmana XVII de durant l'any. Lectures: Primèra Ex 40,14-18,32-36, S 83, segona Mt 13,47-53.

4 d'agost. Divendres de la setmana XVII de durant l'any. Lectures: Primera Lv 23,14-11,15-16,27,34b-37, S 80, segona Mt 13,54-58.

5 d'agost. Dissabte de la setmana XVII de durant l'any. Lectures: Primera Lv 25,18-17, S 66, segona Mt 14,1-12.

Litúrgia de les Hores Setmana I

Diumenge, 30. XVII de durant l'any. Tot propi.

Dilluns, 31. Sant Ignasi de Loyola, prevere. Memòria obligatòria.

Dimarts, 1 d'agost. S. Alfons M. de Liguori, bisbe i doctor. Memòria obligatòria.

Dimecres, 2. De fèria.

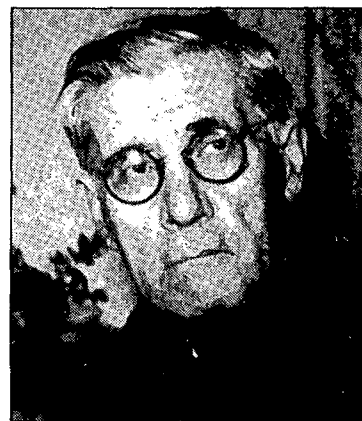
Dijous, 3. De fèria.

Divendres, 4. S. Joan M. Vianney, prevere. Memòria obligatòria.

Dissabte, 5. De fèria. Vespres I de demà.

HOMES I INSTITUCIONS

El canonge Carles Cardó i la visió cristiana de Catalunya

Carles Cardó (1884-1958) és, sens dubte, una de les personalitats més significatives de l'Església catalana del segle XX. Home de confiança del cardenal Vidal i Barraquer, fundà el 1925 la revista "La Paraula Cristiana", des d'on elaborà el seu pensament, en el qual destaca la voluntat de conciliar cristianisme i democràcia. Amb la proclamació de la República, considerà que calia la participació en el nou règim. En aquest sentit recomanà el vot a la Lliga el 1933 i al Front Català d'Ordre el 1936.

Influït pel pensament del bisbe Torras i Bages, contemporani del Sant Pare Pius XI, assumí tanmateix la teologia neotomista i, en definitiva, el seu pensament vol cercar una certa conciliació amb el liberalisme, malgrat que des d'una postura crítica.

Impotent davant els esdeveniments de la guerra civil, s'exilià, i el 1946 publicà a França el llibre *Histoire spirituelle des Espagnes*, en el qual defensa l'existència de

dues tradicions: la bona —que beu de les fonts del catalanisme tradicionalista— i la dolenta —la de la intolerància i el dogmatisme, la uniformista, la que ha portat fins i tot a una identificació d'arrel absolutista entre catolicisme i capitalisme, o també des d'una altra perspectiva, la que ha portat a l'extremisme revolucionari—. La mala tradició té elements catalans i forans; és, en aquest sentit, antinatural. Cardó criticarà la Lliga, per exemple, de no ser prou "catòlica", de no saber fer revifar el país vers la bona tradició. En especial, el preocupa la formació i l'orga-

nització del món obrer sota l'òrbita de la doctrina social de l'Església, segons les ensenyances de la *Rerum Novarum* de Lleó XIII. Proposa, així, una restauració de la democràcia cristiana medieval, o si més no dels seus principis inspiradors posats al dia, en la línia que ja havia defensat Torras i Bages el 1905, en una pastoral anomenada *L'elevació del poble o de la democràcia cristiana*, on realitzava una interpretació podem dir a-històrica de l'Edat Mitjana, potencialment igualitària i justa.

Cardó, que havia participat el 1931 en la Declaració de Principis fundacionals de la Unió Democràtica de Catalunya, no sembla que considerés la democràcia-cristiana exclusivament com un partit, sinó, en tot cas, com un moviment social que desenvolupés una visió comunitària del país, en una convergència entre catolicisme social, nacionalisme i democràcia.

JOAN LL. PEREZ-FRANCESCH

PREGUEM AMB EL SANT PARE JOAN PAU II

Aquest mes d'agost, el Sant Pare ens demana pregaríes PERQUÈ CREIXI EL RESPECTE MUTU I LA SOLIDARITAT ENTRE LES NACIONS, ESPECIALMENT, A L'AMÉRICA LLATINA.

Fa poc més d'un any, que el Sant Pare va parlar de la pau i de la solidaritat entre les nacions, quan s'acomiadava dels bolivians a l'aeroport de La Paz. La pau només pot bastir-se sobre la justícia, la solidaritat i la comprensió mútua. Això no pot compaginar-se amb l'extrema pobresa que suporten encara molts països i que és una ofensa a tota la humanitat. Les grans diferències entre països rics i pobres són incompatibles amb el disseny de Déu sobre els béns creats.

Mentre preguem per aconseguir com un do de Déu aquesta solidaritat i respecte mutu entre les nacions, mireu si nosaltres en el nostre parlar i opinar som solidaris amb els pobles del tercer món, amb els immigrants que provenen d'aquestes terres de pobresa i de privacions, que cerquen entre nosaltres el que no poden trobar a casa seva. Preguem especialment pels països d'Amèrica Llatina.

Preguem amb els nostres bisbes

Ens demanen pregaríes PER LA VITALITAT I EL VIGOR APOSTÓLIC DE LES ESGLÉSIES LOCALS D'ESPANYA EN COMUNIO AMB L'ESGLÉSIA CATÒLICA.

Els bisbes ens demanen pregaríes perquè sembla que ens falta vigília; ens falta empenya i il·lusió. ¿Què podem aportar a la nostra petita comunitat? Segurament alguna cosa més que l'oració. Que el nostre cor s'obri a tota l'Església.

ANTONI M. SERRALLONGA, sj

ADULTS EN LA FE

Les benaurances en el sermó de la muntanya

JOAN GUITERAS i VILANOVA

Les Benaurances, sense cap mena de dubte, són el nucli de l'Evangeli. Com la constitució o llei fonamental. Les Benaurances han de ser la pauta del deixeble del Crist. Per això, en l'espiral sempre creixent de la vida cristiana, convé sentir com dits, ara mateix i per a mi, aquests mots de felicitat pronunciats per Jesús. Cal acollir les paraules del Mestre amb l'escalף d'allò que ha estat dit recentment. A fi de comptes, la missió de l'Església és la de la tradició. Ella lliura, amb tota vivor i actualitat, les dites de Jesús. És amb desig de sintonia que s'han d'escollar les Benaurances. Amb el cor obert. Amb l'esperit atent a l'Esperit.

L'Evangeli de Mateu

Si les benaurances formen part del **Sermó de la muntanya**, hem de dir també que les situem fonamentalment dins l'evangeli de Mateu. És un escrit molt profund i molt elaborat. Els seus destinataris són cristians procedents del judaisme. Ho avala tant l'estructura com el recurs a l'Antic Testament. Qui hagi visitat detingudament Terra Santa, veurà el color de Palestina, la flaire de l'ambient, la manera de dir i de reaccionar de la seva gent, etc.

L'inici de l'evangeli és curiosament així: "**Genealogia de Jesús, el Crist, fill de David, fill d'Abraham**". Cal advertir que Marc parlarà de Jesús Fill de Déu i que Lluc s'hi referirà com a Fill de Déu, fill d'Abraham i fill d'Adam. Sant Marc, guiat per aquest títol, mostrarà Jesús en la seva divinitat; Lluc a més a més, lligarà la seva figura, certament, amb el poble d'Israel, però, anant més enllà, amb dimensió planetària (és l'evangeli de la missió), el vincularà amb Adam, això és, amb la humanitat sencera. Mateu, en canvi, tindrà un gran interès a demostrar com Jesús és de la descendència de David i d'Abraham. És que en ell s'acompleixen les promeses fetes al patriarca fundador d'Israel i al gran rei. Per aquesta raó sempre adduirà que les profecies troben realització en la persona de Crist. Una afirmació cristiana important i una demostració per aquells que esperaven el qui havia de venir.

Cinc discursos

Una de les maneres de conèixer l'esquelet sustentador de l'e-

vangeli de Mateu és la de recordar la seva distribució basada fonamentalment en cinc grans discursos del Senyor: 1) **sermó de la muntanya**, que va del capítol 5 al 7; 2) **sermó missional**, que comprèn tot el capítol 10; 3) **sermó o col·lecció de paràboles**, a 13,1-53; 4) **sermó eclesial o com ha de ser la vida de la comunitat cristiana**, que es troba al capítol 18; i, finalment, 5) **sermó escatològic o de les coses definitives**, en els capítols 24 i 25.

L'evangeli de la infantesa de Jesús i els esdeveniments darrers

Només Mateu i Lluc tracten la infància del Senyor. Cada autor, però, des d'una perspectiva diferent. Convé fixar-s'hi bé. Mateu dedica a aquest tema els dos primers capítols del seu evangeli. Ho fa en l'horitzó que vol donar a la seva obra. És un to jueu i, per tant, un caire de compliment de les profecies el que el motivà. Així, doncs, la primera cosa és mostrar l'arbre genealògic de Jesús; d'aquesta manera, els lectors saben l'arrelament de Crist en el poble d'Israel. És fill de David i d'Abraham. Jesús és el fruit de les promeses, el que fou vist en la història salvadora, el que proclamaren els profetes. És en aquesta línia que el destinatari de l'anunci de la concepció de Jesús és Josep; el fuster, en tant que espòs de Maria i descendent davídic, serà el pare legal. Immediatament apareixen els mags; aquí juga un gran paper la profecia, cosa que també succeeix en la persecució d'Herodes i l'exili a l'Egipte. Finalment Jesús, cap d'Israel nou i del nou Poble de Déu, serà cridat des de la terra faraònica i retornarà a la seva terra. L'establiment a Natzaret també és vist com l'acompliment d'un oracle.

Mateu, en els tres darrers capítols, descriu la passió, mort i resurrecció de nostre Senyor Jesucrist. És important també aquí el gruix que adquireixen les profecies de l'Antic Testament. Són característics alguns trets personals referits a Judes, a la dona de Pilat, al gest de rentar-se les mans, la guarda del sepulcre i la resurrecció dels sants. El darrer d'aquests capítols conta la resurrecció. El punt àlgid de l'Evangeli, el fonament de la fe. És que creiem en un vivent: Crist ressuscitat, que viu prop del Pare. Ell envia l'Església en missió universal, i és amb nosaltres dia rera dia fins a la fi del món.

"QUE EL MEU SENYOR NO S'ENFADI SI TORNO A PARLAR"

El diàleg entre Déu i Abraham és una magnífica manera d'expressar, en llenguatge humà, la relació que s'estableix entre Déu i l'home en la pregària de petició. Tot recolza sobre la fe en la misericòrdia i la justícia de Déu, i en el coneixement del seu disseny de salvació. L'home, per la seva banda, cerca d'identificar-se amb les actituds de Déu.

Lectura del llibre del Gènesi (18:20-32)

En aquells dies, el Senyor digué: "Quin clam tan fort a Sodoma i a Gomorra! Que n'és de greu el seu pecat! Hi baixaré a veure si tota la ciutat es comporta com ho denota aquest clam que m'arriba. Si no és tota la ciutat, vull saber-ho". Els dos homes que acompanyaven el Senyor se'n anaren en direcció a Sodoma, però Abraham es quedà encara davant el Senyor. Llavors Abraham s'acostà i digué: "De debò que fareu desaparèixer tant el just com el culpable? ¿Suposem que a la ciutat hi hagués cinquanta justos. ¿Els farieu desaparèixer? ¿no perdonarieu la població per amor dels cinquanta justos que hi hauria? Mai de la vida no podreu fer una cosa així! ¿Fer morir el just amb el culpable? ¿Que el just i el culpable siguin tractats igual? Mai de la vida! Vós que judiqueu tot el món, ¿us podrieu desentendre de fer justícia?" El Senyor respongué: "Si trobava a la ciutat de Sodoma cinquanta justos, per amor d'ells perdonaré tota la població". Abraham insistí: "Encara goso parlar al Senyor, jo que sóc pols i cendra. Suposem que, per arribar als cinquanta justos en faltessin cinc. Per aquests cinc que falten, ¿destruirieu tota la ciutat?" Ell contestà: "No la destruiria si hi trobava quaranta-cinc justos".

Abraham li tornà a parlar: "Suposem que només n'hi hagués quaranta". Li respongué: "No ho faria per consideració a aquests quaranta". Abraham continuà: "Que el meu Senyor no s'enfadi si insisteixo: Suposem que només n'hi hagués trenta". Ell respongué: "No ho faria per consideració a aquests trenta". Abraham insistí: "Encara goso parlar al meu Senyor. Suposem que només n'hi hagués vint". Ell contestà: "No la destruiria per consideració a aquests vint". Abraham insistí de nou: "Que el meu Senyor no s'enfadi si insisteixo per darrera vegada: Suposem, que només n'hi hagués deu". Ell respongué: "No la destruiria per consideració a aquests deu".

"SENYOR, SEMPRE QUE US INVOCAVA M'HEU ESCOLTAT"

L'experiència de la protecció constant de Déu es tradueix en les paraules del salmista. És un gran acte de confiança, a partir del que ja s'ha experimentat, i esperant que continuï. És la pregària que cadascú de nosaltres pot dir sempre, amb tota veritat.

Salm 137.: 1-2a, 2b-3, 6-7, 8 (R.: 3a)

Uns enalteixo amb tot el cor, Senyor,
us vull cantar a la presència dels àngels.
Em prosterno davant el santuari.

R. Senyor, sempre que us invocava m'heu escoltat.

Enalteixo el vostre nom,
perquè estimeu i sou fidel.
Sempre que us invocava, m'heu escoltat,
heu enfortit la meua ànima. R.

El Senyor és excels, però es mira els humils,
mentre que els altius, els esguarda de lluny.
Si passo entre perills, em guardeu la vida,
detureu amb la mà l'enemic.
La vostra dreta em salva. R.

Que el Senyor continuï afavorint-me.
El vostre amor perdura sempre.
Acabeu la vostra obra, Senyor. R.

Pelegrins i pelegrinatges

Fa pocs dies, hem celebrat la festa de sant Jaume, i encara no haurà passat un mes, se celebrarà a Santiago de Compostela el gran pelegrinatge dels joves amb el Papa. Entremig, demà concretament, la festa de sant Ignasi de Loyola, ens porta la memòria d'un sant que va emprendre no poques vegades el pelegrinatge, entre altres llocs, a Montserrat, ben a prop nostre.

Juntament amb aquests fets i memòries, l'estiu ens porta cada any experiències íntimes i entranyables de pelegrinatges. Quan fa pocs dies acomiadava un dels nostres col·laboradors laics que començava les vacances, ell m'assegurava amb totes les forces que "era necessari" dedicar una visita a la Madonna di Pompei cada any. I jo pensava en el costum tan arrelat de visitar Montserrat, venerar la imatge de la Mare de Déu, encendre una llàntia, comprar un record i, sobretot, celebrar la Penitència i l'Eucaristia al Santuari.

• EL SENTIT DEL PELEGRINATGE

"El pelegrinatge recorda que, a la terra, no tenim una estada permanent, sinó que estem en camí vers la ciutat celestial (ef. Hebreus 13; 14), expressa el desig de visitar un lloc on s'ha esdevingut un fet de la història de la salvació, o bé on Déu o la Mare de Déu s'han manifestat, o bé on un home sant ha donat un testimoni heroic de vida, o bé hi són guardades les seves despulles. El pelegrinatge mostra un propòsit de desfer-se de les coses temporals, fins si aquest deseeiximent es produeix materialment durant un temps molt breu, manifesta una exigència de penitència i d'expiació, a través dels inevitables inconvenients i les renúncies que comporta, ofereix maneres de testimoniar disponibilitat per oferir-se un mateix en l'humil i amagat servei als germans que el poden necessitar o estan malats; afirma la pertinença de tots els pelegrins, de qualsevol nació o classe social, a l'única família de Déu. Aquests són els autèntics valors que expressa el pelegrinatge, encara que potser tal vegada aquests valors poden restar esvaïts per la presència d'elements turístics o comercials" (Congregació pel Culte diví, Carta sobre l'Any Maria, 1987, nota 135)

• EL PELEGRINATGE A SANTIAGO

La descripció anterior és de gran amplitud. Pràcticament, hi entren tots els motius de pelegrinatge cristià, i les diverses formes de santuaris. Hom hi troba especialment, la imatge dels pelegrinatges internacionals: Roma, Lourdes, Fátima, Jerusalem... No hauríem de menysvalorar el fet del pelegrinatge que hi haurà a Santiago. I això per diversos motius.

El pelegrinatge a Santiago té unes arrels d'experiència històrica europea importants. El "camí de les estrelles" és un element poètic de gran valor, que defineix esplèndidament l'experiència del pelegrí: caminar per aquest món mirant el cel!

El pelegrinatge d'enguany té les dues dimensions d'universalitat, la internacionalitat dels joves que hi acudiran, i la catolicitat representada pel pelegrí insigne que presidirà tota la celebració: el Papa.

Al papa Joan Pau II, li agrada especialment el pelegrinatge. És una cosa que deu haver viscut de jove, a Polònia, quan les comunitats es posen en camí, per diversos dies, per arribar al santuari de Jasna Góra. Cal sentir un polonès explicant aquesta experiència: els grups passant a través dels pobles, acollits per les comunicats locals, pregant amb elles, accentuant a tot arreu aquest moviment que se'ls endú vers el santuari maria.

L'experiència de fer camí amb el Papa vers la memòria de l'Apòstol protomàrtir pot ser profundament renovadora. És pot un símbol per l'Església, que cerca de mantenir amb fermesa la fe apostòlica, i que alhora reconeix que aquesta fe la professa en camí, en progrés, i tanmateix no pas en solitari, sinó en comunió amb el que és principi d'unitat de tota l'Església.

Potser molts dels lectors d'aquesta simple reflexió no aniran a Santiago amb el Papa; però valdrà la pena acompanyar-lo amb el nostre interès i la nostra simpatia, amb la nostra pregària i amb el nostre desig que la convocatòria representi una alenada de renovació cristiana per la joventut, massa afeixugada per la pesantor dels problemes del nostre temps, i per esperances que no fan alçar els ulls vers les estrelles...

"DÉU US DONÀ LA VIDA JUNTAMENT AMB EL CRIST, DESPRÉS DE PERDONAR-VOS GENEROSAMENT TOTES LES CULPES"

Com en la carta als Gàlates, també en la carta als Colossencs l'apòstol es refereix al baptisme quan parla del començament de la vida cristiana, i de la inserció dels homes en el misteri de Crist. Quan encara se senten les paraules del salmista: "Acabeu la vostra obra, Senyor", és meravellós escoltar, de llavis de l'apòstol, aquesta descripció de com va començar, en nosaltres, l'obra del Senyor.

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Colosses (2:12-14)

Germans, pel baptisme foreu sepultats amb Crist, i amb ell també va ressuscitar, perquè heu cregut en el poder de Déu que el va ressuscitar d'entre els morts. Vosaltres éreu morts per les vostres culpes i perquè vivíeu com incircumcisos, però Déu us donà la vida juntament amb el Crist, després de perdonar-vos generosament totes les culpes i de cancel·lar el compte desfavorable on constava el nostre deute amb les prescripcions de la Llei; Déu retirà aquest document i el clavà a la creu.

"DEMANEU, I DÉU US DONARÀ"

Aprendre a pregar. ¿Qui pot ensenyar-ne, sinó aquell que es manté, com a Fill de Déu, en constant conversa filial

amb el Pare? A part de l'ensenyament fonamental sobre el sentit de l'oració de petició, és bonic trobar en aquest text de Lluc, la pregària del Pare nostre com una resposta de Jesús als deixebles. Això ens el fa entendre com una manera de pregar pròxima a la de Jesús mateix.

Lectura de l'evangelí segons sant Lluc (11:1-13)

Un dia Jesús pregava en un indret. Quan hagué acabat, un dels deixebles li demanà: "Senyor, ensenyem-nos una pregària com la que Joan ensenyà als seus deixebles". Jesús els digué: "Quan pregueu digueu: Pare, que sigui honorat el vostre nom, que vingui el vostre Regne, doneu-nos cada dia el nostre pa, i perdoneu-nos els pecats, que nosaltres mateixos també perdonem tots els qui ens han ofès, i no permeteu que caiguem en la temptació".

Després els deia: "Si algú té un amic, i aquest el va a trobar a mitjanit i li deu: Amic, deixa'm tres pans, que acaba d'arribar de viatge un amic meu i no tinc res per donar-li. ¿Qui de vosaltres li respondria de dins estant: No m'amoïnis; la porta ja és tancada i jo i els meus fills ja som al llit; no em puc aixecar a donar-te'ls? Us asseguro que, si no us aixecàveu per un favor a l'amic, la mateixa impertinència us obligaria a aixecar-vos per donar-li tots els pans que necessita. I jo us dic: demaneu, i Déu us donarà, cerqueu, i trobareu, truqueu, i Déu us obrirà, perquè tothom qui demana obté, tothom, qui cerca troba, a tothom qui truca, li obren. Si un fill demana un peix al seu pare ¿qui de vosaltres li donaria una serp en lloc del peix? O bé, si li demana un ou, ¿qui de vosaltres li donaria un escorpió? Penseu, doncs, que si vosaltres que sou dolents, sabeu donar coses bones als vostres fills, molt més el Pare del cel donarà l'Esperit Sant qui l'hi demanen".

Festa reial de Sió

El salm 131 hauria estat, segons alguns, un antic himne per a la celebració de l'aniversari de l'entronització de l'Arca de l'Aliança a la ciutat de Jerusalem. Així en el salm es canta alhora l'elecció per part de Jahveh de la dinastia davídica i del santuari de Jerusalem. En forma de pregària el salmista ens diu el jurament que David féu de construir un temple a Jahveh i el trasllat de l'Arca a la nova capital del regne (vv. 1-10). En una segona part el salm canta el jurament de Jahveh de perpetuar la dinastia davídica (vv. 11-12), l'amor del Senyor per la ciutat i el temple de Jerusalem, que beneeix amb tots els seus habitants, gràcies a David, del qual farà germinar el Messies (vv. 13-18).

El nostre salm responsorial es fa ressò del que s'hà proclamat en la primera lectura del llibre de les Cròniques (15:3-4. 15-16 i 16:1-2) i escenifica, per dir-ho així, la recerca i la trobada de l'Arca i el seu trasllat gloriós al temple de Jerusalem. **Hem sabut que és al poble d'Efrata** —exclamen els recercadors—, **hem trobat l'arca a la plana de Jàar** (v.6). Efrata és Betlem, el poble natal de David, i la plana de Jàar o "els camps del bosc" fa referència a Quiriat-Jearim —o Ciutat dels Boscos—, on l'Arca va restar fins al seu trasllat a Jerusalem (1S 7:1; 2S 6:2). El v. 7 ens diu l'actitud religiosa que els servents de David prenen així que han descobert el lloc de sojorn de l'Arca: **Entrem, doncs, a casa seva, venerem l'escambell dels seus peus**. Allí on hi ha l'Arca, allí hi ha Jahveh. Ara s'organitza la processó del trasllat. Els preparatius fets, es pronuncia la fórmula que s'usava en la peregrinació de l'Exode cada vegada que l'Arca es posava en moviment al cap de tot el poble: **Alceu-vos, Jahveh, i que els vostres enemics es**

Maria, Arca de l'Aliança

(Salm 131 -H. 132-: 6-7. 9-10. 13-14 R.: 8)*

dispersin, que fugin de davant vostre, els qui us avorrexen (Nm 10:35). En el nostre salm la fórmula antiga és adaptada a la realitat de la festa anual d'aniversari d'entronització de l'Arca. **Alceu-vos, Senyor, veniu al lloc on heu de quedar-vos, vós amb l'arca del vostre poder** (v.8). Darrera l'Arca, els sacerdots **vestits de festa** —literalment el salmista diu: **vestits de justícia**, o sigui, de santedat— i el poble que esclata en crits d'alegria, fan amb el salmista una pregària pel monarca que en aquest moment de celebració de l'aniversari del trasllat de l'Arca seu al tron de David: **Per amor de David, servent vostre, no refuseu d'acollir el vostre Ungit**, (v.10). La pregària s'acaba proclamant l'amor del Senyor per la ciutat que ell ha escollit per fer-hi estada (vv. 13-14).

La Verge Maria

A les lletanies lauretanes invoquem la Verge Maria com a Arca de l'Aliança. Els Pares de l'Església han vist en l'antiga Arca de l'Aliança, que significava la presència de Déu enmig del poble d'Israel en la gesta de l'Exode cap a la terra promesa, una imatge de Maria. Pel misteri de l'encarnació del Verb, Maria esdevé l'autèntica Arca de la Nova Aliança, que ens porta Déu en les seves entranyes. Així sant Jeroni, en el seu "Tractatus in psalmos", comentant justament el nostre salm respon-

sorial, diu que quan el salmista menciona l'Arca "alguns pensen que es fa referència a l'Església, però a mi em sembla que no s'hi parla tant de l'Església com de santa Maria... Sabem que ell —es refereix a Jesucrist, tot fent notar que en el text hebreu del salm es fa servir el masculí— ha estat a Efrata: així podem comprendre que Efrata designa Betlem i que el Crist és nat justament a Betlem". I és en el si de la Verge Maria —la nova Arca de l'Aliança— que el Fill de Déu és transportat a la ciutat de David per esdevenir-hi l'Emmanuel, Déu —enmig— nostre. Per l'encarnació, Maria ha rebut en les seves entranyes el Fill de Déu, i l'ha portat durant nou mesos. Per la fe, Maria ha portat tota la vida en el seu pensament, en el seu cor i en tot el seu capteniment, el Salvador del món. Per ella hi tenim accés constant, i ella ens l'ofereix sempre, tot menant-nos a ell. No és estrany, doncs, que els antics leccionaris fessin servir aquest salm en les celebracions de les festes de la Mare de Déu. En la festa de l'Anunciació, l'església bizantina reporta el v. 13 com a antífona de comunió. L'església de Jerusalem, donant al salm també aquest sentit de Maria habitacle del Senyor, el feia servir per la festa de l'Assumpció. I en altres litúrgies orientals el trobem per la festa de la Nativitat de la Mare de Déu (8 de setembre), de la Santíssima Mare de Déu (26 de desembre) i de l'Anunciació (25 de març). I en l'antifonari d'Ivrea, de la litúrgia romana, es posa

aquest salm com a cinquè en l'ofici de la festa de l'Assumpta.

Alceu-vos, Senyor

Fem una lectura mariana d'aquest salm responsorial en la missa de la vigília de l'Assumpció de la Mare de Déu. El v. 6 ens fa professar la nostra fe en la realitat més profunda de Maria: la maternitat divina. Per això proclamem que l'hem descoberta a Betlem. Així presentem-nos davant de la Mare de Déu —**entrem a casa seva**— i venerem l'habitable del Senyor (v. 7). Perquè el Senyor s'estima Mària, **l'ha escollida per fer-hi estada: Es aquí on vull quedar-me per sempre, m'agrada, hi vull residir** (vv. 13-14). Per això l'àngel la va saludar plena de gràcia, plena de la presència de Déu. Ara, Maria, acabat el curs de la seva vida terrenal és a punt de ser traslladada al seu lloc definitiu: a la glòria. L'Arca de l'Aliança, havent acabat el seu pelegrinatge, portant Déu a la humanitat, és traslladada solemnement al santuari del cel. **Alceu-vos, Senyor, veniu al lloc on heu de quedar-vos, vós amb l'arca del vostre poder** (v. 8). Disposem-nos tots els que integrem el poble de Déu a celebrar el triomf de la Mare de Déu **Que els sacerdots es vesteixin de festa i esclatin els fideis en crits d'alegria** (v. 9). Ella, l'Arca de l'Aliança de la salvació de Déu amb el seu poble, ens ha portat el Fill de Déu entre nosaltres i ha estat amb nosaltres al llarg del pelegrinatge de la nostra vida. Contemplant-la demà com és assumpta al cel, mantinguem ben viu el desig i l'esperança que també la seguirem per aquesta ruta de la seva gloriificació definitiva.

JOSEP M. ARAGONÉS

*Solemnitat de l'Assumpció de la Mare de Déu. Missa de la vigília.

CULTURA CIENTÍFICA

El cervell i l'ànima humana

60. Sobre la naturalesa de l'ànima encara

Allò que Déu té d'invisible, com el seu poder etern i la seva divinitat, des de la creació del món es fa visible a la intel·ligència humana a través de les seves obres.

Rom 1,20

Després de llegir l'article de la setmana passada potser més d'un lector haurà pensat que la nostra actitud mental respecte del problema de la naturalesa de l'ànima és l'aristotèlico-tomista sense cap reserva. Certament hem de confessar que no hem trobat cap altra síntesi tan asenyada i completa. Ben bé que la considerem vàlida. Però, atenció! Això no vol dir que la tinguem per dogma de fe incontrovertible. Els qui tenim una formació científica ens costa d'admetre com a totalment cert allò que no es demostrï per pura lògica a partir de fets observacionals o a partir de principis evidents. I com que la composició "matèria-forma" no és un principi absolutament evident, per molt vàlid que després aparegui en les seves conseqüències, no hi veiem una veritat apodíctica i incontestable. Serà, sí, la millor explicació filosòfica que hem trobat, molt coherent, molt conforme amb els fets experimentals i per això la que millor ens va. I ens dol que científics de la talla d'Eccles diguin sense més explicacions: "Considerem que l'explicació aristotèlico-tomista de l'ànima com la forma del cos", no pot sostenir-se per més temps, com ja comprengué Descartes. Una frase així desmereix del seu autor; ens hi hauria de posar alguna raó de pes! Però tot això no exclou el que ara direm:

Dues observacions a la doctrina tomista

Observació 1ª: Les definicions de "matèria" i "forma" no han estat enteses exactament de la mateixa manera per tots els seguidors d'Aristòtil. Si no, com entendre que Duns Escot veiés la necessitat d'una forma de corporeïtat en l'home, a més de l'ànima, i que St. Tomàs veiés clar que no hi calia per la mateixa definició de "forma"? És que no entengueren exactament el mateix amb aquest terme. I pot ser també que Eccles vagi escriure la frase que hem citat per una raó semblant. És cert que per a una mentalitat científica actual les definicions aristotèliques de potència i acte, de matèria i forma, no es veuen prou clares per ser metafísiques i no físiques.

Obs. 2ª: L'exposició de la doctrina de St. Tomàs que vam fer no és completa. Només hi citàvem els punts principals tractats a la Summa Theologiae. Són, això sí, els més fonamentals i bàsics i ben bé hem de dir que ens sentim obligats a admetre'ls com a certs fins i tot si no acabem d'acceptar el concepte de "forma" aristotèlic. Repasseu, si no, aquells set punts i us adonareu que les qualitats que assigna a l'ànima són indiscutibles si és que com a cristians creiem que l'ànima és única, espiritual i immortal com hem de creure. Però el Doctor Angelicus

FRANCESC NICOLAU
Profesor de la Facultat de Teologia de Catalunya

en la mateixa Summa i en altres llocs, especialment en la "Quaestio disputata de spiritualibus creaturis", diu encara moltes més coses de l'ànima: del seu origen, de les seves potències (que les considera realment distintes d'ella)... I, és clar, no totes les coses que diu tenen el mateix valor. Amb tot el respecte podem dir que fins i tot n'hi ha de discutibles. Per exemple, quan defensa una animació retardada en l'embrió humà: que primer, diu, només té ànima vegetativa, la qual és substituïda després per una ànima sensitiva i més tard aquesta per la racional, creada directament per Déu. Com sabem, la biologia actual ens diu que en l'òvul fecundat ja hi ha tota la programació del desenvolupament embrional posterior i difícilment s'hi pot admetre una successió d'ànimes (però tampoc, és clar, no té cap argument per rebutjar-la apodícticament!).

El problema de la immortalitat de l'ànima humana

Ja vam veure que St. Tomàs

tot simplement deduïa de l'espiritualitat de l'ànima la seva incorruptibilitat, que equivalia a immortalitat. Però com que també deia que l'ànima era l'única forma substancial del cos humà, hom li podia posar aquesta objecció: Si l'ànima no és més que una substància incompleta, pel fet de ser la "forma" del cos, com pot sobreviure un cop se n'ha separat per la mort? No s'explicaria millor la immortalitat en la concepció platònica d'una ànima presonera del cos com en una presó? El problema plantejat per aquesta dificultat tenia el seu pes!

Per una altra banda, que l'home sent en el seu interior un desig i una esperança d'immortalitat es veu pel testimoni pràcticament unànime de totes les cultures. A la Grècia antiga es rendia culte als morts i hom creia en la supervivència dels esperits humans en l'Hades. I poques excepcions trobarem entre els seus filòsofs en la fe en la immortalitat de l'ànima. En el cas d'Aristòtil ja sabem que no ho diu clar del tot, però la interpretació més probable és que sí que l'admet per la "noús" o part intel·lectiva, espiritual, de l'ànima. On trobarem diversitat d'opinions és en la manera d'explicar aquesta immortalitat, sobretot en els autors posteriors.

Per culpa d'aquesta diversitat, en arribar el cristianisme veiem en els primers Pares de

l'Església molts que desconfien de la raó per a demostrar la immortalitat de l'esperit de l'home i diuen que això només ho sabem per la fe. Més encara n'hi ha, com Tacià, que diuen que, per naturalesa, l'ànima és mortal i que ve d'un do de Déu la immortalitat. De mica en mica, però, per influència en gran part del neoplatonisme, al segle IV i V, sobretot amb St. Agustí, ja s'admet que la immortalitat de l'ànima és una pura conseqüència de la seva naturalesa espiritual.

No és fins al s. XIII que es torna a plantejar el problema seriosament. En fou un factor la controversia provocada per la teoria averroista que, proclamant la unitat de l'intel·lecte per a tota l'espècie humana, anul·lava la immortalitat personal. St. Tomàs s'hi oposà amb fermesa com la resta dels escolàstics. Però mentre ell hi afegí que la immortalitat era demostrable per la raó, la majoria dels altres autors, entre els quals Duns Escot i seguidors, optaren per la fe com única raó vàlida per tenir la certesa de la immortalitat; opinió que es mantindrà temps: Pomponazzi (1516), card. Caietan (1542); Porci (1551)... Si bé acabà predominant entre els filòsofs cristians la doctrina de St. Tomàs. Notem que l'Església ha dit que pertany al dipòsit de la fe la immortalitat de l'ànima però no la seva demostrabilitat per la sola raó natural.

Vida Creixent

Moviment cristià de gent gran

"L'amor tot ho fa rendir i CRÉIXER. Qui estima de debò Déu i les persones, fa com aquell home de la rondalla que tot el que tocava ho feia tonar or".

DR. RAMÓN MASNOÛ
Bisbe emèrit de Vic

Trobada de la diòcesi de Girona

El moviment creix harmoniosament a Catalunya

Degut als pocs anys que portem de vida, com a moviment de laics dins de l'Església, pot ben dir-se que "Vida Creixent" es troba encara en el primer estadi de la seva creixença, època en al qual es diu que cal assegurar bé els seus fonaments per a obtenir un desenvolupament normal de tot l'organisme.

Això comporta que hi hagin uns estrets lligams de germanor i de solidaritat entre els diversos membres que constitueixen tot el cos, perquè el nostre creixement sigui arreu el més harmoniós possible i s'evitin malformacions que, a la curta o a la llarga, poguessin desfigurar la nostra imatge.

Heus ací, de moment, dos fets que creiem poden ajudar a vitalitzar el nostre creixement perquè aquest sigui el més correcte i solidari possible:

Trobada de "Vida Creixent" de la diòcesi de Girona

El dia 25 de maig darrer, Festivitat del Corpus Christi, va tenir lloc al Santuari de la Mare de Déu dels Àngels, de

Girona, aquesta primera Trobada diocesana amb un enfilall d'actes que proporcionaren una jornada de joiosa activitat a tots els qui hi assistiren.

Hi intervingueren el Delegat episcopal per a moviments de laics, Mn. Enric Sala; el Consiliari diocesà de "Vida Creixent", Mn. Salvador Testart; els Responsables diocesans Josep Mª Ministrat Masia i Daniel Alberch; els Consiliaris de grup Mn. Rafael Mola i Mn. Angel Caldas, de St. Jaume, de Salt i Mn. Josep Colomer, de Cornellà de Terri, a més de la salutació que adreçaren a tots els reunits el Coordinador i el Vice-coordinador de la diòcesi de Barcelona, Joan Viñas Bona i Josep Lluís Fernández Coll.

A més de la concelebració eucarística, presidida pel Consiliari diocesà, Mn. Testart, la qual constituí evidentment, l'eix central de la Jornada, es passaren dos audiovisuals sobre el nostre moviment i l'Aplec que celebrarem les diòcesis catalanes a Montserrat el passat mes d'abril. Com sol passar sempre en esdeveniments com aquest, el moment més idoni per a exterioritzar la

joia que tothom sentia va ser el Dinar de Germanor en el qual es gaudí d'una bona taula i, encara més, d'una profunda i inoblidable amistat.

Els grups que concorregueren a aquesta primera Trobada de Girona, van ser: **Sant Narcís, Sant Salvador, El Mercadal i Pont Major de Girona-ciutat**; i els de **Salt (St. Jaume), Bescanó, Sta. Coloma de Farners, Anglés, Cornellà de Terri i de Vidreres**.

Com es pot deduir de tot plegat, ha estat una bona arrencada dels germans de Girona i de la qual tots ens en felicitem i estem convençuts que tot el moviment en sortirà enriquit i envigorit.

Trobada interdiocesana d'agermanament

El dia 19 del passat mes de maig, tingué lloc a l'atractiva població de l'Ametlla de Mar el primer contacte entre grups de les diòcesis de Tarragona i Tortosa. L'emplaçament —situat a mig terme entre les dues grans ciutats, i el marc ambiental que ofereix— no podia resultar més adequat per a trobar-se, ni tampoc podria ser millor l'acollida que els dispensaren encapçalats pel propi sector de l'esmentada població.

A més, com pot suposar-se, els actes organitzats, centrats en l'Eucaristia i en la xerrada-

col·loqui, així com l'animació entorn de l'àpat del migdia, servit a una llar de jubilats, varen constituir —cadascun dins la seva peculiaritat— tot un èxit de caritat compartida amb amistat i una alegria que es feien paleses en el rostre de tots els que tingueren el goig de participar-hi.

És d'esperar, i desitjar, que actes com aquest trobin el res-sò adient i que se n'organitzin d'altres entre les diverses diòcesis del nostre Principat, com sembla que es farà l'octubre vinent entre les de Solsona i Barcelona.

Enhorabona, amics de Tarragona i Tortosa... i gràcies per haver-ne estat els pioners!

50 anys de sacerdoci d'un consiliari

Mossèn Josep Bach i Molas, amic dels de la primera hora del nostre moviment, ha festejat, amb agraïment al Senyor i la joia més íntima, les seves Noces d'Or en el sacerdoci de Crist, al servei de l'Església i els homes i dones del nostre temps.

Amb tal motiu, va rebre —entre d'altres— l'homenatge de tots els com-

ponents del grup de "Vida Creixent" de la Parròquia de Santa Maria del Remei, de Les Corts, del que n'és el Consiliari, i en els actes del qual hi va participar el nostre Vice-Coordinador que va portar-los l'adhesió i la felicitació, a ell personalment, i a tots els membres del grup de part de tot el moviment de la diòcesi de Barcelona. Mossèn Josep, per molts anys!

La salut

Una vellesa amb xacres no és una vellesa malaltissa: la malaltia és present també en la joventut...

Una joventut viciosa i intemperant lliura un cos esgotat a la vellesa.

Cal tenir cura de la salut fent exercici, no abusant dels aliments, prenent allò que és necessari per refer les forces però evitant tot excés... Les antigues llànties d'oli si hom les ofegava s'apagaven...

L'ésser humà és una unitat en la qual les malalties corporals repercuten en l'esperit i viceversa. Cal, doncs, no oblidar de cultivar també la intel·ligència i l'esperit. Una vida de fe i d'esperança cristiana fa possible afegir vida als anys...

La moderació que sap evitar tot excés, un exercici proporcionat sense fatigar-se sap alleugerir el cos... En el cultiu de l'esperit les possibilitats són gairebé il·limitades: Exercir-les ja que cada cop esdevinguin abundants. Una vellesa inactiva, indolent i somnolenta ja vells crèduls, desmemoriats i negligents... Alerta amb la TV! Cal tenir sempre l'esperit en tensió com l'arc a punt de llançar la fletxa...

La salut es fa difícil de mantenir si en els joves no hi ha quelcom de les virtut dels grans: el seny..., i en els grans quelcom del goig de la joventut: l'alegria, l'optimisme, un horitzó ben obert...

El qui de jove i d'adult ha viscut preocupat per la salut..., donant feina a altres..., de gran serà un hipochondríac agut, angosat i ansiós pels sofriments, més imaginaris que reals, que experimenta.

Qui mai no s'ha fet el llit... no serà capaç de fer-se'l quan sigui gran...

A mesura que la carn va afeblint-se, l'esperit pot enrobustir-se... La salut de l'esperit no és pas menys important que la del cos...

LLUÍS ANTONI

Jornades de "Vida Ascendente" a Madrid

Els dies 6 al 9 d'aquest juny, s'han celebrat a El Escorial les VII Jornades Generals d'aquest moviment amb qui estem agermanats i el qual està implantat actualment a 45 diòcesis de tot l'Estat, amb un total de 600 grups i uns 11.000 membres. Hi han participat 32 d'aquestes diòcesis i hi estigueren representats Portugal i el Marroc.

En aquestes Jornades, més que parlar d'organització i de mètodes de treball, s'hi ha tractat de percebre i aprofundir les realitats de l'hora ac-

tual, tant a l'interior del nostre moviment com en tota l'Església, especialment les que afecten a les persones més desvalgudes i marginades al servei de les quals hem de fer-nos-hi presents d'una manera efectiva i conseqüent.

Els Responsables i Consiliaris de quatre diòcesis catalanes hi aportaren la participació de "Vida Creixent" patentitzant així la nostra voluntat de fer camí plegats en les tasques d'evangelització en el món de la Gent gran, en especial entre els més desvalguts i marginats.

Bones Vacances!

Que el temps de vacances sigui —per a tots els qui puguin fer-ne— un espai de distensió, de repòs i de pau.

I que, en retrobar-nos altre cop dins la germanor del grup, tinguem noves il·lusions i forces per a aprofitar el curs vinent, com una gràcia més i una resposta nostra positiva a la confiança que el Senyor té dipositada en cada un de nosaltres.

(D'una pregària per a temps de vacances)

LLIBRES

carles riera i fonts

EL MOIANÈS

quasi-memòries
d'en Quim Viñas

Carles Riera i Fonts, *El Moianès, quasi-memòries d'en Quim Viñas*. Ed. El Llamp, col·lecció "Antropologia", Barcelona 1989.

Nascut a Moià el 1959, Carles Riera és un home de completa formació: les ciències, les lletres, l'art, l'ensenyament, el periodisme, la literatura, la teologia... Podríem dir d'ell que és gairebé un humanista del Renaixement. I vet aquí el seu darrer llibre: la memòria i el record sobre llocs, costums, fets i tradicions que, al llarg d'inombrables converses, un pagès de Moià, de vocabulari riquíssim, li va confiar sobre el bell país del Moianès.

Quin interès té per al lector corrent aquest llibre? Doncs, mireu:

hi trobareu de tot. **Oficis antics i singulars**, amb la descripció dels seus estris i artificis: abellaires, cabrers, cistellers, llauners, pellaires, "sillers", rectors de pagès... **Ambients diversos de poble**: enramades, caramelles, fires, jocs de mainada, safareigs, viatges en tartana, el sometent, notes humorístiques... **I les coses de la ruralia**: els masovers, l'herboristeria, el bestiar, els molins de vent, tota l'ocellada, les vinyes... Per acabar, un recull mínim de **pensaments**, massa petit, vist allò que ens agradaria llegir, després d'haver "escollat" la veu d'un personatge tan atent al món i a la vida, com ho va ser el senyor Joaquim Viñas.

El missatge, però, d'aquest llibre no és tant aquest recull de pensaments, com el testimoniatge que rebem d'una persona entrañable, que ha estimat profunda-

ment el seu país, que en serva un record admirat i que és capaç de comunicar i encomanar aquest amor a la terra als seus conciutadans i lectors moderns.

Es la lliçó molt plàstica d'una home de poble d'aquesta Catalunya d'avui que busca les seves arrels celebrant el Mil·lenari. Sense fer discursos polítics, sense fer teories socials, sense conceptes d'alta cultura, el senyor Joaquim Viñas, pagès de Moià, traspasat l'any 1986, ens llega aquest missatge d'arrelament a la terra, que es manifesta sobretot en dir els noms de les coses. Si el llenguatge fa l'home i l'home fa el país, quan l'home diu el nom de les coses fa seva — i la fa humana — tota la realitat.

Quan sembla que els pobles i les persones hem de quedar absorbits per una cultura universal i correm el perill de no saber d'on som,

ni d'on venim, la lectura d'aquest llibre ens aporta la gratificant idea que, si no som d'un lloc, no som d'enlloc. I que ser d'un lloc vol dir estimar, conèixer i dir els noms de les coses.

La feina de l'autor ha estat la de conduir, escoltar, ordenar i recopilar les converses. Un humanista centra sempre el seu interès en l'home. Carles Riera, amagat discretament en una breu presentació, fa que sentim només la veu que ens vol fer sentir. No hi afegeix consideracions antropològiques ni lingüístiques. Només la veu de l'home. Tant de bo els editors de El Llamp s'engresquin a publicar, si els troben; més reculls com el del Moianès, a fi d'actualitzar i revitalitzar la nostra consciència col·lectiva.

JACINT TORRENTS

L'Ajuntament de Lleida convoca el VI Premi d'assaig Josep Vallverdú

L'Ajuntament de Lleida ha convocat el VI premi d'assaig "Josep Vallverdú" en llengua catalana, que compta amb una dotació d'un milió de pessetes. Els treballs aspirants al premi hauran de tenir una extensió de 150 folis, de tema lliure, i caldrà presentar-los al registre de la Paeria de Lleida abans

del dia 29 d'octubre d'enguany. El premi serà adjudicat per un jurat format per personalitats de la vida cultural catalana, els quals seran designats per l'Ajuntament i la Diputació de Lleida. El veredicté serà fet públic el 19 de novembre propvenint en el marc d'un sopar literari.

Diari d'un pelegrí a Terra Santa

No és el primer, val a dir-ho. El que passa és que no tots els diaris de pelegrinatge arriben a gaudir de la lletra impresa; la majoria no passen d'uns àlbums de fotografies combinades amb postals. N'hi ha hagut, però, de celebres, com el de la pelegrina —gallega?— Egeïa, del segle IV, o, molt més ençà, les notes de dietari de mossèn Jacint Verdguer. El recull d'impressions, molt ben estructurades, a què volem fer referència avui és el de mossèn Eduard Vivas, publicista prolífic, que s'autonomena "un pelegrí més del grup de Catalunya Cristiana", dirigit per mossèn Jarque i amb Maria Figueras d'acompanyant. Es tracta del viatge del mes de març del 1988.

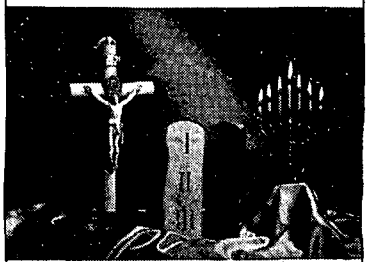
Aquest és un llibre que serveix ben bé de complement —docu-

mental, gràfic, doctrinal...— als records de què disposi qualsevol que hagi anat ja a Terra Santa; però és, alhora, un substitutiu per qui es trobi impossibilitat de fer-ho i un mitjà d'engrescament per qui se senti ja mínimament disposat a anar-hi. I és que el fet s'ho val: els pelegrinatges, en general, dels "Amics de Catalunya Cristiana" es veu que tenen alguna cosa més, que els marca; deu ser per allò de les arrels mil·lenàries... oi?

De fet, el llibre de mossèn Vivas n'és un bon testimoniatge, que no desmereix gens de les referències inicials; segons com, fins les millora.

J.P.P.

DEL SINAÍ A JERUSALEM

EDUARD VIVAS I LLORENS

Eduard Vivas i Llorens, *Del Sinaí a Jerusalem*, Ed. Balmes, Barcelona 1989.

RACÓ DEL LLENGUATGE

La pronunciació qüestionada

ALBERT PERA

Ja veig que parlar de temes de pronunciació per escrit, com he fet des d'aquest racó, és exposat, i a voltes pot portar confusió a més d'un. La recta pronunciació s'ha d'ensenyar de viva veu.

Per això no és estrany que un lector de Catalunya Cristiana, el senyor Antoni Bureu i Vinadé, de Bellcaire, s'hagi adreçat a la revista per posar objeccions a alguns dels defectes que jo vaig indicar en escrits anteriors. El senyor Bureu es queixa que no hagués tingut en compte el pluralisme oral d'altres contrades de pronunciació diferent.

Fem una comparança. És com si un andalus, un aragonès, un murcià o un sud-americà reivindicuessin com a model una parla diferent de la del castellà central.

Catalunya Cristiana és un setmanari d'àmbit nacional català, amb domicili i redacció a Barcelona capital. Sembla, doncs, lògic que si aquí parlem de pronunciació i dels seus defectes,

aquests tinguin com a terme de referència la pronunciació no aviciada del català central o oriental.

En totes les llengües passa si fa no fa el mateix: la llengua escrita és unànime en tota l'extensió territorial de l'idioma i la parla difereix cada vegada més del patró ideal, com més se n'allunya físicament. És a dir, la llengua escrita és el model al qual s'ha de tendir i que ningú no pot aconseguir d'incorporar amb total perfecció a la pràctica del llenguatge parlat. Amb tot, hom considera com a model de parla la d'algunes comarques centrals. En català, la part central de la província de Barcelona, i en castellà les províncies de Salamanca i Valladolid, sense que això vulgui dir que existeixi enlloc una parla totalment perfecta.

Quant al defecte que jo assenyalava de convertir en i la ll de palla, ull, treballador, tovallo-la, el senyor Bureu no hi està d'acord i dóna com a lícita la pronunciació **paia, ui, trebaiador**,

tovaiola. Puc dir-li que si bé això s'admet com a forma dialectal a les Balears, per exemple, o a les comarques nord-orientals del principat, en tots els altres casos constitueix imperfecció, i també, és clar, a la pronunciació del català central a la qual m'he referit com a patró més aproximat.

Perles ortogràfiques

Llegit en un anunci de Catalunya Cristiana "Avet per a elles, Set per a ells i confort per a tots. Interiors molt confortables". Com tots els plurals femenins s'ha de canviar la a per una e, elles. Confort i confortables, hauria de dir; encara que abans de f se sol escriure m, no és així amb el prefix **con**, que es respecta íntegrament. Exemples: àmfora, simfonia, triomf, i confondre, confitura, confidència. Una altra observació: l'expressió interiors molt confortables és ambigua. Molt més clar i correcte fóra dir: roba interior molt confortable.

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 450 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

Rebre "CATALUNYA CRISTIANA" és com rebre una carta de casa"

Francesca Rovira. JAPÓ

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ:

MERCÉ CANABATE VIA D'ACQUE SALVIE, 2 00142 - ROMA ITALIA	8.700.- Pres
GUILLEM BAUZA i BAUZA RWAMAGANA B.P. 37 - RWANDA AFRIQUE CENTRALE	11.400.- Pres
P. RAMON VICENS KIDAHWE CATHOLIC PARISH P.O. BOX 259 - KIGOMA TANZANIA	11.400.- Pres
M. CARMÉ GELONCH B.P. 387 "LES LAURIERS" OUGADOUGOU HAUTE VOÛTE	11.400.- Pres

Butlleta de subscripció

Nom i cognoms Tel.
Direcció D.P.
Població
subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner
(nom i cognoms)
☐ gir postal
L'import el faré efectiu mitjançant:
☐ taló que adjunto
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:
Domiciliació: Banc/Caixa Sucursal n.º
N.º compte corrent
Població Província
Preço al Banc/Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
Població Data
Signatura:
"CATALUNYA CRISTIANA", c/. València, 244, 2on. 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

MODA

Una operació amistosa i de negocis s'ha posat en marxa entre francesos i espanyols. Això és, almenys, la conclusió que vam treure fa uns dies després d'assistir a la Conferència de Premsa celebrada al Cercle Equestre de Barcelona, amb motiu de la presentació de la nova col·lecció de moda masculina tardor-hivern '89/90 organitzada per la "Federation Française des Industries du Vêtement Masculin" i amb la participació de vint firmes de creadores franceses que responien als noms de Roelli, Testu, Nikos, Francesco Smalto, S.T. Dupont l'Homme Bis, H.F. M., Angelo Tarlazzi, Georges Rech, Courreges, Cerruti 1881, Pierre Cardin, Daniel Hechter, Jean-Charles de Castelbajac, Thierry Mugler, Marithé François Girbaud, Claude Montana, Lanvin, Pierre Balmain, Yves Saint Laurent rive gauche i Christian Dior Monsieur.

Segons tots aquests creadors, així com el propi president de la "Federation Française des Industries du vêtement masculin", el senyor Claude Miserey, acuden a Espanya a la recerca d'intercanvis comercials molt positius, a causa de l'auge de què gaudeix la moda masculina espanyola arreu del món.

Claude Montana. Un home decididament esportiu, amb un toc de fantasia a les solapes d'aquesta gabadina gris.

Pierre Cardin. Elegància i sobrietat en el tall perfecte d'aquests dos models masculins.

Pedralbes de Barcelona, es va celebrar la desfilada anunciada, en la qual participaren les vint firmes de creadors, destacant una imatge de conjunt molt selecta a través d'una autèntica orientació de moda. Es va veure una desfilada molt professional que va reflectir la moda masculina que durien el proper hivern la majoria dels homes. S'hi van veure peces esportives, elegants, de gran qualitat creativa, molt agosarades en alguns casos i amb una presència explosiva de color, com més atrevida millor.

Si tenim present que tots els components d'aquest grup de creadors francesos són, a més de dissenyadors, industrials al mateix temps, comprendrem fàcilment la presència de la bona qualitat dels teixits, així com de l'elaboració acurada de totes les peces exhibides en passarel·la.

La presentació d'aquesta magnífica col·lecció masculina francesa va venir protegida per una base important de disseny, que va aportar a l'ambient plena satisfacció per una moda que promet ser una continuació magnífica entre creadors francesos i espanyols.

MARIA JOSE EJARQUE

Moda masculina francesa a Barcelona

Es busca vendre a Espanya moda masculina francesa a través de licenciadors espanyols, malgrat que cada creador continuarà mantenint la seva pròpia imatge, a través d'un producte de marca i adequada di-

fusió. Entre molts d'altres coses, també es va parlar de l'estret contacte que tots els creadors francesos mantenen amb el Saló Gaudí-Home per entaular futures connexions.

La presència dels mitjans

informatius a aquesta conferència de premsa fou molt concorreguda, ja que el tema de la moda francesa continua interessant sensiblement als espanyols.

A la nit, al Palau Reial de

COSTUMS I TRADICIONS

Perses venerats a Catalunya

ESTEVE BUSQUETS I MOLAS

A vui l'Església commemora els sants Abdó i Senén, germans perses de noble alcúrrnia, màrtirs cristians als catorze i quinze anys d'edat. Foren llançats als lleons i aquests els llepaven peus i mans. Irat, Deci, els féu degollar gairebé d'amagat.

Com arribà la devoció als sants popularment dits "sant Nin i sant Non", a Catalunya? Conta la tradició que, al Rosselló, hi hagué una gran plaga de simiots, o cosa semblant, mig bèsties mig persones, però que causaven molts estropicis arreu.

Al convent d'Arles del Tec, els monjos no paraven de pregar Déu que acabés amb aquella plaga. Es perdien les collites, la sequera esquarterava la terra i els ramats, famèlics i assedegats, morien.

L'abat Arnús, segurament per inspiració divina, va resoldre anar a Roma, a pregar davant els sepulcres de sant Pere i sant Pau, i demanar fervorosament l'alleujament d'aquell mal que sofria el seu poble. Mentre orava, s'escaigué passar el Sant Pare, el qual s'interessà per aquell monjo pietós. Sabedor del que l'havia dut a Roma, li digué que continués pregant, cal algun senyal diví i l'illuminaria.

Aquella mateix nit, una llum sortí d'un sepulcre com indicant que el Cel volia que s'endugués les relíquies dels sants allí sebollits. Que eren les de sant Abdó i sant Senén.

Concedides les relíquies, l'abat, temerós que algun malfactor l'assaltàs pensant-se

que duia un gran tresor —de fet, sí que ho era—, va ficar les caixes amb les relíquies dins d'unes bótes que va acabar d'omplir d'aigua. Així es pensarien que només duia vi.

Arribats a Arles i dipositades les relíquies a l'església, on han estat sempre més venerades, desaparegueren els simiots, la gent que bevia d'aquella aigua que no s'estroncava mai es guaria de tots els mals; cessà la sequera i la terra tornà a donar fruit, i els ramats, a créixer sants i bons.

Llavors, només es bevia d'aquella aigua el dia de la festa. Això sí, cobrant un petit estipendi i, encara, a la gent del país. Si parlaven francès o una altra llengua forana, no en podien comprar ni beure.

Davant d'aquells fets, els pagesos dels Països catalans els prengueren per patrons, abans que sant Isidre, així com els hortolans dels volts de Barcelona. Actualment, són patrons del terme de Banyoles, de Biosca, de l'Espluga de Francolí, d'Orrius, del Morell, de la Riba, de Vilallonga, de Capçanes i d'Inca (Mallorca), a més de venerats en innumerable altars i capelles.

De totes aquestes devocions hi ha goigs antics i moderns. Dels nous, n'hi ha dels sacerdots poetes Ramon Muntayola i Joan Roig. Aquest darrer en va revisar i completar uns dels més antics. Possiblement n'hi ha força més que no coneixem, prova de l'arrelament a Catalunya de la devoció als màrtirs perses.

CUINA

Amanida de llagostins

MARIA GLÒRIA MUNTAÑOLA

1 enciam	Un raig de llimona	Una fulla de llorer
2 peres	o un altre cítric	Capxup
2 pomes	500 grams de llagostins	Tabasco
Una mica de crema de llet		maionesa

Coeu els llagostins amb aigua bullent, sal i una fulla de llorer, només durant 2 minuts; després, escorreu-los i passeu-los per aigua freda, peuleu-los i tal·leu-los a bocins.

Renteu l'enciam i tal·leu-lo ben fi, després escorreu-lo bé. Tal·leu les peres i les pomes a quadrets molt petits, tireu-hi el suc de la llimona o qualsevol altre cítric, barregeu-ho amb l'enciam i amb la meitat dels llagostins preparats.

Prepareu la salsa maionesa espessa, amb 3 cullerades de Catxup i una de petita de Tabasco; després, un raig de crema de llet; rectifiqueu de sal i pebre i barregeu-ho amb allò que heu preparat. Poseu per damunt la resta de llagostins tallats i, al voltant, mitges rodanxes de llimona.

AMICS DE MEDJUGORJE

PELEGRINATGE MARIA A
MEDJUGORJE (Iugoslàvia)

18-23 agost 1989

Informació

AMICS DE MEDJUGORJE

Tel. (93) 410 32 65

UE ULTRAMAR EXPRESS

Dpt. Religió

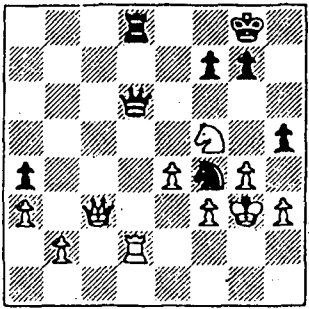
Ramblas, 109 08002 Barcelona Tel. 301 12 12

ESCACS

per JAUME MORA

DIAGRAMA 284

Negres juguen i guanyen.

Es com una mena de joc de mans, però no si us hi fixeu bé.

Solució al diagrama 283

1 Th1-h6 f5xe4, (1...Cg7-h5, 2 Ae2xh5 Ag6xh5, 3 Th1xg8+) 2 Tg1xg6 e4xf3, 3 Th6xh7+ 1-0

JEROGLÍFIC

per SNOPI

¿COM ESTÀ AQUEST AFER?

BENUR

Solució al 513

TE VISTA

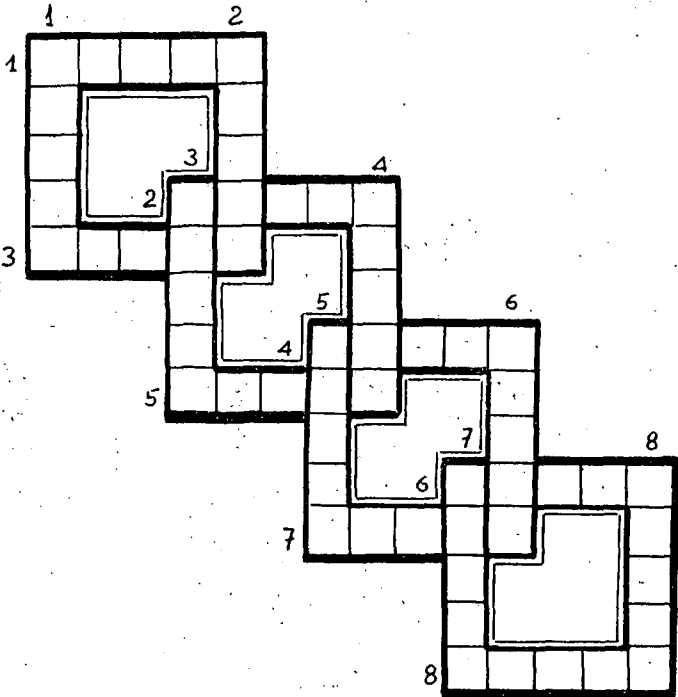
(T) TE VISTA

ENCREUATS

per ROSA COLLELL

LA CADENA

Horitzontals i verticals, ha de coincidir les lletres de cada cruïlla.
Amb la lletra que acaba un mot, ha de començar l'altre.

HORIZONTALS

- 1- Persona que posseeix cert títol nobiliari.-
- 2- (Angl. Pannell).-
- 3- Pl. Naturals d'Índia.-
- 4- Persona que és causa d'alguna cosa.-
- 5- Sorra.-
- 6- Descuit.-
- 7- Cert esport, de muntanya i d'hivern.-
- 8- Eina per feines agrícoles.-

VERTICALS

- 1- Cavitat òssia del cap dins el qual es contingut l'encèfal.-
- 2- Nom d'un Profeta.-
- 3- Porcellada.-
- 4- Natural de Lituània.-
- 5- La junta que formen dues parets perpendiculars.-
- 6- Cert esport.-
- 7- Vaset de metall o de porcellana per a prendre els ous bullits.-
- 8- La triple corona Papal.-

SOLUCIÓ

8- Tiara.-
7- Quera.-
6- Rugbi.-
5- Angle.-

4- Lituà.-
3- Plata.-
2- Elías.-
1- Crani.-

8- Arada.-
7- Esquí.-
6- Obilit.-
5- Arena.-

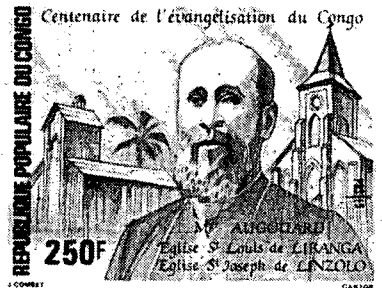
4- Autor.-
3- Indis.-
2- Panel.-
1- Compte.-

VERTICALS

HORIZONTALS

FILATÈLIA

per ENRIC GRAUPERA

Centenari de l'evangelització del Congo

Segell congolès dedicat a Mons. Felip Augouard (1852-1924). Al fons l'església de St. Lluís de Siranga i la de St. Josep de Linzolo.

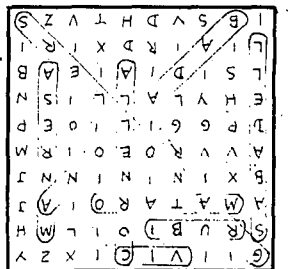
SOPA DE LLETRES

per SNOPI

CERCAR 8 LOCALITATS GRANS DE LA PROV. DE BARCELONA

DIAG. Granollers, Badalona.
Manresa.
VERT. Sabadell, Cornellà,
HORIT. Vic, Rubí, Mataró.

P E T I T S A N U N C I S

VARIS

ANGLÈS, francès a domicili. Truqueu al tel. 218 22 31 de 9 a 10 de la nit.

ORGANISTA-concertista amb amplíssim repertori estètic nacional i internacional. Cerco promotor o sponsor seriós que em proporcioni concerts recitals o audicions a catedrals i esglésies. Tel. 339 15 82.

A L'ESCALA traspaso o' llogu botiga amb habitatge. Tel. (972) 77 06 14; d'1 a 4. Sra. Vicenta Falcó.

SRTA desitjaria conèixer jove formal de 30 a 42 anys, fins matrimonials. Tel. 798 93 50.

SOLTER 60 anys desitja casar-se amb noia senzilla. Escriu a l'Apartat de Correus 785/08080 Barcelona.

TALLER de confecció necessita operària de mitjana edat a hores. Amb coneixements de planxa, costura i tall. Es tracta d'empresa familiar radicada a Barcelona. Telèfon 203 18 80 de 9 a 2.

DONO massatge terapèutic. Tel. 232 00 82 al migdia. Montserrat.

PALETES, es ven mini-grua semino-va. Aixeca 11 metres 350 quilos. Preu màxim 175.000 ptes. Telèfon 973/ 17 50 34 ALBI (Lleida).

CLASSES DE TALL I CONFECCIÓ (C.E.P.P.S.)
Classes de tall i confecció, horari flexible, ambient acollidor. Informació de 5 a 8. C/. Canuda, 4 - Tel. 317 17 90.

VENDES

VENDA DE XALET I APARTAMENTS en els millors indrets de l'Escala (Costa Brava). Preus interessants.
FINQUES GUANTER (A.P.I.) Avinguda Ave Maria. 7. Tel. (972) 77 02 72.

Pel nostre port passen mariners d'arreu del món. Molts d'ells amb greus problemes. ¿Vols ajudar-los?

L'APOSTOLAT DEL MAR DE BARCELONA

necessita persones voluntàries per cobrir els següents serveis:

—visites a vaixells (dies laborables, matins o tardes)
—guardies de recepció a la residència "Stella Maris" (diumenges de 9 a 15 h. o de 15 a 21 h.)

—guarda nocturn per a la residència (de 21 a 8 h.). Pot dormir i tenir habitació pròpia. Possible ajut econòmic.

Per a aquests serveis, especialment el de visites als vaixells, es convenint, encara que no imprescindible, tenir coneixements d'anglès.

Apostolat del Mar, c/ Varadero, 8 Tel. 319 23 89. (Trucar, tardes de 6 a 9, demanant pel Sr. García).

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA carrer València, 244. 2.º. 08007 - Barcelona

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

Nº 469

Històries d'Eixerits

El poblet de cada any

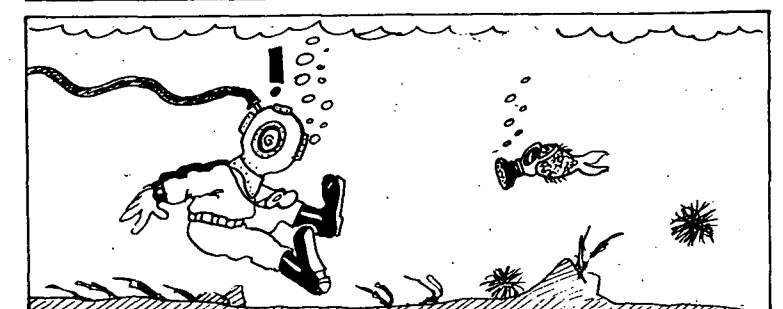
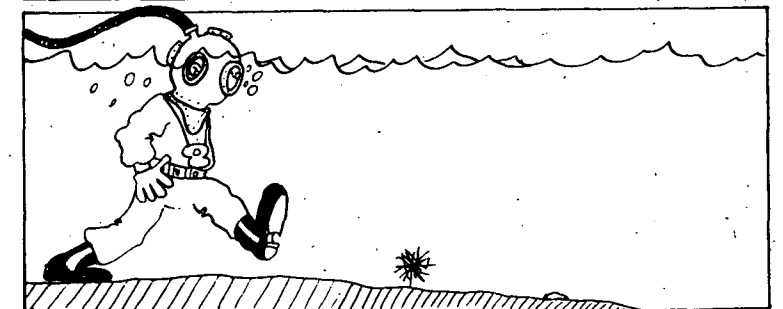
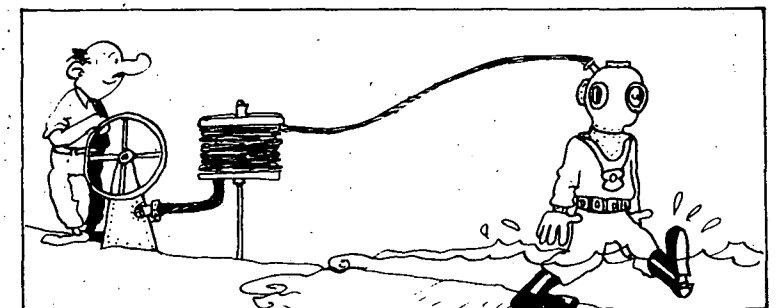
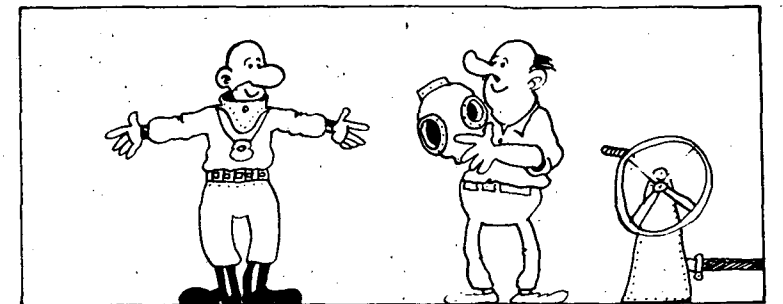
Ara ja fem vacances tota la família. Després de parlar-ne molt i de dir-hi tots la nostra, hem anat a passar uns dies al mateix poblet de l'any passat. Em sembla que fa ja quatre anys que hi anem. Estem allotjats a l'hostal. Senzill, però net i endreçat; s'hi menja molt bé, i s'hi pot dormir fresc i tranquil. Els pares n'estan encantats, i la veritat és que tots ens hi trobem molt bé.

El poblet és un lloc típic de muntanya. Ben a prop, hi ha un riu cridaner, que baixa esvalotat, d'aigua fresca i clara. Hi ha indrets on els bons pescadors pesquen "truites" i altres peixos. A l'hostal, hi ha dies que per tall, a l'hora de sopar, ens donen truites del riu, molt ben cuites. Són bones de debò. A mi, m'agrada molt el peix, sabeu?

Una cosa que m'ha agradat molt és trobar-hi nois i noies que ja ens coneixem d'altres anys. De seguida hem refet la nostra amistat i hem planejat què podríem fer. Allò que més ens agrada és fer excursions. Hi ha uns paratges meravellosos. Quan arribem al lloc on anàvem, fem jocs i concursos. Donem nom als indrets, i diem que hi tornarem un altre dia. En Pep ens fa riure perquè està molt gras, i quan camina bufa i sua com un carreter. Però, com que no tenim cap pressa, ens ho prenem tots molt bé.

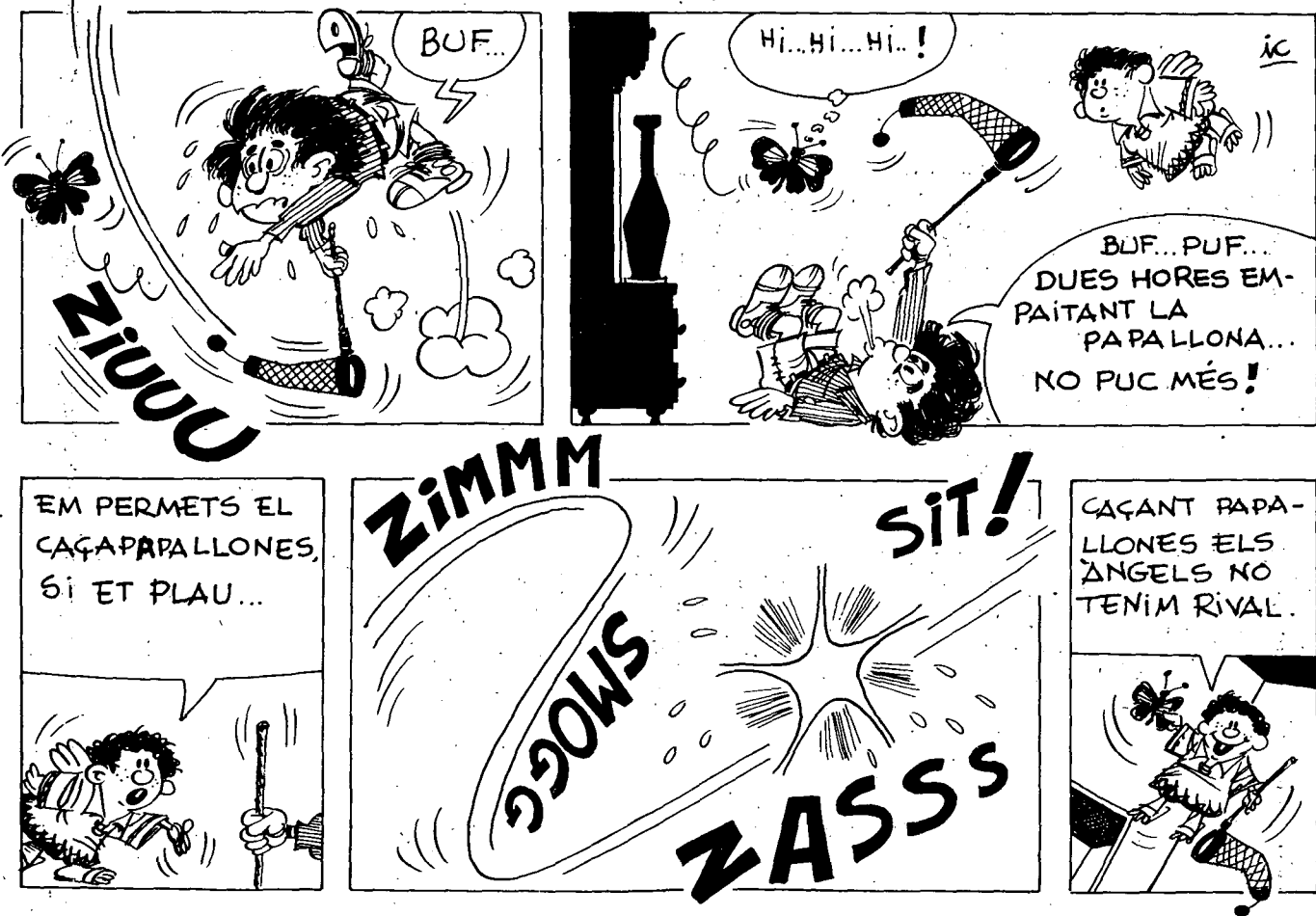
Havent sopat, ens comprem un gelat i anem a seure i xerrar a la plaça. Hem de posar-nos algun abrigo perquè, de nit, fresqueja de valent. Quan ens ve la son o l'avorriment, cap a dormir, que demà serà un altre dia. Això sí que és fer vacances de debò.

L'Eixerit

L'ANGELET IGNASI

Jesús ens parla

Busquem l'evangelí del diumenge: Evangelí segons sant Lluç, capítol 11, versets de l'1 al 13 (Lc 11:1-13).

Reflexionem: 1. El tema d'avui és molt important. El tema és la pregària. Els evangelis ens diuen que Jesús pregava sovint i que ho feia llargament. Jesús vol que els cristians siguem persones de pregària. Si no preguem, fallarem, i no serem bons amics i deixebles de Jesús.

2. En aquell temps, tots els mestres ensenyaven una oració als seus deixebles. Jesús els ensenyà el Parnostre, com a pregària pròpia dels cristians. Per això la recitem en la celebració de l'Eucaristia. Ens hem d'esforçar per viure i fer allò que resem: per lloar Déu, per fer allò que ell vol, per perdonar els altres, per lluitar contra el mal.

3. Avui hem de pensar seriosament si som conscients de debò de la importància de la pregària. Si preguem amb perseverança i amb confiança pensant que Déu ens estima molt i molt. Quan preguem? Com ho fem? Ens agrada parlar amb Jesús?

El mossèn

EL FOLLET DE LA LLUNA

No sabeu qui hi viu, a la Lluna? Jo tampoc no ho sabia. I si algú m'hagués dit que hi havia un petit follet amb la seva àvia, no m'ho hauria cregut pas.

Però, un dia que estava jugant al jardí, vaig sentir un soroll darrera meu. I quina no va ser la meua sorpresa en veure estirat a terra un nen petit. No l'havia vist mai abans, i vestia d'una forma molt estrafolària. I si veiéssiu les seves orelles, eren llargues i grosses, i acabades en forma de punxa!

—Per on has entrat tu? —li vaig preguntar. Però, de primer moment no em va contestar. Semblava que estava una mica espantat.

—No tinguis por, però digues què fas aquí.

—He caigut —va dir, de sobte, en veu molt baixeta.

—Has caigut? D'on has caigut?

—D'allà dalt —va fer assenyalant amb el dit per sobre el meu cap.

—Del sostre? Has caigut del terrat? —vaig preguntar-li sense entendre'l.

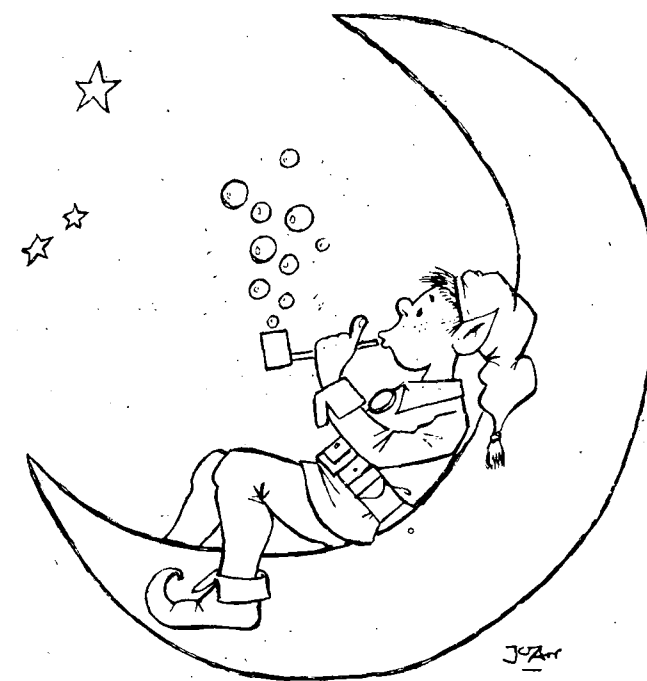
—No... del sostre no... He caigut del firmament... —i així va ser com va començar a explicar-me una fantàstica història que jo no sabia si creure'm.

—He caigut de la Lluna. Jo hi visc, a la Lluna. Hi visc amb la meua àvia. L'àvia m'anava a renyar, i quan intentava amagar-me he caigut, he caigut... —i mentre deia això es va posar a plorar—. Vull tornar a casa, vull tornar amb la meua àvia.

—No ploris, jo t'ajudaré! —no estava gaire segura del que deia, però em feia molta llàstima aquell petit follet plorant desconsoladament—. Com podem avisar la teua àvia?

—Canta, canta alguna cançó que parli de la Lluna, i quan l'àvia ho senti vindrà a recollir-me. Canta, canta si et plau.

—Sense acabar d'estar gaire convençuda de res de

tot allò, vaig posar-me a cantar, i llavors va sortir la meua mare:

—Què fas aquí cantant a aquestes hores, Anna?

—Es per ajudar a aquest follet que...

Però el meu amic ja no hi era, suposo que la seva àvia el va recollir i ara viuen feliços a la Lluna.

Encara ara, de nit, miro sovint el firmament i penso en el meu amic, i cada vegada que sento algú que canta una cançó que parla de la Lluna, penso que el meu petit follet potser ha tornat a caure...

ANNA

DIUMENGE - 30

12.30 Matinal a TV3.
13.30 Basquet femení-Final
15.00 Telenotícies.
15.25 El temps.
15.35 Festival Tex Avery
16.00 Les aventures de Guillem Tell.
16.20 Batman.
16.45 Tarda de western:
"La pista del Caribú".
18.20 Històries de Hollywood
19.00 Pulaski
19.55 Mediterrània.
20.30 Telenotícies.
20.55 El temps.
21.00 30 minuts.
21.30 Califòrnia
22.40 Cita amb l'esport
23.40 Fi d'emissió

DILLUNS - 31

13.30 TV3 Segona vegada:
"Cita amb l'esport".
14.30 Telenotícies
15.00 El temps
15.10 George i Mildred
15.30 A cor obert.
16.20 Pel·lícula tarda.
18.00 He-man i els senyors de l'univers.
18.45 International Headlines
19.15 L'espantaocells i la Sra. King
20.00 Ràdio Cincinatti.
20.30 Telenotícies.
21.00 El temps.
21.10 Gent del barri.
21.40 Tot un senyor
22.10 Del teler al poder
23.10 Telenotícies
23.30 L'equalitzador
00.20 Fi d'emissió.

DIMARTS - 1

13.30 TV3 segona vegada:
La casa dels famosos/30 minuts
14.30 Telenotícies.
15.00 El temps.
15.10 George i Mildred
15.30 A cor obert.
16.20 Pel·lícula tarda
17.55 Dibuixos animats.
18.20 He-man i els senyors del univers.
18.45 International Headlines
19.15 L'espantaocells i la Sra. King.
20.00 Ràdio Cincinatti
20.30 Telenotícies.
21.00 El temps.
21.10 Gent del barri.
21.40 Dallas (D).
22.40 Informatiu documental.
23.30 Telenotícies.
23.50 L'equalitzador.
00.40 Fi d'emissió.

DIMECRES - 2

13.30 TV3-segona vegada:
"Informatiu documental".
14.30 Telenotícies.
15.00 El temps.
15.10 George i Mildred.
15.30 A cor obert.
16.20 Pel·lícula tarda.
17.55 Dibuixos animats.
18.20 He-man i els senyors de l'univers
18.45 International Headlines.
19.15 L'espantaocells i la Sra. King
20.00 Ràdio cincinatti
20.30 Telenotícies.
21.00 El temps.
21.10 Sorteig Loto 6/49
21.20 Gent del barri.
21.50 Informatiu cinema (D).
22.20 Cinema-3: "Blow up".
00.10 Telenotícies.
00.30 L'equalitzador
01.20 Fi d'emissió.

DIJOUS - 3

13.30 TV3, segona vegada:
"Informatiu cinema"
14.30 Telenotícies.
15.00 El temps.
15.10 George i Mildred
15.30 A cor obert
16.20 Pel·lícula
17.55 Dibuixos animats.
18.20 He-man i els senyors de l'univers.
18.45 International Headlines.
19.15 L'espantaocells i la sra. King.
20.00 Ràdio Cincinatti
20.30 Telenotícies.
21.00 El temps.
21.10 Gent del barri
21.40 La casa dels famosos
22.05 Esports flash
23.50 Motor a fons.
23.50 Tramuntana
00.10 Telenotícies.
00.30 L'equalitzador
01.20 Fi d'emissió.

DIVENDRES - 4

13.30 TV3, segona vegada:
"Esports flash".
21.40 Telenotícies.
15.00 El temps.
15.10 George i Mildred
15.30 A cor obert
16.20 Pel·lícula tarda.
17.55 Dibuixos animats
18.45 He-man i els srs. de l'univers.
18.40 International Headlines
19.15 L'espantaocells i la sra. King
20.00 Ràdio Cincinatti
20.30 Telenotícies.
21.00 El temps.
21.10 Gent del barri
21.40 Històries de Ray Bradbury.
22.10 La nit bruixa
23.10 Cagney i Lacey (D).
00.05 Telenotícies.
00.25 L'equalitzador
01.15 Fi d'emissió.

DISSABTE - 5

13.00 Sardanes.
13.30 Kidd Video -7-
14.00 Jazz
15.00 Telenotícies.
15.25 El temps.
15.35 Els picapedra (D).
16.00 Les aventures de Sherlock Holmes
17.00 La ciutat dels Àngels
18.00 Esports en acció
20.00 Vida salvatge (D).
20.30 Telenotícies.
21.00 El temps.
21.10 Sorteig Lotto 6/49.
21.20 L'hora d'Allred Hitchcock (D).
22.00 Pel·lícula: "Angèlica, marquesa dels àngels".
23.40 Cinema de mitjanit:
"El retorn del Dr. Phibes"
01.05 Fi d'emissió.

CANAL - 33**DIUMENGE - 30**

20.40 Curar-se amb salut:
Campaments de nens diabètics.
21.10 Telenotícies.
21.45 Pel·lícula:
"La permuta".
23.30 Fi d'emissió.

DILLUNS - 31

20.40 Joc de ciència.
21.10 Telenotícies.
21.45 Pel·lícula:
La vejança d'Hèrcules
23.25 Fi d'emissió.

DIMARTS - 1

20.40 Pobles de Catalunya:
Sabadell/Breda
21.10 Telenotícies.
21.45 Pel·lícula:
Un desembre càlid.
23.30 Fi d'emissió.

DIMECRES - 2

20.40 Curar-se en salut.
21.10 Telenotícies.
21.45 Pel·lícula:
La guerra de Troia
23.20 Fi d'emissió.

DIJOUS - 3

20.40 Mecanoscrit del segon origen
21.10 Telenotícies.
21.45 Pel·lícula:
El sol a la pell
23.35 Fi d'emissió.

DIVENDRES - 4

20.40 Botó fluix
21.10 Telenotícies.
21.45 Pel·lícula:
Simfonia de primavera
23.35 Fi d'emissió.

DISSABTE - 5

20.40 Pobles de Catalunya.
21.10 Telenotícies.
21.45 Pel·lícula: Atrapats
23.05 Fi d'emissió.

DIUMENGE - 30

01.00 Filmoteca TV:
"Fausto".
02.50 Però això que és?
04.15 El fugitiu.
05.05 Alquibla
05.35 Jazz entre amics.

06.35 Documental

06.50 Llarg-metratge:
"El idiota".
09.00 Sopa de gansos.
09.30 Camp i mar
10.00 El dia del Senyor-Santa Missa.
11.00 Avanç Informatiu.
11.05 Concert.
12.05 Poble de Déu.
12.35 Autopista vers el cel.
14.30 Diumenge revista.
15.00 Telediari cap de setmana.
15.30 El temps.
15.40 Seabert.
16.05 La Comèdia:
"La ingenia explosiva".
17.50 Dibuixos animats. Superman
18.10 Time Lime.
18.35 All.
19.00 Turn d'oli.
20.00 Waku-Waku.
20.30 Telediari cap de setmana.
21.05 A portada.
21.35 El temps és or.
22.45 Diumenge cinema:
"Un ruso en Nueva York".
00.35 Avanç informatiu.
00.40 Llargmetratge: "Re-Animator".
02.05 Comiat.

DILLUNS - 31

08.00 Bon Dia.
08.30 Telediari Matinal.
09.00 Entre línies.
10.00 Dret a estimar - Cap 42.
11.10 Santa Barbara - Ep 62.
13.00 El meu petit ponny.
13.30 3 x 4.
14.30 L'Informatiu Migdia.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Spenser, detectiu privat.
16.30 La tarda.
17.55 Avanç Telediari.
18.00 Els móns de Yupi.
18.30 El nens del moli de la vall.
19.00 Dona-li la volta.
19.30 De pel·lícula.
20.30 Telediari - 2.
21.00 El temps.
21.15 El preu just.
23.00 El local de Frank.
23.30 Equip d'investigació.
00.30 Telediari-3.
00.50 Telesport.
01.05 La Nit.
02.00 Estrenes TV: "Amor entre ladrones".
03.30 Comiat.

DIMARTS - 1

08.00 Bon dia.
08.30 Telediari matinal.
09.00 Gent nova.
10.00 Dret a estimar. Cap. 43.
11.30 Santa Barbara. Cap. 63
13.00 El meu petit ponny.
13.30 3 x 4.
14.30 L'informatiu migdia.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Spenser, detectiu privat.
16.30 La tarda.
17.55 Avanç telediari.
18.00 Els móns de Yupi.
18.30 Contes del Buey.
19.00 Passos.
19.30 Entre línies.
20.00 Casa de bojos.
20.30 Telediari - 2.
21.00 El temps.
21.15 La lluna.
22.25 Sessió de nit:
"Enamorados".
00.20 Telediari - 3.
00.40 Telesport.
00.55 Testimoni.
01.00 La Nit.
02.00 Filmoteca del dimarts:
"La sangre del condor".
03.10 Comiat.

DIMECRES - 2

08.00 Bon dia.
08.30 Telediari matinal.
09.00 La bona música.
10.00 Dret a estimar. Cap 44.
11.10 Santa Barbara Ep. 64.
13.00 El meu petit ponny.
13.30 3 x 4.
14.30 L'informatiu migdia.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Spenser detectiu privat.
16.30 La tarda.
17.55 Avanç Telediari.
18.00 Els móns de Yupi.
18.30 El noi i l'elefant
19.00 Un cistell ple de llibres.
19.30 Parlant clar.
20.00 Throb.
20.30 Telediari - 2.
21.00 El temps.
21.15 La naturalesa d'Austràlia.
22.20 Cançó trista de Hill Street.
23.20 Fora de sèrie.
00.40 Telediari - 3.
01.00 Telesport.

01.15 La Nit.

02.00 Última sessió:
"La cabalgata de Chaplin".
03.35 Comiat.

DIJOUS - 3

08.00 Bon dia.
08.30 Telediari matinal.
09.00 Relats arqueològics.
10.00 El dret d'estimar Ep. 45
11.00 Santa Barbara Ep. 65.
13.00 El meu petit ponny.
13.30 3 x 4.
14.30 L'Informatiu migdia.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Spenser detectiu privat.
16.30 La tarda.
17.55 Avanç Telediari.
18.00 Els móns de Yupi.
18.30 Popp Les.
19.00 Sopa de gansos.
19.30 Amb les mans a la massa.
20.00 Solters.
20.30 Telediari - 2.
21.00 El temps.
21.15 'La ley de los Angeles.
22.15 Entre parèntesi.
23.30 Deliris d'amor
24.00 Telediari - 3.
00.20 Telesport.
00.35 La Nit.
02.00 Producció espanyola:
"BAjo en nicotina".
03.25 Comiat.

DIVENDRES - 4

08.00 Bon dia.
08.30 Telediari matinal.
09.00 Al matí.
10.00 Dret a estimar. Cap. 46.
11.00 Santa Barbara Ep. 66.
13.00 El meu petit ponny.
13.30 3 x 4.
14.30 L'informatiu migdia.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Spenser detectiu privat.
16.30 La tarda.
17.55 Avanç Telediari.
18.00 Fraguell Rock.
18.30 La llanterna màgica.
19.30 D'any en any.
20.00 Viu com vulguis.
20.30 Telediari - 2.
21.00 El temps.
21.15 El Lute 5-Últim.
22.20 Però... això què és?
23.50 Partir de zero.
00.15 Telediari - 3.
00.35 Telesport.
00.50 Clàssics en B/N.
"La corona de ferro".
02.25 La Lluna.

DISSABTE - 5

03.25 Equip d'investigació.
04.25 Corrupció a Miami.
05.15 El mirador.
06.35 De pel·lícula.
05.55 De pel·lícula
06.55 Llarg-metratge: "Vivir"
09.10 La rosa groga.
10.00 Calaix de sastre.
13.15 Loteria.
13.30 Parlament.
14.30 Dissabte revista.
15.00 Telediari cap de setmana.
15.30 El temps.
15.35 Ferdy.
16.05 Primera Sessió: "Elena de Troya"
18.05 Rockopop.
19.35 Mc Gver.
20.30 Telediari cap de setmana.
21.05 Informe semanal.
22.25 Dissabte cinema: "Muerte en el Nilo".
00.40 Rokambole
01.10 Avanç informatiu

DIUMENGE - 30

9.30 Santa Missa.
10.20 Sense cap ni peus.
11.00 Llarg-metratge dibuixos anim.
12.00 Estudi Estadi
13.50 L'Informatiu Cap de Setmana.
14.00 Estudi estadi
18.30 Sesió de tarde. "Cabaret"
20.30 L'Informatiu cap de setmana.
21.00 Tria el 2
21.15 Estudio Estadio
00.30 Objetivo - 92

DILLUNS - 31

12.00 Tria el dos.
21.15 Clínica de la selva negra
13.00 Avanç de l'Informatiu Migdia.
13.05 Catalunya misteriosa
13.30 Hammer
14.00 Teledues.
14.30 L'Informatiu Migdia.
15.00 Tele-Europa
15.30 Documental

16.30 Doña Beija
17.30 Yula.
18.10 Los hijos de la pantera rosa.
18.40 La petita Polon
19.00 Avanç de l'Informatiu Vespere.
19.05 Falcon Crest
20.00 L'Informatiu Vespere.
20.30 On li fa mal?
21.00 Món esport.
21.30 Panorama
22.00 Noticias-2.
22.30 Cine Club.
00.30 Jazz entre amigos.
01.30 Últimas preguntas.

DIMARTS - 1

12.00 Ni a tontas ni a locas
13.00 Avanç de l'Informatiu Migdia.
13.05 Va de cine.
13.30 Hammer
14.00 Teledues.
14.30 L'Informatiu Migdia.
15.00 Tele-Europa.
15.30 Documental
16.30 Doña Beija
17.30 Plàstic.
18.30 Biniki.
19.00 Avanç de l'Informatiu Vespere.
19.05 Falcon Crest
20.00 L'Informatiu vespere.
20.30 On li fa mal?
21.00 Món esport
21.30 El show de Robert Gillaunie
22.00 Noticias-2.
22.30 Una bella història d'amor.
23.30 Glasnost
00.30 Documental
01.30 Tendido cero

DIMECRES - 2

12.00 Relats arqueològics.
13.00 Avanç de l'Informatiu Migdia.
13.05 Panorama.
13.35 Hammer
14.00 Teledues.
14.30 L'informatiu migdia.
15.00 Tele-Europa.
15.30 Documental
16.30 Doña Beija
17.30 Homes de llei
18.00 Els maquis a Catalunya
18.30 Archie i Sabrina.
19.00 Avanç de l'Informatiu Vespere.
19.05 Falcon Crest
19.30 L'Informatiu Vespere.
20.30 On li fa mal?
21.00 Món esport.
21.30 Catalunya misteriosa.
22.00 Noticias-2.
22.30 Recitat George Moustaki
23.30 Loco de remate
00.30 El poeta en su voz
00.45 Tiempo de creer
01.00 La buena música

DIJOUS - 3

12.00 Glasnost
13.00 Avanç de l'Informativo Migdia.
13.05 Era lucana
13.35 Hammer
14.00 Teledues.
14.30 L'Informatiu migdia.
15.00 Tele-Europa.
15.30 Documental
16.30 Doña Beija
17.15 Primera funció.
18.45 Avanç de l'Informatiu Vespere.
19.05 Falcon Crest
20.00 L'informatiu vespere
20.30 On li fa mal?
21.00 Món esport.
21.30 Barres i estrelles
22.00 Noticias-2.
23.30 Jueves cine. Esplendor en la hierba
00.30 Metropolis
001.00 La nostra Europa

DIVENDRES - 4

12.00 El temps que vivim
13.00 Avanç de l'Informatiu Migdia.
13.05 Temes de Catalunya
13.35 Hammer
14.00 Teledues.
14.30 L'Informatiu Migdia.
15.00 Tele-Europa.
15.30 Documental
16.30 Doña Beija.
17.15 Cine espanyol.
19.00 Avanç l'informatiu vespere
19.30 Falcon Crest
20.00 L'informatiu vespere
20.30 On li fa mal?
21.00 Plàstic
22.00 Noticias-2
22.30 A través del espejo.
00.00 Estrellas del verano 89

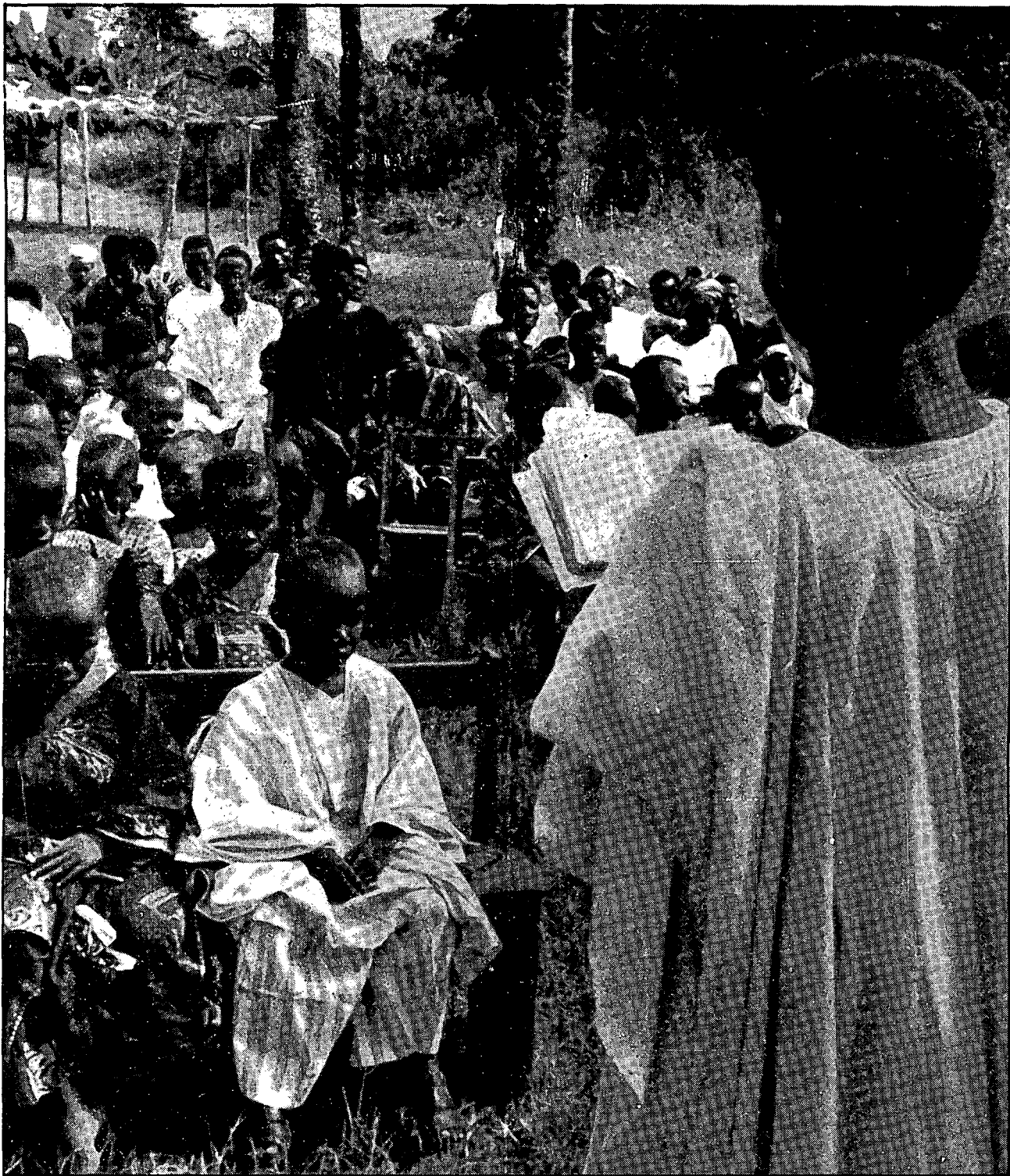
DISSABTE - 5

9.30 Domingueros
10.30 Melomanos.
11.30 Piragüisme
13.30 Especial.
14.00 Barres i estrelles
14.30 L'Informatiu cap de setmana.
15.00 Estadio 2.
22.00 Opera
00.45 Concert

"Els Seminaristes de Missions també són Seminaristes nostres"

OBRA DEL CLERGAT NADIU

AI TERCER MÓN, prop de 75.000 seminaristes joves es preparen, en els Seminaris, per servir els seus pobles, ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES. També s'ajuda els noviciats femenins i masculins de Missions.

Seran com a Sacerdots, ministres de la reconciliació, impulsors del desenvolupament, companys dels més pobres.

Està comprovat que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor del TERCER MÓN:

—Una **BECA** de 300.000 ptes. facilita sis anys d'estudi.

—Per 150.000 ptes. es pot fundar una **MITJA BECA**.

—Un curs sencer per 50.000 ptes.

PER A INFORMACIÓ I DONATIUS: Dirigiu-vos a les Delegacions diocesanes de Missions de Catalunya:

08002 Barcelona
C/ Bisbe Irurita, 5

25280 Solsona
Bisbat

17004 Girona
C/ Albareda, 15

43003 Tarragona
Major, 16

25002 Lleida
Plça de Sant Josep, 2º 1º

43500 Tortosa
Bisbat

25700 SEU D'URGELL
Bisbat

08500 Vic
Seminari diocesà